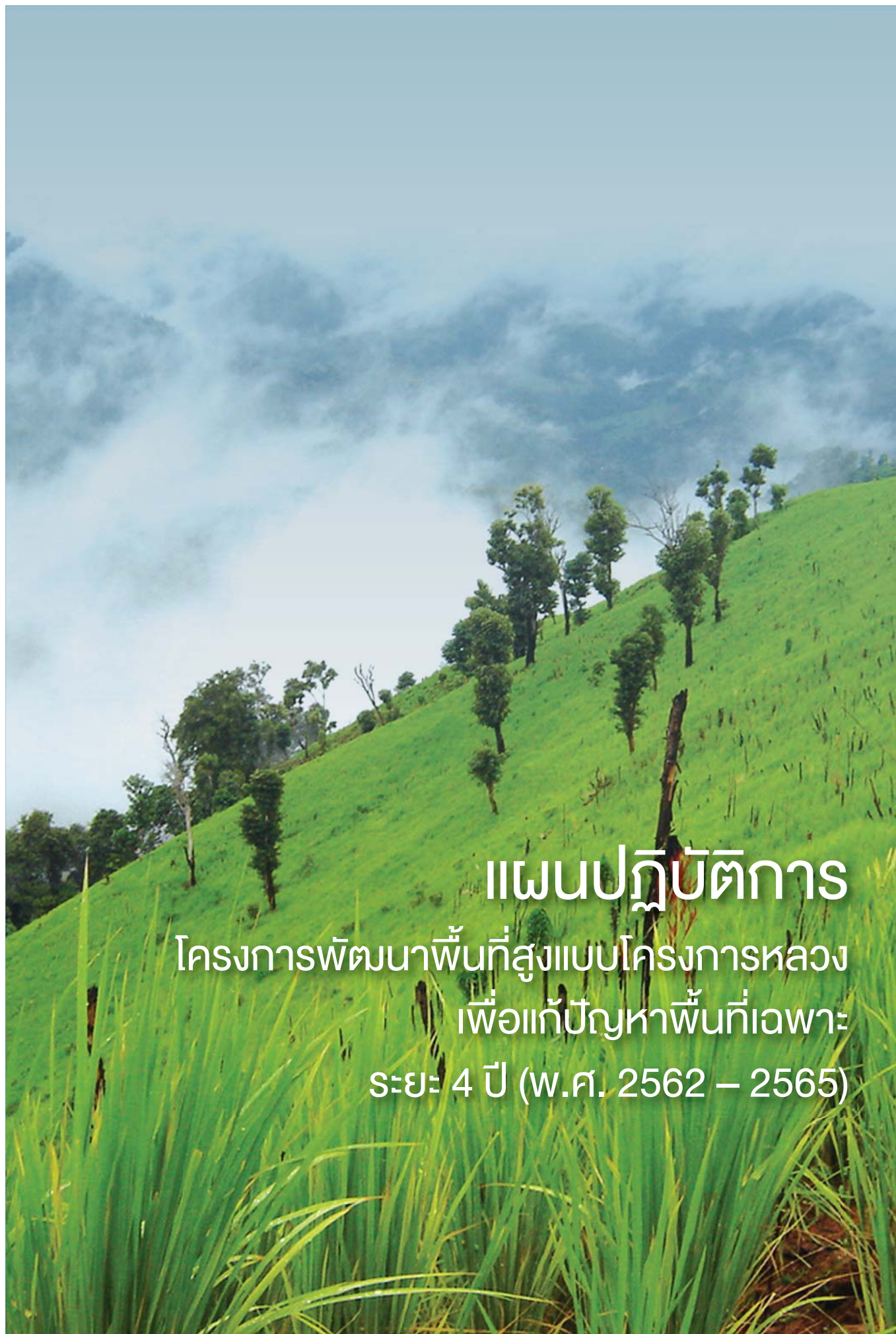

แผนปฏิบัติการ

โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง
เพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ
ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562-2565)

แผนปฏิบัติการ

โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง
เพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ
ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 – 2565)

ส่วนที่ 1 บทนำ	1
1. ความเป็นมา	3
2. วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนปฏิบัติการ	6
3. ขอบเขตพื้นที่ดำเนินงาน	6
4. กระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการ	10
ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2557 – 2561)	13
1. ผลการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2557 – 2561)	15
2. การประเมินผลการดำเนินงานและผลการศึกษาภาวะเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่โครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน ระหว่างปี พ.ศ. 2557 – 2561	19
3. การดำเนินงานในระยะต่อไป	21
ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์นโยบายการพัฒนาและสถานการณ์แวดล้อมบนพื้นที่สูง	23
1. พระราชดำรัสพระราชทานเพื่อการพัฒนาพื้นที่สูง	25
2. วิเคราะห์นโยบายที่สอดคล้องกับการพัฒนาพื้นที่สูง	26
3. วิเคราะห์สถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาพื้นที่สูง	31
4. การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัด (SWOT)	33
5. ประเด็นสำคัญในการพัฒนาระยะต่อไป	34
ส่วนที่ 4 วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และแนวทางปฏิบัติ	37
1. เป้าประสงค์	39
2. วัตถุประสงค์	39
3. เป้าหมายและตัวชี้วัด	39
4. หลักการของแผนปฏิบัติการ	40
5. กลยุทธ์การดำเนินงาน	40
6. ยุทธศาสตร์และแนวทางปฏิบัติ	41
7. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	43
ส่วนที่ 5 ยุทธศาสตร์ แผนงาน และโครงการหลัก	45
1. ยุทธศาสตร์ แผนงาน และโครงการหลักในการพัฒนาโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ	47

ส่วนที่ 6 การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการ	51
1. การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย	53
2. กระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการเชิงบูรณาการรายพื้นที่ในรายปี	53
3. องค์การบริหารแผนปฏิบัติการ	54
4. การประสานงานและติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน	54
ส่วนที่ 7 กรอบงบประมาณ	57
1. สรุปกรอบงบประมาณแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง เพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 – 2565) จำแนกตามยุทธศาสตร์	59
2. สรุปกรอบงบประมาณแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง เพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 – 2565) จำแนกตามหน่วยงาน	60
3. สรุปกรอบงบประมาณแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง เพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 – 2565) จำแนกตามยุทธศาสตร์และหน่วยงาน	61
4. สรุปกรอบงบประมาณแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง เพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 – 2565) จำแนกตามยุทธศาสตร์ แผนงาน หน่วยงาน	63
ภาคผนวก	67
1. รายละเอียดงบประมาณแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง เพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 – 2565) จำแนกตามยุทธศาสตร์	69
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาอาชีพและการตลาด	70
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาสังคม	77
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การอนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	87
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ	92
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การบริหารจัดการและกำกับดูแลแผนปฏิบัติการ	95
2. รายละเอียดงบประมาณแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง เพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 – 2565) จำแนกตามหน่วยงาน	97
1. สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)	98
2. กรมวิชาการเกษตร	108
3. กรมประมง	109
4. กรมปศุสัตว์	110
5. กรมส่งเสริมการเกษตร	112
6. กรมส่งเสริมสหกรณ์	113
7. กรมการข้าว	114
8. กรมพัฒนาที่ดิน	115
9. กรมชลประทาน	116
10. กรมทรัพยากรน้ำ	118
11. กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	119
12. กรมการพัฒนาชุมชน	120
13. กรมการแพทย์	122
14. กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	123

15. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	124
16. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด	125
17. กรมการปกครอง	130
18. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	131
19. กรมป่าไม้	133
20. กรมการท่องเที่ยว	135
3. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2562 และความเห็นชอบของหน่วยงาน	137

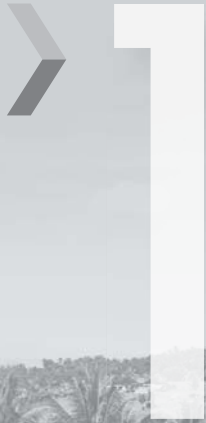
ส่วนที่

บทนำ

แผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูง
แบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ

บทนำ

1. ความเป็นมา

ประเทศไทยมีพื้นที่สูงครอบคลุมพื้นที่กว่า 67.22 ล้านไร่ ในพื้นที่ 20 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน พะเยา ลำพูน แพร่ น่าน ลำปาง ตาก เพชรบูรณ์ พิษณุโลก เลย สุโขทัย กำแพงเพชร กาญจนบุรี อุทัยธานี สุพรรณบุรี ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และเพชรบุรี จำนวน 4,148 กลุ่มบ้าน ประชากรบนพื้นที่สูงโดยส่วนใหญ่จะเป็นชาวไทยภูเขาเผ่าต่างๆ 15 เผ่า มีจำนวนประชากร 964,916 คน โดยส่วนใหญ่กระจายอยู่ในภาคเหนือ 13 จังหวัด จำนวน 851,282 คน หรือร้อยละ 88.22 ของประชากรชาวเขาทั้งประเทศ โดยจังหวัดเชียงใหม่มีประชากรชาวเขามากที่สุด ร้อยละ 25.31 รองลงมาจังหวัดตาก จังหวัดเชียงราย ตามลำดับ (ข้อมูลจากโครงการสำรวจประชากรเชิงลึก สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ปี พ.ศ. 2551) พื้นที่ดังกล่าวนอกจากจะเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารที่สำคัญของประเทศแล้ว ยังเป็นพื้นที่อยู่อาศัยของชาวไทยภูเขามาช้านานนับแต่อดีต ด้วยการที่เป็นพื้นที่อยู่ห่างไกล และยากลำบากมาก ทำให้ประชาชนขาดโอกาสทางเลือกในการดำรงชีพ ส่วนใหญ่จึงยึด การทำการเกษตรตามวิถีดั้งเดิมและการปลูกฝิ่น ทำให้เกิดทั้งปัญหาความยากจน การบุกรุกทำลายป่า ยาเสพติด และความมั่นคงของประเทศ ต่อมารัฐบาลได้ตระหนักถึงปัญหาของพื้นที่เชื่อมโยงถึงปัญหาความมั่นคงของประเทศจึงได้ประกาศ ให้การปลูกและเสฟฝิ่นเป็นสิ่งผิดกฎหมาย ทั้งนี้ในปี พ.ศ. 2508 – 2509 กรมประชาสงเคราะห์ได้สำรวจสภาพเศรษฐกิจ และสังคมบนพื้นที่สูง รวมทั้งได้สำรวจพื้นที่ปลูกฝิ่นซึ่งมี United Nation Fund For Drug Abuse Control (UNFDAC) เป็นหน่วยงานสนับสนุน ซึ่งพบว่ามี การปลูกฝิ่นในประเทศไทยประมาณ 112,000 ไร่ ได้ผลผลิตประมาณ 145 ตัน

จากปัญหาข้างต้น ปี พ.ศ. 2512 พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ จัดตั้งโครงการหลวงพัฒนาชาวเขาขึ้น เพื่อพัฒนาชีวิตและความเป็นอยู่ของชาวเขา ลดพื้นที่ปลูกฝิ่น และฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธาร ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2535 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เปลี่ยนแปลงสภาพโครงการหลวง โดยตั้ง มูลนิธิโครงการหลวงเพื่อเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ที่ถาวรในการดำเนินงานต่อเนื่องจากโครงการหลวง โดยดำรงลักษณะ งานตามความมุ่งหมายเดิมของโครงการหลวงคือ การพัฒนาการเกษตรบนพื้นที่สูงเพื่อให้ราษฎรชาวเขาในท้องถิ่นทุรกันดาร มีอาชีพ และชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รวมทั้งการฟื้นฟู และอนุรักษ์ต้นน้ำลำธารให้มีสภาพสมบูรณ์ จากแนวทางพระราชทาน ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จึงสามารถลดพื้นที่ปลูกฝิ่นจาก พื้นที่ปลูก 112,000 ไร่ ผลผลิต 145 ตัน ในปี พ.ศ. 2508 เหลือประมาณ 5,266 ไร่ ผลผลิต 20.3 ตัน ในปี พ.ศ. 2546 และ 1,445 ไร่ ผลผลิต 13.6 ตัน ในปี พ.ศ. 2550 ความสำเร็จจึงเป็นที่ยอมรับนานาชาติว่าเป็นการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่สูง อย่างยั่งยืน ทำให้โครงการหลวงได้รับรางวัลแมกไซไซ และรางวัลอื่นๆ อีกมากมาย และในปี พ.ศ. 2547 รัฐบาลสหรัฐอเมริกา ได้ถอนประเทศไทยออกจากประเทศที่เป็นผู้ผลิตและลำเลียงยาเสพติดรายสำคัญ เพราะมีพื้นที่ปลูกฝิ่นต่ำกว่าเกณฑ์ คือ พื้นที่ปลูกฝิ่นของประเทศไม่เกิน 1,000 Hectare หรือ 6,250 ไร่

จากผลสำเร็จของการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืนของโครงการหลวง สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดตั้ง “กองพัฒนาเกษตรที่สูง” ขึ้นเพื่อดำเนินการตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติในหลักการ เมื่อวันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2535 ให้มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ประสานงานกับมูลนิธิโครงการหลวง รวมทั้งโอนงานบางส่วนจากมูลนิธิฯ มายังรัฐบาล และประสานกับหน่วยงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงอื่นๆ ในการนำเอาขีดความสามารถของหน่วยงานต่างๆ มาสนับสนุนโครงการหลวง ต่อมาเปลี่ยนเป็น “สำนักพัฒนาเกษตรที่สูง” จนกระทั่งคณะรัฐมนตรีมีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง “สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) หรือ “สวพส.” ขึ้น และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 15 ตุลาคม 2548 โดยมีเหตุผลการจัดตั้งที่สำคัญคือ “เป็นการสมควรส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง การพัฒนาและเสริมสร้างนักวิชาการให้บริการด้านการให้คำปรึกษา การถ่ายทอดเทคโนโลยีและการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน การแลกเปลี่ยนผลงานวิชาการในระดับนานาชาติ และการสนับสนุนโครงการหลวง เพื่อเป็นการขยายผลงานโครงการหลวงให้เกิดประโยชน์อย่างกว้างขวางในการปฏิบัติงานบนพื้นที่สูงที่อยู่ห่างไกลและทุรกันดาร โดยการจัดตั้งองค์กรในรูปแบบองค์การมหาชน เพื่อทำหน้าที่ดังกล่าว ซึ่งจะทำให้มีการบริหารจัดการที่กว้างขวาง มีความคล่องตัวในการดำเนินงานและมีการประสานความร่วมมือของภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกันได้ดียิ่งขึ้น” สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงได้ดำเนินงานพัฒนาพื้นที่สูงเพื่อให้ชุมชนอยู่ดีมีสุข โดยขยายผลสำเร็จของโครงการหลวงไปสู่พื้นที่สูงอื่นๆ โดยเป็นการพัฒนาอย่างครบวงจรและสมดุลทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เน้นการพัฒนามาตรฐานความรู้ การมีส่วนร่วมของชุมชน การบูรณาการของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และการพัฒนาที่ตรงตามความต้องการและภูมิสังคมของชุมชน โดยได้ดำเนินโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงในพื้นที่เป้าหมาย

แต่เนื่องจากชุมชนพื้นที่สูงของประเทศไทยมีจำนวนมาก จึงยังมีชุมชนส่วนหนึ่งที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกล และยากลำบากเป็นพิเศษ ทำให้มีชีวิตและความเป็นอยู่ยากลำบาก และขาดทางเลือกในการประกอบอาชีพ จึงยังมีการลักลอบปลูกฝิ่นอยู่ ทั้งนี้จากการเฝ้าติดตามการปลูกฝิ่นบนพื้นที่สูง ในระหว่างปี พ.ศ. 2547 – 2552 ของสำนักงาน ป.ป.ส. พบว่ามีแนวโน้มที่พื้นที่ปลูกฝิ่นมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้น โดยเพิ่มขึ้นจาก 744 ไร่ในฤดูกาลปลูกปี 2547/48 เป็นจำนวน 984 ไร่ในฤดูกาลปลูกปี 2548/49 จำนวน 1,445 ไร่ในฤดูกาลปลูกปี 2549/50 จำนวน 1,800 ไร่ในฤดูกาลปลูกปี 2550/51 และจำนวน 1,319 ไร่ในฤดูกาลปลูกปี 2551/52 โดยมีสาเหตุสำคัญเกิดจากขาดทางเลือกในการประกอบอาชีพ ประกอบกับราคาของฝิ่นสูงขึ้น ประกอบกับพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร การได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐด้านความจำเป็นพื้นฐานทำได้ยาก ทำให้บางชุมชนยังมีการลักลอบปลูกฝิ่นซ้ำซากในพื้นที่อยู่ ดังนั้นในการประชุมคณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2551 และคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2551 สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) จึงได้ขอรับความช่วยเหลือในการพัฒนาชีวิตและความเป็นอยู่ของราษฎรในพื้นที่ที่มีปัญหาลักลอบการปลูกฝิ่นซ้ำซากในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ประธานมูลนิธิโครงการหลวงจึงมอบให้สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวนกว่า 22 หน่วยงาน เข้าดำเนินการโครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ภายใต้แผนแม่บทซึ่งดำเนินงานมาแล้ว 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2553 – 2556) คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ วันที่ 10 พฤศจิกายน 2552 ดำเนินงานในพื้นที่ที่มีปัญหาการปลูกฝิ่นซ้ำซาก จำนวน 115 หย่อมบ้าน 15 ตำบล 7 อำเภอ ในจังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน และตาก

ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2557 – 2561) คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ วันที่ 26 มีนาคม 2556 ดำเนินงานต่อเนื่องในพื้นที่ที่มีปัญหาการปลูกฝิ่นซ้ำซาก โดยเพิ่มเติมหย่อมบ้านที่มีปัญหาลักลอบปลูกฝิ่นรุนแรงจำนวน 11 พื้นที่ รวมพื้นที่ดำเนินการทั้งหมด 126 หย่อมบ้าน 18 ตำบล 7 อำเภอ ในจังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน และตาก

จากผลการดำเนินงานในระยะที่ผ่านมาเมื่อพิจารณาตามตัวชี้วัดความสำเร็จทั้งด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติดทำให้ชุมชนเป้าหมายเลิกการปลูกฝิ่นและได้รับการพัฒนามาตรฐานด้านสังคมและคุณภาพชีวิต ด้านเศรษฐกิจชุมชน ประชากรเป้าหมายได้รับการพัฒนาอาชีพบนฐานความรู้และทรัพยากรในท้องถิ่นและสามารถประกอบอาชีพที่ก่อให้เกิดแหล่งอาหารที่มั่นคง และรายได้ที่พอเพียงต่อครัวเรือน ชุมชนเป้าหมายเกิดความเข้มแข็งจากการรวมกลุ่มที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ และมีศักยภาพในการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของหน่วยงานส่วนท้องถิ่นและหน่วยงาน

ภาครัฐที่เกี่ยวข้อง การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ชุมชนเป้าหมายมีการกำหนดขอบเขตพื้นที่ป่าและพื้นที่ทำกิน รวมทั้งมีกระบวนการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานอย่างเข้มแข็ง โดยภาพรวมโครงการประสบความสำเร็จด้านการส่งเสริมทางเลือกการประกอบอาชีพ เช่น การปลูกผักในโรงเรือน กาแฟ อร่าบิก้า และเสริมสร้างความมั่นคงด้านพืชอาหารให้กับชุมชน รวมถึงการสร้างเครือข่ายการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทำให้ชุมชนได้รับการพัฒนาความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แต่ในระยะเวลาที่ผ่านมายังคงเป็นการดำเนินงานของหน่วยงานร่วมบูรณาการเป็นส่วนใหญ่ซึ่งได้พัฒนาผู้นำชุมชนเพื่อดำเนินงานควบคู่กับเจ้าหน้าที่ อย่างไรก็ตาม แต่ยังคงจำเป็นต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะประเด็นสำคัญดังนี้

1. ด้านการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่เนื่องจากสภาพพื้นที่ที่ห่างไกลและทุรกันดาร ประชากรส่วนใหญ่ยังมิมีฐานะยากจน จึงมีความจำเป็นต้องมีการกระจายการพัฒนาให้มากขึ้นเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ สร้างอาชีพทางเลือก พัฒนาผลผลิตสู่มาตรฐานความปลอดภัย เพิ่มช่องทางด้านการตลาด ควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพร้อมทั้งยกระดับการพัฒนาเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย
2. ด้านการสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับชุมชน สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนชุมชนที่เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาของหน่วยงานส่วนท้องถิ่น ครอบคลุมด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการป้องกันยาเสพติด รวมทั้งด้านการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อนำไปสู่สถาบันเกษตรกรเพื่อพึ่งพาตนเองได้
3. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีการกำหนดขอบเขตพื้นที่ป่าและพื้นที่ทำกินอย่างมีส่วนร่วมโดยการจัดทำแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินร่วมกับการจัดทำแผนที่การใช้ที่ดินรายแปลงของเกษตรกร เพื่อส่งเสริมการปรับระบบการใช้ประโยชน์ที่ดินเชิงอนุรักษ์ควบคู่กับการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณฯ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ประกาศไว้ในประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการมูลนิธิโครงการหลวง 17 พฤศจิกายน 2560 ว่า

“มูลนิธิโครงการหลวงก่อตั้งโดยพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชประสงค์ ดำเนินการเพื่อสาธารณประโยชน์ อันเป็นประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติส่วนรวม จึงมีพระราชปณิธาน แน่วแน่ที่จะสืบสาน รักษา ต่อยอด โครงการหลวงสืบไป ...”

ดังนั้นการพัฒนาพื้นที่สูงตามแนวทางพระราชดำริข้างต้นนั้น จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการพัฒนาพื้นที่เป้าหมายอย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนให้ชุมชนอยู่ดีมีสุขโดยจัดทำแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 – 2565) เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินงานของหน่วยงานร่วมบูรณาการต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนปฏิบัติการ

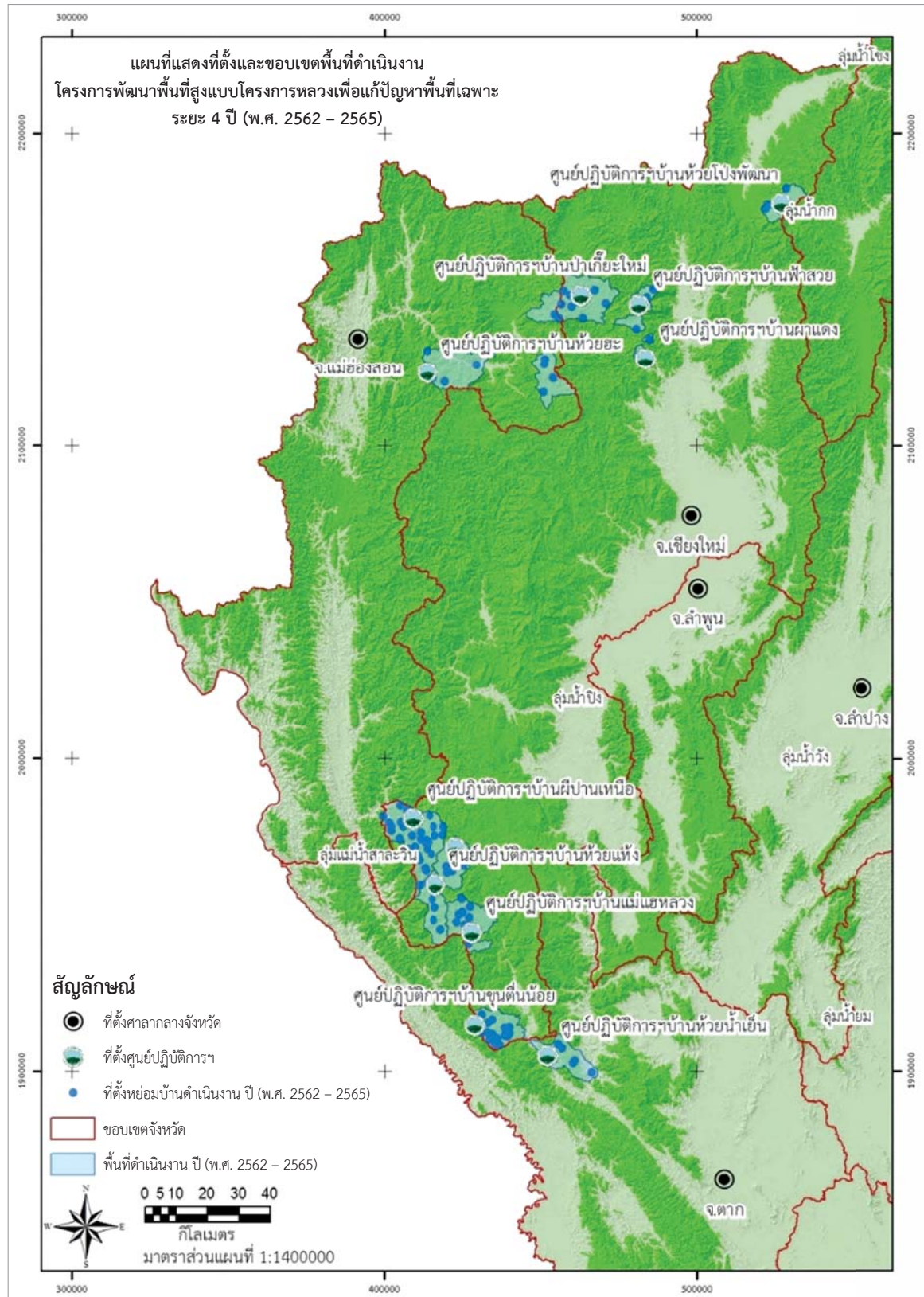
1. เพื่อทบทวนผลการดำเนินงาน ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงานในระยะที่ผ่านมา
2. เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพพื้นที่ และการดำเนินงานให้สอดคล้องกับประเด็นสำคัญ และกำหนดกลยุทธ์การดำเนินงานในระยะต่อไป
3. เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 – 2565) เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินงานของหน่วยงานร่วมบูรณาการต่อไป

3. ขอบเขตพื้นที่ดำเนินงาน

พื้นที่เป้าหมาย ครอบคลุมหมู่บ้าน จำนวน 118 กลุ่มบ้าน ประชากร 24,440 คน 5,249 ครัวเรือน ใน 19 ตำบล 8 อำเภอ 3 จังหวัด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 พื้นที่ดำเนินการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 – 2565)

พื้นที่ศูนย์ปฏิบัติการ (บ้านหลัก)	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	จำนวนบ้าน รับผิดชอบ	จำนวน ประชากร (คน)	จำนวน ครัวเรือน	ชนเผ่า
1. บ้านห้วยโป่งพัฒนา	แม่ทะลบ	ไชยปราการ	เชียงใหม่	3	1,679	327	มูเซอ, ลีซอ
	ศรีดงเย็น			1	304	36	มูเซอ
2. บ้านฟ้าสวย	เชียงดาว	เชียงดาว	เชียงใหม่	3	261	65	ลีซอ
	เมืองงาย			1	57	12	ลีซอ
3. บ้านป่าเกี๊ยะใหม่	เมืองคอง	เชียงดาว	เชียงใหม่	6	982	233	ลีซอ, มูเซอ
	เวียงแหง	เมืองแหง		3	955	158	ลีซอ
	แม่ฮี้	ปาย	แม่ฮ่องสอน	2	209	42	ลีซอ, จีนฮ่อ
	เวียงเหนือ			1	199	40	ลีซอ
4. บ้านผาแดง	กีดช้าง	แม่แตง	เชียงใหม่	3	388	72	มูเซอ
	แม่ณะ	เชียงดาว	เชียงใหม่	2	263	55	มูเซอ, ม้ง
5. บ้านแม่แฮหลวง	ยางเปียง	อมก๋อย	เชียงใหม่	9	2,339	416	กะเหรี่ยง
6. บ้านห้วยแห้ง	สบโขง	อมก๋อย	เชียงใหม่	7	1,020	221	กะเหรี่ยง
7. บ้านผีป่านเหนือ	นาเกียน	อมก๋อย	เชียงใหม่	34	6,549	1,363	กะเหรี่ยง
8. บ้านขุนดินน้อย	แม่ตื่น	อมก๋อย	เชียงใหม่	19	3,193	547	กะเหรี่ยง
9. บ้านแม่ระมิตหลวง	อมก๋อย	อมก๋อย	เชียงใหม่	5	990	243	กะเหรี่ยง
	สบโขง			3	664	169	กะเหรี่ยง
10. บ้านห้วยสะ	เมืองแปง	ปาย	แม่ฮ่องสอน	6	1,779	372	ม้ง, กะเหรี่ยง, ลีซอ
	โป่งสา			2	1,020	354	กะเหรี่ยง, ไทยใหญ่
	แม่ฮี้			2	270	62	กะเหรี่ยง, ไทยใหญ่
11. บ้านห้วยน้ำเย็น	แม่ตื่น	แม่ระมาด	ตาก	6	1,319	462	กะเหรี่ยง
รวมทั้งสิ้น				118	24,440	5,249	6 ชนเผ่า

ภาพที่ 1 ขอบเขตพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ
ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 - 2565)

พื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ จำนวน 11 แห่ง ครอบคลุม 118 กลุ่มบ้าน โดยมีพื้นที่สูงระดับปานกลาง 500 – 1,000 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง จำนวน 5 แห่ง 53 กลุ่มบ้าน และพื้นที่สูงกว่า 1,000 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง จำนวน 6 แห่ง 65 กลุ่มบ้าน ซึ่งหากแบ่งพื้นที่การดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ตามระดับความสูงจะสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1) กลุ่มพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ที่มีระดับความสูงปานกลาง (500 – 1,000 เมตร)

ประกอบด้วยพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ 5 แห่ง 53 กลุ่มบ้าน ครอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน และตาก อยู่ในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำกก ลุ่มน้ำปิง ลุ่มน้ำสาละวิน ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่อยู่ในบริเวณที่ราบสูงเชิงเขา เทือกเขาสูงสลับซับซ้อน พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ได้แก่ ป่าลุ่มน้ำแม่ฝาง ป่าแม่แตง ป่าอมก๋อย และป่าสามหมื่น เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเชียงดาว และอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติดอยเวียงผา ประชากรในพื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านการเกษตรเป็นอาชีพหลัก ได้แก่ มะม่วง ลิ้นจี่ พืชตระกูลถั่ว ชিং ข้าวก่ำ ส้ม กาแฟ อาโวคาโด เสาวรส พริกกะเหรี่ยง ข้าวโพด ทั้งนี้ยังมีชุมชนบ้านฟ้าสวยที่มีอาชีพการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยชุมชนเป็นอาชีพหลัก ส่วนอาชีพรองคือรับจ้างทั้งภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร ค้าขาย หัตถกรรม รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 พื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ที่มีระดับความสูงปานกลาง (500 – 1,000 เมตร)

พื้นที่ศูนย์ปฏิบัติการ (บ้านหลัก)	ความสูงจากระดับน้ำทะเล (เมตร)	ลักษณะภูมิประเทศ	อยู่ในเขตป่า	แหล่งน้ำธรรมชาติ	อาชีพหลัก	พืชเศรษฐกิจ
1. บ้านห้วยโป่งพัฒนา	624	พื้นที่เป็นภูเขาสูง สลับซับซ้อน มีที่ราบระหว่างหุบเขา	เขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าลุ่มน้ำแม่ฝาง และเขตอุทยานแห่งชาติดอยเวียงผา	ห้วยเมียง ห้วยโป่ง	เกษตรกรรม เลี้ยงสัตว์	มะม่วง ลิ้นจี่ พืชตระกูลถั่ว ข้าวก่ำ
2. บ้านฟ้าสวย	925	พื้นที่เป็นภูเขาสูง สลับซับซ้อน มีความลาดชันสูง มีที่ราบระหว่างหุบเขา	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเชียงดาว	น้ำตกฟ้าสวย (ห้วยแห้ง) ห้วยนาเลา	เกษตรกรรม ท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์	มะม่วง ชিং พืชตระกูลถั่ว
3. บ้านผาแดง	985	สูงชันในทางทิศเหนือ และลดระดับลงมาเรื่อยๆ ทางทิศใต้ของพื้นที่ โดยทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของบริเวณบ้านผาแดงจะเป็นพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย และลูกคลื่นลอนลาดบริเวณตอนกลางของพื้นที่จะเป็นพื้นที่เนินเขาและสูงชัน และมียอดเขาอยู่หลายแห่ง	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเชียงดาว ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่แตง	ห้วยอุ้มลอง ห้วยกู่กับ ห้วยหม่อนพริก ห้วยหม่อนฟ้าผ่า ห้วยป่าด้าว ห้วยลึก ห้วย แล้ง	เกษตรกรรม เลี้ยงสัตว์	พืชตระกูลถั่ว ส้มเขียวหวาน

พื้นที่ศูนย์ปฏิบัติการ (บ้านหลัก)	ความสูงจากระดับน้ำทะเล (เมตร)	ลักษณะภูมิประเทศ	อยู่ในเขตป่า	แหล่งน้ำ ธรรมชาติ	อาชีพหลัก	พืชเศรษฐกิจ
4. บ้านฝิปานเหนือ	980	เทือกเขาสูง สลับซับซ้อน มีความลาดชันสูง โดยจะลาดเทลง บริเวณทางด้านทิศใต้ ซึ่งมีสภาพภูมิประเทศ เป็นที่ราบเรียบ ถึงลูกคลื่นลอนชัน	ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าอมก๋อย	ห้วยฝิปาน	เกษตรกรรม	กาแฟ อาโวคาโด เสาวรส พริกกะเหรี่ยง
5. บ้านห้วยน้ำเย็น	827	ภูเขาสูงชัน สลับซับซ้อน มีพื้นที่เพื่อการเกษตร ระหว่างหุบเขา	เขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าอมก๋อย และ ป่าสามหมื่น	ห้วยน้ำเย็น ห้วยแห้ง	เกษตรกรรม	ข้าวโพด มะม่วง ถั่วเขียว

2) กลุ่มพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ที่มีระดับความสูงมาก (มากกว่า 1,000 เมตร)

ประกอบด้วยพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ 6 แห่ง ครอบคลุมพื้นที่ 2 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ และแม่ฮ่องสอน อยู่ในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำปิง และลุ่มน้ำสาละวิน ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขา สลับซับซ้อนระหว่างหุบเขา พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ได้แก่ ป่าเชียงดาว แม่ปายฝั่งซ้าย-ตอนบน และอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง ประชากรในพื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านการเกษตรเป็นอาชีพหลัก ได้แก่ กาแฟ อาโวคาโด เสาวรส มะม่วง ส้ม พลับ พืชตระกูลถั่ว กะหล่ำปลี ชিং พริก มะเขือเทศ แมคาเดเมีย ปศุสัตว์ ได้แก่ โค สุกร กระบือ อาชีพรองทั้งภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร หัตถกรรม รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 พื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ที่มีระดับความสูงมาก (มากกว่า 1,000 เมตร)

พื้นที่ศูนย์ปฏิบัติการ (บ้านหลัก)	ความสูงจากระดับน้ำทะเล (เมตร)	ลักษณะภูมิประเทศ	อยู่ในเขตป่า	แหล่งน้ำ ธรรมชาติ	อาชีพหลัก	พืชเศรษฐกิจ
1. บ้านป่าเกี๊ยะใหม่	1,134	พื้นที่เป็นภูเขาสูง สลับซับซ้อน มีที่ราบ ระหว่างหุบเขา	เขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเชียงดาว และ เขตอุทยานแห่งชาติ ห้วยน้ำดัง	ห้วยถ้ำเอี๊ยะ ห้วยน้ำรู	เกษตรกรรม เลี้ยงสัตว์	กาแฟ อาโวคาโด มะม่วง พลับ พืชตระกูลถั่ว กะหล่ำปลี ชিং
2. บ้านแม่แฮหลวง	1,045	ภูเขาสูงสลับซับซ้อน มีที่ราบระหว่างหุบเขา	ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าอมก๋อย	ห้วยแม่แฮ ห้วยเคลอะ กละเลโกล	เกษตรกรรม เลี้ยงสัตว์	กาแฟ เสาวรส อาโวคาโด
3. บ้านห้วยแห้ง	1,111	ภูเขาสูงสลับซับซ้อน มีที่ราบระหว่างหุบเขา	ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าอมก๋อย	ห้วยแห้ง	เกษตรกรรม เลี้ยงสัตว์	พริก มะเขือเทศ กาแฟ เสาวรส พริกหวาน
4. ชุนตั้นน้อย	1,193	เทือกเขาสูง สลับซับซ้อน มีความลาดชันสูง	เขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าอมก๋อย	ห้วยเลอะตอ	เกษตรกรรม	กาแฟ

พื้นที่ศูนย์ปฏิบัติการ (บ้านหลัก)	ความสูงจากระดับน้ำทะเล (เมตร)	ลักษณะภูมิประเทศ	อยู่ในเขตป่า	แหล่งน้ำ ธรรมชาติ	อาชีพหลัก	พืชเศรษฐกิจ
5. บ้านแม่ระมิตหลวง	1,217	ภูเขาสูงชัน สลับซับซ้อน มีพื้นที่เพื่อการเกษตร ระหว่างหุบเขา	เขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าอมก๋อย	ห้วยหนองอิง	เกษตรกรรม	กาแฟ เสาวรส มะเขือเทศ
6. บ้านห้วยฮะ	1,024	ภูเขาสูงสลับซับซ้อน มีความลาดชันสูง มีที่ราบระหว่าง หุบเขา	เขตป่าสงวนแห่งชาติ แม่ปายฝั่งซ้าย- ตอนบน และอุทยาน แห่งชาติห้วยน้ำดัง	ห้วยแกงหอม ห้วยฮะ	เกษตรกรรม เลี้ยงสัตว์	อาโวคาโด มะม่วง แมคาเดเมีย ส้มเขียวหวาน เงาะโรงเรียน ผัก พืชตระกูลถั่ว

4. กระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการ

การจัดทำแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 - 2565) มีขอบเขตเนื้อหาและกระบวนการจัดแผนปฏิบัติการฯ ดังนี้

1) ทบทวน และสังเคราะห์นโยบาย แผนการพัฒนา โครงการที่เกี่ยวข้อง และประเด็นสำคัญ

- นโยบายที่สอดคล้องกับการดำเนินงาน ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ตลอดจนนโยบายสำคัญอื่นที่เกี่ยวข้อง
- โครงการ และสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาพื้นที่สูง เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินงานในประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงบริบทของโลกและของประเทศ โครงสร้างประชากรบนพื้นที่สูง ผลกระทบต่อการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความแปรปรวนภูมิอากาศ และสภาวะโลกร้อน การเชื่อมโยงงานวิจัยพัฒนา และการตลาดกับภาคเอกชน การเปลี่ยนแปลงของสังคมบนพื้นที่สูง ตลอดจนการจัดการองค์ความรู้เพื่อสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่สูง
- สรุป ประมวลผล และสังเคราะห์นโยบาย แผนการพัฒนา โครงการที่เกี่ยวข้อง และสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูง เพื่อนำไปสู่การกำหนดประเด็นสำคัญเพื่อการพัฒนาโครงการพัฒนาพื้นที่สูงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ในระยะต่อไป

2) วิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาในระยะที่ผ่านมา โดย

- วิเคราะห์ผลการดำเนินงานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 - 2559 ในระยะที่ 1 (พ.ศ. 2553 - 2556) และระยะที่ 2 (พ.ศ. 2557 - 2561) ประกอบด้วย สถานการณ์สภาวะเศรษฐกิจ และสังคม กรอบงบประมาณ และกิจกรรมของแผนปฏิบัติการ ความเหมาะสมของแผนปฏิบัติการ ปัญหาและอุปสรรคในการนำแผนปฏิบัติการไปสู่การปฏิบัติ
- วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการดำเนินงานในระยะที่ผ่านมา ได้แก่
 - ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร เช่น การส่งเสริมการปลูกพืช การอบรม การศึกษาดูงาน ระบบตลาด
 - ด้านการสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับชุมชน เช่น การรวมกลุ่มภายในชุมชน
 - ด้านการบริหารจัดการจากส่วนกลาง เช่น การสนับสนุนกิจกรรม การติดต่อประสานงาน
 - ด้านการบูรณาการแผนปฏิบัติการประจำปี เช่น การกำหนดพื้นที่เป้าหมายให้ชัดเจน กรอบงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

3) ประมวลผล และวิเคราะห์ศักยภาพการดำเนินงานในระยะที่ผ่านมาให้สอดคล้องกับประเด็นที่ควรให้ความสำคัญ โดยการวิเคราะห์ SWOT Analysis เพื่อให้ได้แนวทางการดำเนินงานเชิงรุก เชิงรับ เชิงแก้ไข เชิงป้องกัน ประมวลผลกำหนดทิศทางการดำเนินงาน และการเชื่อมโยงกับหน่วยงาน และวิเคราะห์กลยุทธ์เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน

4) จัดทำแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 – 2565)

- จัดประชุมทบทวนกรอบแนวคิดเชิงนโยบาย เพื่อกำหนดกรอบการดำเนินงานในระยะต่อไป ร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารสวพส. (จัดประชุม 1 ครั้ง)
- จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Focus Group) เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาภายใต้แผนปฏิบัติการที่ผ่านมา และหาแนวทางการดำเนินงานในระยะต่อไป ผู้เข้าร่วมการประชุม ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ เจ้าหน้าที่ฝ่ายสนับสนุน เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (จัดประชุม 1 ครั้ง) ร่วมกับเจ้าหน้าที่ส่วนกลาง เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในพื้นที่โครงการ
- จัดประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำกลยุทธ์ และกำหนดประเด็นการพัฒนา และหาแนวทางขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญของสวพส. และเจ้าหน้าที่ส่วนกลาง เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในพื้นที่โครงการ (จัดประชุม 1 ครั้ง)
- จัดประชุมยกร่างแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 – 2565) เพื่อกำหนดประเด็นการพัฒนา และหาแนวทางขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ จัดประชุมยกร่างแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 – 2565)
- ยกร่างแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 – 2565) เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการอนุวิจัยและพัฒนาสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง คณะกรรมการอนุขับเคลื่อนนโยบาย คณะกรรมการสถาบัน คณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) และเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติแผนปฏิบัติการ

ขั้นตอนที่ 1 ทบทวน และสังเคราะห์นโยบาย แผนการพัฒนา โครงการที่เกี่ยวข้อง และประเด็นสำคัญ

นโยบายที่เกี่ยวข้อง สังเคราะห์นโยบายที่สอดคล้องกับการดำเนินงาน ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล และสถานการณ์ปัจจุบัน และกำหนดประเด็นที่ควรให้ความสนใจในการพัฒนาระยะต่อไป

ประเด็นสำคัญในการพัฒนาระยะต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 ทบทวนการดำเนินงานและวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนา

1. ทบทวนการดำเนินงานและผลการประเมินของโครงการแผนปฏิบัติการโครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน

โดยวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 – 2559 ในระยะที่ 1 (พ.ศ. 2553 – 2556) ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2557 – 2561) เพื่อประมวลผล ผลการดำเนินงานโครงการ กิจกรรม ปัญหาและอุปสรรค และแนวทางในการดำเนินงานในระยะต่อไป

2. วิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาพื้นที่สูงในระยะที่ผ่านมา

- จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อวิเคราะห์สถานะแวดล้อม (SWOT) เพื่อกำหนดกลยุทธ์และกำหนดประเด็นการพัฒนา และหาแนวทางขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ โดยมีผู้เข้าร่วมการประชุมจากคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการฯ
- วิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยเทคนิค TOWS matrix เพื่อกำหนดประเด็นการพัฒนา/ประเด็นท้าทาย

ขั้นตอนที่ 3 จัดทำแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 – 2565)

1. จัดประชุมทบทวนกรอบแนวคิดเชิงนโยบาย เพื่อกำหนดกรอบการดำเนินงานในระยะต่อไป
2. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Focus Group) เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาภายใต้แผนปฏิบัติการที่ผ่านมา และหาแนวทางการดำเนินงานในระยะต่อไป
3. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำกลยุทธ์ และกำหนดประเด็นการพัฒนา และหาแนวทางขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ
4. จัดประชุมยกร่างแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 – 2565) เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ หลักการของแผนปฏิบัติการ เป้าหมาย และตัวชี้วัด ยุทธศาสตร์ แนวทางการพัฒนา แผนงานโครงการ กรอบงบประมาณ

(ร่าง) แผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 – 2565)

เสนอต่อ

1. คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนนโยบายสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง
2. คณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง
3. คณะกรรมการประสานงานสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.)
4. คณะรัฐมนตรี อนุมัติ

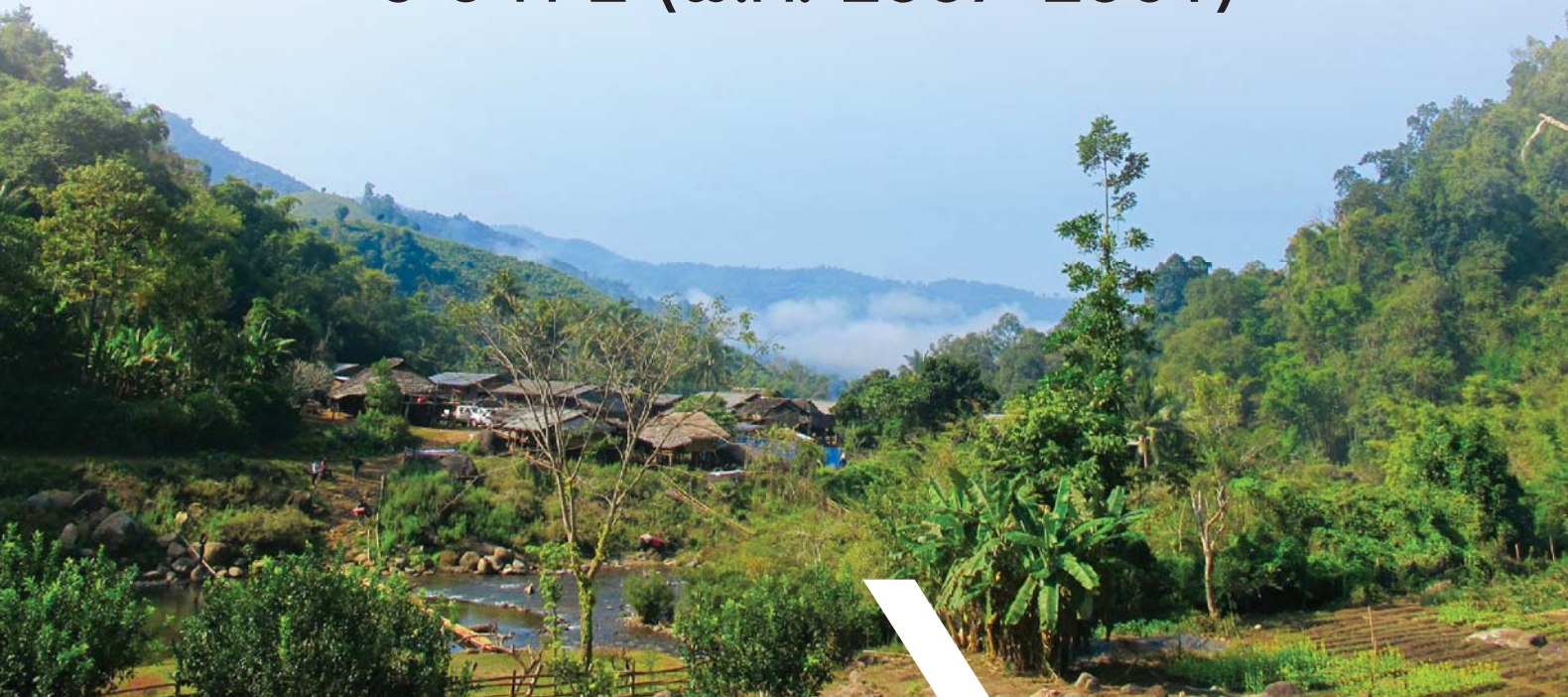
แผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 – 2565)

ภาพที่ 2 กระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ
ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 – 2565)

ส่วนที่

ผลการดำเนินงาน
ภายใต้แผนแม่บทโครงการขยายผล
โครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหา
พื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน
ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2557-2561)

แผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูง
แบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ

2

ผลการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บท โครงการขยายผลโครงการหลวง เพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2557-2561)

จากการดำเนินงานของหน่วยงานร่วมบูรณาการ ภายใต้แผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2557 – 2561) พื้นที่เป้าหมาย 126 กลุ่มบ้าน 18 ตำบล 7 อำเภอ ในพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน และตาก ประชากร 26,707 คน 5,461 ครัวเรือน ซึ่งมีภาพรวมผลการดำเนินงานทำให้ชุมชนได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้โครงการหลวงและพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่เกษตรกร 52,282 ราย (นับซ้ำ) ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพทางเลือกภายใต้ระบบมาตรฐานอาหารปลอดภัยพร้อมทั้งพัฒนาศักยภาพเกษตรกรด้านการตลาดเพื่อทดแทนการปลูกฝิ่น 4,532 ครัวเรือน เป็นผู้ผ่านการบำบัดยาเสพติดที่ไม่กลับไปเสพซ้ำ 1,410 ราย สร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรกว่า 443,785,195 บาท และในปี พ.ศ. 2560/61 พบว่า 73 ชุมชน ไม่มีพื้นที่ปลูกฝิ่นในรัศมี 3 กิโลเมตรของชุมชน สร้างความมั่นคงด้านอาหารให้กับชุมชนรวม 93 ชุมชน สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนโดยเน้นพัฒนาศักยภาพผู้นำให้สามารถบริหารจัดการชุมชนและกลุ่มองค์กรชุมชนรวม 1,853 คน และเน้นการจัดทำแผนชุมชนอย่างมีส่วนร่วมระหว่างชุมชนและหน่วยงานเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนสู่ชุมชนพึ่งพาตนเอง 91 ชุมชน สามารถรวมกลุ่มเกษตรกรได้ 59 กลุ่ม สมาชิก 945 ราย พร้อมทั้งถ่ายทอดความรู้อุดมการณ์ หลักการ และวิธีการสหกรณ์ โดยสามารถยกระดับเป็นสถาบันเกษตรกร (วิสาหกิจชุมชน) แล้ว 20 กลุ่ม ทั้งนี้ด้านการอนุรักษ์ ปันฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้จัดทำแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน 126 ชุมชน พื้นที่ป่าได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟู 14,300 ไร่ จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ 4,000 ไร่ ปรับปรุงฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน ปล่อยสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติเพื่อเป็นแหล่งอาหารให้กับชุมชน นอกจากนี้เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ประชาชนบนพื้นที่สูงจึงมีการดำเนินงานของหน่วยงานร่วมบูรณาการทั้งด้านสวัสดิการ การศึกษา สาธารณสุข และโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต มีรายละเอียดผลการดำเนินงานระยะที่ 2 (พ.ศ. 2557 – 2561) ดังนี้

1. ผลการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2557 – 2561)

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 – 2561 ได้การดำเนินงานในพื้นที่โครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน 11 แห่ง ครอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ตาก รวม 126 กลุ่มบ้าน 5,493 ครัวเรือน ประชากร 26,707 คน มีผลการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 22 หน่วยงาน และหน่วยงานร่วมบูรณาการ 6 หน่วยงาน นอกเหนือจากแผนแม่บท ภายใต้ 5 ยุทธศาสตร์ 24 แนวทางการพัฒนา 26 แผนงาน 164 โครงการ/กิจกรรม และได้รับงบประมาณทั้งสิ้น 562,675,486 บาท คิดเป็นร้อยละ 30.01 ของแผนแม่บท โดยยุทธศาสตร์ที่ 2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และการพัฒนาสังคม ได้รับจัดสรรงบประมาณมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 70.19 ของแผนแม่บท รายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 งบประมาณที่ได้รับจัดสรรภายใต้แผนแม่บทฯ จำแนกรายยุทธศาสตร์ ปี พ.ศ. 2557 – 2561

ยุทธศาสตร์	หน่วยงาน*	แผนงาน	โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ 2557 – 2561		
				ตามกรอบ แผนแม่บทฯ (บาท)	ที่ได้รับ จัดสรร (บาท)	ร้อยละ
1. การพัฒนาอาชีพและการตลาด	13	8	51	1,076,735,180	379,740,192	35.27
2. การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาสังคม	6	5	23	47,108,430	33,067,530	70.19
3. การพัฒนากระบวนการชุมชนเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะ	7	4	29	301,280,000	42,801,517	14.21
4. การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	8	4	46	317,970,550	57,717,120	18.15
5. การบริหารจัดการและกำกับดูแลแผนแม่บท	7	5	15	131,962,100	49,349,127	37.40
รวม	22 หน่วยงาน	26 แผนงาน	164 โครงการ/กิจกรรม	1,875,056,260	562,675,486	30.01

หมายเหตุ *หน่วยงานสามารถดำเนินงานได้มากกว่า 1 ยุทธศาสตร์

โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญแยกยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาอาชีพและการตลาด

การพัฒนาอาชีพและการตลาดภายใต้การบูรณาการการดำเนินงานของ 13 หน่วยงานหลัก ได้แก่ กรมการค้ากรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง สรุปผลการดำเนินงานดังนี้

1.1 การถ่ายทอดองค์ความรู้โครงการหลวง ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้โครงการหลวงแก่เกษตรกร 52,282 ราย (นับซ้ำ) โดยการฝึกอบรม ศึกษาดูงานการปลูกพืชในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 30 หลักสูตร และสามารถนำกลับไปใช้ประโยชน์ได้ร้อยละ 97.50 กรมส่งเสริมการเกษตรได้ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแปรรูปและถนอมอาหารให้เกษตรกร 2,305 ราย และกรมปศุสัตว์ได้ผลิตสื่อองค์ความรู้ด้านการเลี้ยงสัตว์บนพื้นที่สูง 4 เรื่อง

1.2 ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพภายใต้ระบบมาตรฐานอาหารปลอดภัย และพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น พร้อมทั้งพัฒนาศักยภาพเกษตรกรด้านการตลาด ให้แก่เกษตรกร 4,532 คน คิดเป็นร้อยละ 82.5 ซึ่งมีพื้นที่ส่งเสริม 69,813.48 ไร่ เป็นผู้ผ่านการบำบัดยาเสพติดที่ไม่กลับไปเสพซ้ำ 1,410 ราย และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสนับสนุนสินเชื่อให้แก่เกษตรกร 60 ราย โดยเกษตรกรมีทางเลือกการประกอบอาชีพดังนี้

1) ภาคการเกษตร ได้แก่ ข้าวเหนียวดำ พืชตระกูลถั่ว พืชผัก ไม้ผลเมืองหนาว เช่น อาโวคาโด เสาวรส แมคาเดเมีย กาแฟอบิโก สามารถสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรมูลค่ารวม 443,785,195 บาท โดยเป็นมูลค่าการบริโภครวม 148,037,306 บาท ทำให้มีรายได้เฉลี่ย 105,422 บาทต่อครัวเรือนต่อปี พร้อมทั้งจัดทำแปลงเรียนรู้/แปลงสาธิตด้านการปลูกพืช 22 แปลง และพัฒนาศักยภาพเกษตรกรตัวอย่าง 22 ราย ด้านปศุสัตว์ได้จัดทำฟาร์มสาธิตการเลี้ยงสุกร 16 ฟาร์ม สนับสนุนสุกรให้แก่เกษตรกร 444 ราย 408 ตัว ฟาร์มสาธิตสัตว์ปีก 41 ฟาร์ม ให้แก่เกษตรกร 264 ราย 1,095 ตัว จัดทำทะเบียนผู้เลี้ยงโคเนื้อ 130 ราย สนับสนุนพันธุ์โคเนื้อ 60 ตัว พร้อมทั้งสนับสนุนแร่ธาตุ วัคซีน เวชภัณฑ์

2) นอกภาคการเกษตร ได้แก่ หัตถกรรมจำหน่ายผ่านฝ่ายหัตถกรรม มูลนิธิโครงการหลวง แปรรูปผลิตภัณฑ์ (น้ำพริกสีเขียว)

1.3 พัฒนาคุณภาพผลผลิตและมาตรฐานการผลิตสินค้าการเกษตรในพื้นที่ได้ดำเนินการอบรมให้ความรู้การรับรองมาตรฐานการผลิตพืชในระบบการเพาะปลูกที่ดีแก่เกษตรกร จัดทำแปลงต้นแบบ 42 แปลง ฝึกอบรมให้แก่เกษตรกร 1,288 ราย และได้ดำเนินการรับสมัครเกษตรกรในพื้นที่โครงการฯ เพื่อขอรับรองการผลิตพืชในระบบ GAP และระบบ Organic จากกรมวิชาการเกษตร ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 – 2561 มีเกษตรกรได้รับการรับรอง GAP 313 ราย พืช 11 ชนิด ได้แก่ ส้ม พลับ ลิ้นจี่ เสาวรส มะม่วง มะเขือเทศ กะหล่ำปลี กาแฟอาราบิก้า ถั่วลิสง ถั่วแดงหลวง พริกกะเหรี่ยง และขอรับรองการผลิตกาแฟอาราบิก้าในระบบ Organic 167 ราย 1 ชนิดพืช คือ กาแฟอาราบิก้า

1.4 สร้างความมั่นคงด้านอาหาร เน้นเพิ่มผลผลิตข้าวไร่ 33,355 ไร่ และข้าวนาต่ำ 12,797 ไร่ ทำให้ได้ผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้นร้อยละ 45 ในพื้นที่ 96 กลุ่มบ้าน ส่งเสริมเมล็ดพันธุ์ดี 235 ไร่ 102 ครั้วเรือน พร้อมทั้งปรับสภาพพื้นที่ปลูกข้าวไร่เป็นนาข้าวแบบขั้นบันได 109 ไร่ เกษตรกร 273 ครั้วเรือน นอกจากนี้การให้ความรู้การจัดการด้านปศุสัตว์ทำให้โรคสัตว์ลดลงร้อยละ 90 และมีอาสาปศุสัตว์ 55 ราย (8 กลุ่ม 360 ราย) พร้อมทั้งจัดตั้งกองทุนยาสัตว์ 26 กองทุน และกองทุนอาหารสัตว์ 22 กองทุน ส่งเสริมแปลงหญ้าอาหารสัตว์สาธารณะ 120 ไร่

1.5 พัฒนาและสนับสนุนด้านการตลาด โดยส่งเสริมการจัดทำแผนการผลิตและแผนการตลาดในระดับพื้นที่ชุมชน และแผนการสร้างเครือข่ายการตลาดนอกพื้นที่ชุมชน 11 พื้นที่ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมรวม 962 ราย และจัดกิจกรรม “งานวันนัดพบผู้ผลิตและผู้บริโภค และสร้างเครือข่ายด้านการตลาดนอกพื้นที่ชุมชน” มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมรวม 919 ราย

1.6 ให้ความรู้และส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่ตระหนักถึงอันตรายจากการใช้สารเคมี เพื่อให้เกิดการใช้สารเคมีที่ถูกต้องและเหมาะสมในกิจกรรมด้านการเกษตร ซึ่งดำเนินการร่วมกับหน่วยงานสาธารณสุข ซึ่งหลังจากจัดกิจกรรมได้ประชาสัมพันธ์ และได้ให้คำแนะนำแก่เกษตรกรร่วมกับหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

1.7 สนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ได้แก่ ระบบน้ำชลประทานเพื่อการเกษตรและอุปโภคบริโภค 24 แห่ง บ่อน้ำบาดาล และระบบประปาพร้อมติดตั้งเครื่องสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ 3 แห่ง ระบบน้ำดื่มสะอาด 11 แห่ง ระบบไฟฟ้าพลังน้ำระดับหมู่บ้าน กำลังการผลิต 60 วัตต์ แกะราษฎร 260 หลังคาเรือน 2 แห่ง ระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานด้วยเซลล์แสงอาทิตย์ ขนาดกำลังผลิต 2 กิโลวัตต์ 10 แห่ง และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานตามภารกิจของ อปท. ครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย 126 กลุ่มบ้าน

2. ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาสังคม

การส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาสังคมภายใต้การบูรณาการการดำเนินงานของ 7 หน่วยงานหลัก ได้แก่ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กรมการพัฒนาชุมชน กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง สรุปผลการดำเนินงานดังนี้

2.1 สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนโดยเน้นพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชน โดยมีผู้เข้าร่วม 1,853 คน ซึ่งเป็นผู้นำในแต่ละด้าน และยังสามารถเป็นผู้นำในการจัดทำแผนชุมชนอย่างมีส่วนร่วมระหว่างชุมชนและหน่วยงานในระดับพื้นที่ 91 ชุมชน เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนสู่ชุมชนพึ่งตนเอง และสามารถรวมกลุ่มเกษตรกรได้ 59 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเกษตรกร กลุ่มธนาคารปุ๋ยคอก กลุ่มยุวเกษตรกร กลุ่มหัตถกรรมชุมชนเพื่อการอนุรักษ์ กลุ่มสัจจะออมทรัพย์ สมาชิก 945 ราย โดยกลุ่มได้รับการพัฒนาและยกระดับเป็นสถาบันเกษตรกร (วิสาหกิจชุมชน) แล้ว 20 กลุ่ม

2.2 ส่งเสริมการเรียนรู้บทเรียนโครงการหลวงและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับหน่วยงานของรัฐในท้องถิ่น โดยมีเกษตรกรเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 2,711 ราย และมีการจัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ และการสร้างเสริมความสามัคคี มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมรวม 13,811 ราย

2.3 การพัฒนาคุณภาพชีวิต ได้ให้ความช่วยเหลือด้านสวัสดิการสังคมแก่ผู้ด้อยโอกาส โดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อย ผู้พิการ และผู้สูงอายุ ใน 126 บ้าน ตามนโยบายช่วยเหลือด้านสวัสดิการและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมของภาครัฐ พร้อมทั้งส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของชุมชนเพื่อสวัสดิการสังคมและการจดทะเบียนองค์กรสวัสดิการชุมชน 16 ชุมชน เกษตรกร 515 ราย และส่งเสริมพัฒนาคณะผู้สูงอายุแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ผ่านระบบสถานศึกษาในพื้นที่ โดยส่งเสริมการรู้หนังสือแก่เกษตรกร 5,664 ราย และส่งเสริมการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต 44,684 ราย (นับซ้ำ)

3. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนากระบวนการชุมชนเพื่อแก้ปัญหายาเสพติด

การพัฒนากระบวนการชุมชนเพื่อแก้ปัญหาเสพติดภายใต้การบูรณาการการดำเนินงานของ 6 หน่วยงานหลัก ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สถาบันอัยการ กรมการแพทย์ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล และโรงพยาบาลประจำอำเภอที่เกี่ยวข้อง กรมการปกครอง และกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น สรุปผลการดำเนินงานดังนี้

3.1 ส่งเสริมอาชีพทางเลือกแก่ผู้ผ่านการบำบัดยาเสพติดที่ไม่กลับไปเสพซ้ำ 1,410 ราย โดยการส่งเสริมการปลูกไม้ผล การปลูกพืชตระกูลถั่ว สนับสนุนพันธุ์สุกร พร้อมทั้งติดตามให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจากการสำรวจพื้นที่ปลูกฝิ่นในปี พ.ศ. 2560/61 พบว่า 73 ชุมชน ไม่มีพื้นที่ปลูกฝิ่นในรัศมี 3 กิโลเมตรของชุมชน โดยพื้นที่ปลูกฝิ่นลดลงจากระยะที่ 1 (พ.ศ. 2553 – 2556) 1,848 แปลง 1,298.37 ไร่ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2557 – 2561) เหลือเพียง 408 แปลง 348.49 ไร่

3.2 การป้องกันและแก้ไขปัญหากลุ่มเสี่ยงปลูกพืชเสพติดและการแพร่ระบาดของยาเสพติด โดยการเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้แนวคิด “พื้นที่ชุมชนศูนย์กลาง” (Community Base Approach) มุ่งส่งเสริมและพัฒนาแกนนำชุมชนและอาสาสมัคร เสริมสร้างภูมิคุ้มกันในกลุ่มเสี่ยงเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผู้ปลูกหรือผู้แพร่ยาใหม่ และรณรงค์ป้องกันปัญหาเสพติดในพื้นที่โครงการฯ ทุกมิติ

3.3 บำบัด พื้นฟู สมรรถภาพผู้เสพฝิ่นในพื้นที่โครงการในรูปแบบการลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด (Harm Reduction) 2,272 ราย โดยมีศูนย์กลางลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด (Drop in center) 26 แห่ง เพื่อบริการดูแลให้คำปรึกษาผู้ผ่านการบำบัดรักษาฝิ่นต่อเนื่อง

3.4 การป้องกันแก้ปัญหาฝิ่นและยาเสพติด โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยง ได้แก่ กลุ่มยุทธศาสตร์และเครือข่ายชุมชน เพื่อการพัฒนาทางเลือกในกลุ่มแกนนำที่มีความเข้มแข็ง 5 กลุ่มหลัก ได้แก่ กลุ่มยุทธศาสตร์การบ้านป่าหยา กลุ่มเครือข่ายภาคประชาชนลุ่มน้ำดอยสามหมื่น กลุ่มเครือข่ายโครงการขยายผลโครงการหลวงฯ หัวฮะ กลุ่มเยาวชนแสงตะวัน กลุ่มเครือข่ายเยาวชนพื้นที่อำเภอแม่ระมาด ทั้งนี้ยังได้ดำเนินการในกลุ่มเด็กและเยาวชนทั้งในและนอกสถานศึกษา

4. ยุทธศาสตร์ด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การพัฒนากระบวนการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายใต้การบูรณาการการดำเนินงานของ 5 หน่วยงานหลัก ได้แก่ กรมพัฒนาที่ดิน กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง สรุปผลการดำเนินงานดังนี้

4.1 จัดทำแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสมครอบคลุม 126 หย่อมบ้าน กำหนดขอบเขตการใช้พื้นที่ทำกิน และวางแผนการใช้ที่ดิน พื้นที่ 13,400 ไร่ พร้อมจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ 4,000 ไร่ และสำรวจออกแบบล่งหน้าเพื่อจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ 5,000 ไร่ ตลอดจนส่งเสริมการปรับระบบการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม แก่เกษตรกรตัวอย่าง 54 ราย

4.2 ตรวจสอบสิทธิ์เพื่อรังวัดแปลงที่ดินใช้ประโยชน์ของเกษตรกรในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ 2,803 ครัวเรือน พร้อมจัดทำแผนการใช้ที่ดินรายแปลง 90 กลุ่มบ้าน เพื่อวิเคราะห์สภาพการใช้พื้นที่และปรับระบบการใช้พื้นที่ให้เหมาะสมกับแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินจากกรมพัฒนาที่ดิน

4.3 ส่งเสริมการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติแหล่งต้นน้ำตามแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน 14,300 ไร่ โดยเกษตรกรและหน่วยงานในพื้นที่มีส่วนร่วม 8,799 ราย ได้แก่ การจัดทำกฎระเบียบการใช้พื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ ปลูกป่าเพื่อฟื้นฟูแหล่งต้นน้ำลำธาร 1,100 ไร่/ปี สร้างฝายชะลอน้ำ 1,134 ลูก สร้างแนวกันไฟป่า 660 กิโลเมตร จัดทำแปลงขยายพันธุ์และปลูกหญ้าแฝก 1,320,000 กล้า ส่งเสริมการปลูกป่าชาวบ้าน 110 ไร่/ปี ปลอ่ยสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ 3,055,000 ตัว เพื่อเป็นแหล่งอาหารให้กับชุมชน และผลิตปุ๋ยหมักแบบไม่กลับกอง 275 ตัน และปุ๋ยน้ำชีวภาพ 5,500 ลิตร เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินและลดการใช้สารเคมีในพื้นที่ต้นน้ำ

4.4 ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานและการพัฒนากลุ่มเครือข่ายลุ่มน้ำ จำนวน 4 กลุ่ม ได้แก่ ลุ่มน้ำดอยสามหมื่น ลุ่มน้ำแม่เทย ลุ่มน้ำขุนแม่หาด ลุ่มน้ำแม่ตั้น โดยเน้นการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

5. ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการและกำกับดูแลแผนแม่บท

สรุปผลการดำเนินงาน ดังนี้

5.1 ขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงานร่วมบูรณาการภายใต้แผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2557 – 2561) โดยการประสานงาน ติดตามผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งจัดประชุมจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการประจำปีร่วมกับหน่วยงานร่วมบูรณาการทุกปี และมีการติดตามผลการดำเนินงานในระดับนโยบาย โดยมีคณะรัฐมนตรีกำกับดูแลและรับทราบผลการดำเนินงานโครงการฯ ทุกรอบ 6 เดือน และมีคณะกรรมการอำนวยการ 3 คณะ ได้แก่ คณะอนุกรรมการโครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน มีเลขาธิการ ป.ป.ส. เป็นประธาน คณะกรรมการอำนวยการโครงการฯ ระดับจังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัดที่เกี่ยวข้องเป็นประธาน และคณะกรรมการอำนวยการโครงการฯ ระดับอำเภอ มีนายอำเภอที่เกี่ยวข้องเป็นประธาน

5.2 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโดยการพัฒนาระบบเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ มีฐานข้อมูลเกษตรกร 3,391 ครัวเรือน ครอบคลุม 80 กลุ่มบ้าน เพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผนการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. การประเมินผลการดำเนินงานและผลการศึกษาสภาวะเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่โครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน ระหว่างปี พ.ศ. 2557 – 2561

จากการประเมินผลการดำเนินงานและผลการศึกษาสภาวะเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่โครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน ระหว่างปี พ.ศ. 2557 – 2561 โดยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้ประเมินผลความเหมาะสมของแผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2557 – 2561) และผลการศึกษาสภาวะเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และสภาพปัญหาสำคัญและความต้องการพัฒนาของครัวเรือนเกษตรกร พบว่า

1. ผลการศึกษาสภาวะเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรในพื้นที่โครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน

1) ด้านเศรษฐกิจ

ครัวเรือนประชากรในพื้นที่มีรายได้รวมเฉลี่ย 105,422 บาท/ครัวเรือน/ปี (ลดลงจากผลการสำรวจในปี 2556 ที่มีรายได้เฉลี่ย 132,977 บาท/ครัวเรือน/ปี) แต่รายได้เงินสดยังคงเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะรายได้จากการเกษตรยังคงเพิ่มขึ้น มีครัวเรือนร้อยละ 16 ข้างเพื่อบริโภคไม่เพียงพอ เฉลี่ยประมาณ 4 เดือนต่อปี สำหรับรายจ่าย พบว่า มีค่าใช้จ่ายของครัวเรือนรวมเฉลี่ย 51,769 บาท/ครัวเรือน โดยเป็นค่าใช้จ่ายทางการเกษตรเฉลี่ย 18,287 บาท/ครัวเรือน ร้อยละ 35 ส่วนค่าใช้จ่ายอื่น ร้อยละ 65 เป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือนที่สำคัญ คือ ค่าอาหาร ร้อยละ 28 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ร้อยละ 16 เนื่องจากพื้นที่ทุรกันดาร จึงมีค่าใช้จ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิงค่อนข้างมากเพื่อติดต่อภารกิจในตัวเมืองต้องใช้รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์

2) ด้านสังคม

โครงสร้างประชากรในพื้นที่มีลักษณะเป็นรูปประฆังคว่ำที่ชัดเจนแสดงให้เห็นว่ามีประชากรวัยเด็กค่อนข้างมาก โดยอัตราการเกิดร้อยละ 1.49 ในขณะที่อัตราการอพยพเข้า อัตราอพยพออก และอัตราการตายเท่ากับร้อยละ 0.21 0.12 และ 0.02 ตามลำดับ จึงทำให้ประชากรมีอัตราการเพิ่มร้อยละ 1.57 เป็นเพราะมีอัตราการเกิดที่อยู่ในระดับสูง ส่วนอัตราการเพิ่มสูงถึงร้อยละ 75 การศึกษาและสาธารณสุข พบว่า มีประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไปไม่ได้รับการศึกษาร้อยละ 39 ปัญหาด้านสุขภาพอนามัยที่พบมาก 5 ลำดับแรก ได้แก่ โรคความดันโลหิตสูง โรคเจ็บปวดข้อเข่าหรือข้อเท้าอักเสบ โรคกระเพาะอาหาร โรคน้ำตาลในเลือดต่ำ และโรคเกี่ยวกับความพิการทางร่างกาย

สถานการณ์ด้านยาเสพติดและพื้นที่ปลูกฝิ่น พบว่า ผู้ติดยาเสพติดโดยเฉลี่ยมีประมาณ 3 คน/หมู่บ้าน/กลุ่มบ้าน โดยเป็นผู้ที่อยู่ในวัย 26 – 60 ปี มากที่สุด ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการติดยาเสพติดประเภทยาบ้าและฝิ่น ส่วนพื้นที่ปลูกฝิ่นในหมู่บ้าน/กลุ่มบ้าน พบว่า ร้อยละ 15 ระบุว่ายังมีพื้นที่ปลูกฝิ่นหลงเหลือในหมู่บ้าน/กลุ่มบ้าน เนื่องจากไม่มีอาชีพหรือไม่มีรายได้ และเป็นคนแก่ปลูกเอาไว้เป็นยา

3) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา คราวเรือนร้อยละ 76 ระบุว่า ดินมีความอุดมสมบูรณ์เท่าเดิม ปริมาณน้ำในลำห้วย/ลำธาร/อ่างเก็บน้ำในช่วงฤดูแล้งเพิ่มขึ้น (คราวเรือนร้อยละ 30) และคราวเรือนร้อยละ 47 เห็นว่าปริมาณน้ำฝนเพิ่มขึ้น ส่วนการเปลี่ยนแปลงของป่าไม้รอบๆ หมู่บ้าน/ คราวเรือนประชากรร้อยละ 57 ระบุว่าพื้นที่ป่า/ป่าอุดมสมบูรณ์เท่าเดิม คราวเรือน ร้อยละ 86 ระบุว่าป่าที่เหลือยังอยู่ในสภาพดี และควรเร่งปลูกป่าเสริมเพื่อคืนสภาพป่าที่อุดมสมบูรณ์และความชุ่มชื้น (ร้อยละ 7) และควรเร่งปลูกไม้ใช้สอยและดูแลในลักษณะป่าชุมชน (ร้อยละ 7)

4) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

หมู่บ้านหรือกลุ่มบ้านในพื้นที่โครงการฯ มีโครงสร้างพื้นฐานหลักยังต้องพัฒนาอีกมาก โดยเฉพาะการติดต่อคมนาคมขนส่งระหว่างหมู่บ้านถึงโครงการฯ เป็นทางดินร้อยละ 86 และช่วงฤดูฝนมีปัญหาในการเดินทางอย่างมาก ถนนและ เป็นโคลน ถนนลื่นและลาดชัน ประปาที่มีใช้ในหมู่บ้านส่วนใหญ่เป็นประปาภูเขาร้อยละ 90 โดยเกษตรกรใช้สำหรับเป็นน้ำดื่มและน้ำใช้เป็นหลัก ส่วนน้ำเพื่อการเกษตรส่วนใหญ่ร้อยละ 70 อาศัยน้ำฝนเป็นหลัก และมาจากแหล่งน้ำธรรมชาติ ร้อยละ 46 มีไฟฟ้าใช้ในครัวเรือนร้อยละ 77 จากการไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ (โซลาร์เซลล์) ร้อยละ 68 และมีเพียงร้อยละ 21 ใช้ไฟฟ้าจากไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ด้านสาธารณสุขมีสถานอนามัยอยู่ในหมู่บ้าน/กลุ่มบ้านในระดับค่อนข้างต่ำ ร้อยละ 21 และด้านการศึกษาอยู่ในระดับดีโดยมีโรงเรียนในหมู่บ้านร้อยละ 79

5) สภาพปัญหาสำคัญและความต้องการพัฒนาของครัวเรือนเกษตรกร

5.1 ปัญหาสำคัญในการประกอบอาชีพของครัวเรือนเกษตรกร ได้แก่ ราคาผลผลิตตกต่ำ การขาดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ขาดความรู้ในการประกอบอาชีพ และขาดแคลนเงินทุน ตามลำดับ และปัญหาสำคัญของครัวเรือนเกษตรกร ได้แก่ รายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย และปัญหาสุขภาพอนามัย

5.2 ความต้องการพัฒนาปรับปรุงหมู่บ้าน/กลุ่มบ้าน 5 อันดับแรก ได้แก่ ปรับปรุงถนนเพื่อให้การไปติดต่อกับภายนอกได้สะดวกมากขึ้น จัดหาไฟฟ้าเข้ามาในหมู่บ้าน เช่น โซลาร์เซลล์ เครื่องปั่นไฟ ปรับปรุง/พัฒนาแหล่งน้ำประปาที่ใช้ในหมู่บ้านและแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และการพัฒนาที่อยู่อาศัย สาธารณสุขชุมชน สุขภาพอนามัย เนื่องจากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นที่เหมาะสมต่อการดำรงชีพเพื่อนำไปสู่การพัฒนาในด้านอื่นๆ ต่อไป

2. ความเหมาะสมของแผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2557 – 2561)

กรอบแผนแม่บทฯ จัดให้มีเนื้อหาสาระการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมสูง แต่การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและยาเสพติดยังได้รับการพิจารณาไม่มากนัก โดยภาพรวมแล้วการดำเนินงานพัฒนาของโครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืนมีค่าดัชนีประสิทธิผลด้านผลผลิตและด้านการใช้งบประมาณในช่วงกึ่งแผน (ปี พ.ศ. 2557 – 2559) เท่ากับร้อยละ 99 และ 113 ตามลำดับ และมีประสิทธิภาพการดำเนินงานเท่ากับร้อยละ 113 โดยรวมมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับที่ดีกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

จากผลการประเมินและศึกษาสถานะเศรษฐกิจและสังคมภายใต้แผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2557 – 2561) มีประเด็นการพัฒนาที่จะต้องพิจารณาดำเนินการต่อไปในระยะต่อไป ดังนี้

- 1) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น ได้แก่ ถนน ไฟฟ้า ระบบน้ำประปา และแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
- 2) การจัดการขยะและสุขาภิบาลในชุมชนและครัวเรือน
- 3) การรณรงค์เฝ้าระวังและป้องกันการระบาดของยาเสพติดและการปลูกฝิ่นในชุมชน

4) การพัฒนาด้านอาชีพ โดยเพิ่มความเข้มข้นของกิจกรรมการสร้างรายได้ให้มากขึ้น การพัฒนากระบวนการผลิตเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพสูง หรือการแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกับแนวโน้มความต้องการของการตลาด และการพัฒนาด้านการตลาด

5) การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ มาตรการการป้องกันการบุกรุก อนุรักษ์ และฟื้นฟูป่าไม้อย่างต่อเนื่อง และการจัดทำแผนที่เขตพื้นที่ทำกินและพื้นที่ป่าไม้ให้ครอบคลุม

6) พัฒนากลไกและกระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนแม่บท เน้นให้หน่วยงานต่างๆ ให้ความสำคัญและจัดทำโครงการขอรับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลให้เป็นไปตามแผนแม่บทฯ สร้างระบบการรายงานผลการดำเนินงาน

โดยสรุปภาพรวมผลการดำเนินงานโครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2557 – 2561) ได้ดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานร่วมบูรณาการ 20 หน่วยงาน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อแก้ปัญหาการปลูกฝิ่นซ้ำซาก ครอบคลุม 126 กลุ่มบ้าน ในพื้นที่ 18 ตำบล 7 อำเภอ ของจังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน และตาก ทำให้ชุมชนได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้โครงการหลวงและพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่เกษตรกร 52,282 ราย ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพทางเลือกทั้งพืชและสัตว์ภายใต้ระบบมาตรฐานอาหารปลอดภัยพร้อมทั้งพัฒนาศักยภาพเกษตรกรด้านการตลาดเพื่อทดแทนการปลูกฝิ่น 4,532 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 82.5 ของจำนวนครัวเรือนเป้าหมาย ซึ่งเป็นผู้ผ่านการบำบัดยาเสพติดที่ไม่กลับไปเสพซ้ำ 1,410 ราย สร้างรายได้มูลค่ารวม 443,785,195 บาท โดยเป็นมูลค่าการบริโภครวม 148,037,306 บาท ทำให้มีรายได้เฉลี่ย 105,422 บาทต่อครัวเรือนต่อปี และในปี พ.ศ. 2560/61 พบว่า 73 ชุมชนไม่มีพื้นที่ปลูกฝิ่นในรัศมี 3 กิโลเมตรของชุมชน พื้นที่ปลูกฝิ่นลดลงจาก 1,848 แปลง 1,298.37 ไร่ ในปี พ.ศ. 2553 – 2556 เหลือเพียง 408 แปลง 348.49 ไร่ ในปี พ.ศ. 2557 – 2561 สร้างความมั่นคงด้านอาหารให้กับชุมชน 96 ชุมชน และทั้ง 126 ชุมชนมีอาชีพทางเลือกทดแทนการปลูกฝิ่น นอกจากนี้ยังได้เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน โดยพัฒนาศักยภาพผู้นำในแต่ละด้านและจัดทำแผนชุมชนอย่างมีส่วนร่วมระหว่างชุมชนและหน่วยงานเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนสู่ชุมชนพึ่งพาตนเอง 91 ชุมชนสามารถรวมกลุ่มเกษตรกรได้ 59 กลุ่ม สมาชิก 945 ราย และมีกลุ่มวิสาหกิจชุมชน 20 กลุ่มที่มีทุนหมุนเวียนกว่า 500,000 บาท พร้อมทั้งถ่ายทอดความรู้ อุดมการณ์ หลักการ และวิธีการสหกรณ์ ส่งเสริมการเรียนรู้บทเรียนโครงการหลวงและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับหน่วยงานของรัฐในท้องถิ่น ทั้งนี้ได้ดำเนินงานควบคู่กับการอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการจัดทำแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน 126 ชุมชน พื้นที่ป่าได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟู 14,300 ไร่ จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ 4,000 ไร่ ปรับปรุงฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน ปลอยสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติเพื่อเป็นแหล่งอาหารให้กับชุมชน นอกจากนี้เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ประชาชนบนพื้นที่สูงจึงมีการดำเนินงานของหน่วยงานร่วมบูรณาการทั้งด้านสวัสดิการ การศึกษา สาธารณสุข และโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยการพัฒนาระบบเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศฐานข้อมูลเกษตรกร 3,391 ครัวเรือน ครอบคลุม 80 กลุ่มบ้าน เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการกระจายความช่วยเหลืออย่างทั่วถึง

3. การดำเนินงานในระยะต่อไป

1. **ด้านเศรษฐกิจ** พัฒนาศักยภาพเกษตรกรตัวอย่างในแต่ละด้านเพื่อยกระดับการดำเนินงานและถ่ายทอดองค์ความรู้ พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายให้กระจายการพัฒนาให้ทั่วถึงยิ่งขึ้นเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในการนำองค์ความรู้โครงการหลวงไปปรับใช้ในการประกอบอาชีพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและเป็นส่วนหนึ่งในการแก้ปัญหาของชุมชนบนพื้นที่สูงนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม เพิ่มช่องทางตลาดให้มากขึ้นพร้อมทั้งพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย

2. **ด้านสังคม** ขับเคลื่อนแผนชุมชนไปสู่การปฏิบัติร่วมกันทั้งชุมชนและหน่วยงานพร้อมทั้งยกระดับชุมชนที่มีศักยภาพสู่การเป็นต้นแบบการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูง เสริมสร้างทักษะและความรู้การบริหารจัดการกลุ่มให้เกษตรกร รวมทั้งการบริหารจัดการเงินทุนหมุนเวียนของกลุ่ม ยกระดับเป็นสถาบันเกษตรกร ส่งเสริมบทบาทเยาวชนในการดำเนินการพัฒนาชุมชน กระจาย

ความช่วยเหลือด้านสวัสดิการสังคมและการเข้าถึงบริการจากหน่วยงานภาครัฐให้ครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย ส่งเสริมกระบวนการชุมชนเพื่อเฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด ส่งเสริมกิจกรรมเยาวชนในและนอกสถานศึกษาให้ได้รับการพัฒนา และมีความตระหนักรู้ด้านโทษของยาเสพติด และให้ความช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดยาเสพติดด้านอาชีพและคุณภาพชีวิต เพื่อเป็นการควบคุมการปลูกฝิ่นอย่างต่อเนื่อง

3. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรับระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสม และแผนที่การใช้ที่ดินรายแปลงอย่างมีส่วนร่วม อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพรอบชุมชน พร้อมทั้งจัดทำกฎระเบียบชุมชนในการใช้พื้นที่ป่าเพื่อควบคุมการใช้ประโยชน์พื้นที่ทำกินอย่างมีส่วนร่วม

4. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมเป็นไปตามกฎระเบียบและจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ทั้งถนน ไฟฟ้า แหล่งน้ำทั้งอุปโภคบริโภคและการเกษตร

5. ด้านการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ พัฒนากลไกการบูรณาการงานพัฒนาโดยเน้นให้หน่วยงานส่วนท้องถิ่น มีบทบาทขับเคลื่อนโครงการ และเพิ่มประสิทธิภาพการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำมาใช้วางแผนการพัฒนาพื้นที่ และการสรุปผลการดำเนินงานเชิงวิเคราะห์และแสดงให้เห็นถึงผลลัพธ์จากการดำเนินงาน

ส่วนที่

3

การวิเคราะห์นโยบายการพัฒนาและ สถานการณ์แวดล้อมบนพื้นที่สูง

แผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูง
แบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ

3

การวิเคราะห์นโยบายการพัฒนาและ สถานการณ์แวดล้อมบนพื้นที่สูง

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระราชทานแนวทางการพัฒนาพื้นที่สูง โดยมีโครงการหลวงเป็นต้นแบบการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่สูงซึ่งสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ได้รับมอบหมายให้ดำเนินงานขยายผลความสำเร็จของโครงการหลวงให้เกิดประโยชน์อย่างกว้างขวางในพื้นที่สูงอื่นๆ ที่ยังคงมีสภาพพื้นที่ห่างไกลและทุรกันดาร จึงได้บูรณาการการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการแก้ไขปัญหาแบบองค์รวมลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงาน โดยการดำเนินงานโครงการในระยะนี้ได้เน้นการดำเนินงานที่มีความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน นโยบายของรัฐ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 นอกจากนี้ยังมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์มูลนิธิโครงการหลวง ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2562 – 2564) เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานที่ตอบเป้าหมายของชาติต่อไป

1. พระราชดำรัสพระราชทานเพื่อการพัฒนาพื้นที่สูง

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระราชทานพระราชดำรัสเกี่ยวกับโครงการชาวเขา เมื่อวันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2517 ณ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ดังนี้

“เรื่องที่จะช่วยชาวเขาและโครงการชาวเขานั้น มีประโยชน์โดยตรงกับชาวเขาเพื่อส่งเสริม และสนับสนุนให้ชาวเขามีความเป็นอยู่ดีขึ้น สามารถเพาะปลูกสิ่งที่เป็นประโยชน์ และเป็นรายได้ให้กับเขาเอง จุดประสงค์อย่างหนึ่งคือมนุษยธรรม หมายถึงให้ผู้ที่อยู่ในถิ่นทุรกันดารสามารถมีความรู้และพุงตัว มีความเจริญได้อีกอย่างหนึ่งเรื่อง ช่วยในทางที่ทุกคนเห็นว่าควรจะช่วย เพราะเป็นปัญหาใหญ่ คือ ปัญหาเรื่องยาเสพติด ถ้าช่วยชาวเขาปลูกพืชที่เป็นประโยชน์บ้างเขาจะเลิกปลูกยาเสพติดคือฝิ่น ทำให้นโยบายการระงับการปราบปรามการปลูกฝิ่นและค้าฝิ่น ได้ผลดี อันนี้เป็นผลอย่างหนึ่ง อีกอย่างหนึ่งคือ ชาวเขาตามที่เราเป็นผู้ทำการเพาะปลูกโดยวิธีที่จะทำให้บ้านเมืองของเราสุ่มหายนะได้ ที่ถางป่าและปลูกโดยวิธีไม่ถูกต้อง ถ้าพวกเราทุกคนไปช่วยเขาก็ก่เท่ากับช่วยบ้านเมืองให้มีความสุข อยู่ดี กินดี และปลอดภัยได้อีกทั่วประเทศ ถ้าสามารถทำโครงการนี้สำเร็จให้ชาวเขาอยู่เป็นหลักแหล่งและสนับสนุนนโยบาย จะรักษาป่าไม้ รักษาดินให้เป็นประโยชน์ต่อไป และยั่งยืนมาก”

นอกจากนี้ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระราชทานพระราชดำริให้เป็นแนวทางในการพัฒนาพื้นที่สูงในพิธีปิดการสัมมนาการเกษตรภาคเหนือ เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2524 ณ สำนักงานเกษตรภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้

“...หากเราทำ ป่า 3 อย่าง ให้ชาวบ้านเห็นประโยชน์และได้ใช้ประโยชน์ เขาก็จะรักษาประโยชน์ เขาจะไม่ทำลาย และใครมาทำลาย เขาก็ป้องกัน หมายความว่าชาวบ้านนั้น ถ้าเราให้โอกาสให้เขามีอยู่มีกินพอสมควร ก็จะเป็นเจ้าหน้าที่ป่าไม้ให้เราเป็นจำนวนมาก อย่างในร่องหุบเขาเล็กๆ ที่มีเพียง 50 ไร่ ก็จะเป็นหมู่บ้านให้ชาวเขาอยู่ คำว่าชาวบ้านนี้จะเรียกว่าชาวบ้านก็ได้ ชาวเขาก็ได้ ก็เป็นชาวบ้านทั้งนั้น เคยไปถามชาวเขาพูดถึงเรื่องจะทำโครงการอะไรๆ เราก็ต้องช่วยกันรักษานะ เขาบอกว่า หมู่เขาก็เป็นคนไทยเหมือนกัน ก็หมายความว่าชาวบ้านเหมือนกัน ช่วยกันทำ เขาก็อยากอยู่ใต้กฎหมาย ทำงานที่สุจริต ถ้าเราทำอะไรที่ดีมีเหตุผล เขาก็จะรักษาป่า 3 อย่างให้เรา ถ้าจะถือว่าป่า 3 อย่างนี้ไม่ใช่รักษาต้นน้ำลำธารแล้ว ก็เป็นความคิดที่ผิด เพราะว่าต้นน้ำจะเป็นต้นอะไรก็ตามมีประโยชน์ทั้งนั้น ใช้ประโยชน์จากต้นไม้นั้น และมีประโยชน์ที่ 4 คือ อนุรักษ์ดิน และอนุรักษ์ต้นน้ำลำธาร...”

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณฯ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ประกาศไว้ในประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการมูลนิธิโครงการหลวง 17 พฤศจิกายน 2560 ว่า

“มูลนิธิโครงการหลวงก่อตั้งโดยพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชประสงค์ ดำเนินการเพื่อสาธารณประโยชน์ อันเป็นประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติส่วนรวม จึงมีพระราชปณิธานแน่วแน่ที่จะสืบสาน รักษา ต่อยอด โครงการหลวงสืบไป ...”

ดังนั้นการพัฒนาพื้นที่สูงตามแนวทางพระราชดำริข้างต้นนั้น จึงเน้นการพัฒนาและส่งเสริมการปลูกพืช และเลี้ยงสัตว์ชนิดต่างๆ ที่เหมาะสมกับภูมินิเวศ การพัฒนาคุณภาพชีวิต และความเป็นอยู่ของชาวเขา พื้นฟูและอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธาร ได้แก่ การปลูกป่าชาวบ้าน รวมทั้งการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน การฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ และการปลูกป่าในพื้นที่ต้นน้ำลำธาร

2. วิเคราะห์นโยบายที่สอดคล้องกับการพัฒนาพื้นที่สูง

จากการทบทวนนโยบาย ยุทธศาสตร์การพัฒนา สถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาพื้นที่สูงจากเอกสารที่เกี่ยวข้องใน 3 มิติ ได้แก่ มิติเศรษฐกิจ มิติสังคม และมิติทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อใช้เป็นแนวทางและกำหนดประเด็นท้าทายในการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 – 2565) จากนโยบายโลก รัฐบาล ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เกี่ยวข้อง และกรอบทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์นโยบายที่สอดคล้องกับการพัฒนาพื้นที่สูงเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบยุทธศาสตร์แผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 – 2565) โดยสังเคราะห์นโยบายที่สอดคล้องกับการพัฒนาพื้นที่สูง ประกอบด้วย

- 1) เป้าหมายการพัฒนายั่งยืน หรือ Sustainable Development Goals (SDGs)
- 2) ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)
- 3) แผนปฏิรูปประเทศ

- 4) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564)
- 5) แผนยุทธศาสตร์มูลนิธิโครงการหลวง ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2562 – 2564)

โดยสรุปสาระสำคัญจากนโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่สูงได้ดังนี้

1. เป้าหมายการพัฒนายั่งยืน (Sustainable Development Goal) พ.ศ. 2559 – 2573

เน้นการพัฒนามิติ (Dimensions) ของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ให้มีความเชื่อมโยงกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายความมั่นคงทางอาหารและโภชนาการที่ดีขึ้น และส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการบริโภคและผลิตที่ยั่งยืน ปกป้อง พื้นฟู ระบบนิเวศและจัดการป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และสำหรับประเทศไทย การจะบรรลุความสำเร็จของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้นั้น พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระราชทาน “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งจะนำไปสู่ความสุขในการดำเนินชีวิตและสร้างสัมฤทธิ์ผลแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืนได้อย่างแท้จริง และได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางทั้งในประเทศและระดับนานาชาติ

2. ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)

ประเทศไทยได้จัดทำยุทธศาสตร์ชาติเพื่อเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันไปสู่เป้าหมายตามระยะเวลาที่กำหนดโดยหน่วยงานภาครัฐต้องดำเนินงานให้สอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ซึ่งการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ได้ถูกบรรจุไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 และประกาศพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2560 และสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2561 และสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้มีพระราชโองการ โปรดเกล้าฯ ให้ใช้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) โดยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2561 ดังนั้นจึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 – 2565) ภายใต้อำนาจ (ร่าง) ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี เน้นการวิเคราะห์ความสอดคล้องให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ประเทศไทย “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” เพื่อให้ประเทศมีขีดความสามารถในการแข่งขัน มีรายได้สูงอยู่ในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว คนไทยมีความสุข อยู่ดี กินดี สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม มี 6 ยุทธศาสตร์ซึ่งแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 – 2565) มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ 5 ด้าน ดังนี้

(1) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง การบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน ไปจนถึงระดับความมั่นคงของมนุษย์ และทุกมิติ ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงในปัจจุบันซึ่งมีการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงโดยวิเคราะห์หาสาเหตุที่แท้จริง ส่งเสริมการหารือ วางแผนและยกระดับวิธีการแก้ไขปัญหาให้มีส่วนร่วมแบบบูรณาการเพื่อแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด เพื่อให้การดำเนินงานพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะมีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงจึงเน้นการเสริมสร้างและพัฒนาแกนนำชุมชน อาสาสมัคร เครือข่ายชุมชน และสร้างกระบวนการรณรงค์เพื่อนำไปสู่การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่ บำบัด รักษา พื้นฟู สมรรถภาพผู้เสพยาเสพติดและส่งเสริมอาชีพแก่ผู้ผ่านการบำบัดที่ไม่กลับไปเสพยา

(2) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศให้เป็นประเทศที่มีรายได้สูงได้อย่างประสบความสำเร็จใน 20 ปี กำหนดให้พัฒนาภาคเอกชนเศรษฐกิจสร้างมูลค่าเพิ่มทั้งในภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร ทั้งเกษตรกรอัตลักษณ์พื้นที่ส่งเสริมการพัฒนาสู่ผลิตภัณฑ์พื้นถิ่น การสร้างความตระหนักเกษตรกรปลอดภัยแก่ผู้ผลิตและผู้บริโภค ทำการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับมาตรฐานอาหารปลอดภัย ส่งเสริมการทำเกษตรชีวภาพโดยสร้าง

ความมั่นคงด้านอาหาร ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาด้านเทคโนโลยีการปลูกพืชและแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อให้การดำเนินงานพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะมีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันจึงเน้นวิจัยและทดสอบเทคโนโลยีการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสมกับสภาพภูมิสังคม ส่งเสริมการรับรองมาตรฐานการผลิตพืช/สัตว์ ตามมาตรฐานอาหารปลอดภัยและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการเชื่อมโยงระบบการผลิตและการตลาดสินค้าการเกษตรในพื้นที่ ส่งเสริมระบบการเลี้ยงสัตว์ สุขาภิบาลสัตว์ และประมงให้เป็นแหล่งอาหารและสร้างรายได้แก่ครัวเรือน เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารโดยการปลูกเพิ่มผลผลิตข้าวให้เพียงพอต่อการบริโภคในครัวเรือน พัฒนาและส่งเสริมอาชีพนอกภาคการเกษตร ได้แก่ งานหัตถกรรมชุมชน การบริหารจัดการชุมชนด้านการท่องเที่ยว

(3) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม เน้นการสร้าง ความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานรากเป็นการพัฒนาการเกษตรให้เหมาะสมกับศักยภาพของเกษตรกร ฐานทรัพยากร และบริบทของพื้นที่และชุมชนท้องถิ่น เน้นระบบการจัดการตนเองของเกษตรกรและกลไกการขับเคลื่อน และเพิ่มช่องทางการตลาด เชื่อมโยงการค้าด้วยเครือข่ายต่างๆ มุ่งเป้าช่วยเหลือกลุ่มคนยากจนและผู้ด้อยโอกาส เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาการพึ่งตนเองและการจัดการตนเองโดยการรวมกลุ่มเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน รวมไปถึงการจัดทำแผนแม่บทชุมชนที่สะท้อนปัญหาความต้องการที่แท้จริงของชุมชน โดยดำเนินงานพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะมีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม เน้นส่งเสริมการดำเนินชีวิตภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จัดทำแผนชุมชนเพื่อการบริหารจัดการองค์กรชุมชนสู่ชุมชนพึ่งพาตนเอง พัฒนาศักยภาพการขับเคลื่อนการพัฒนาของผู้นำชุมชนและเกษตรกรตัวอย่าง สร้างความเข้มแข็งของกลุ่มพัฒนาสู่กลุ่มสหกรณ์ และสถาบันเกษตรกร พัฒนาคูณภาพชีวิตเกษตรกรและเข้าถึงสวัสดิการของรัฐ

(4) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เน้นการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ รวมไปถึงแหล่งน้ำธรรมชาติ สร้างฝายชะลอน้ำ วางแผนการอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำบนฐานการรักษาสมดุลนิเวศ ส่งเสริมกลไกการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศมุ่งเน้นลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และสร้างสังคมคาร์บอนต่ำ โดยดำเนินงานพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะมีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมจึงเน้นการดำเนินงานอนุรักษ์ ฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธาร และปรับปรุงระบบนิเวศต้นน้ำอย่างมีส่วนร่วม วางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินรายแปลงพร้อมทั้งปรับระบบการใช้พื้นที่อย่างเหมาะสมบนฐานข้อมูลการสำรวจที่ดินรายแปลง เร่งรัดการพัฒนาระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ สร้างฝายชะลอน้ำ ปลูกหญ้าแฝก ปรับปรุงความอุดมสมบูรณ์ของดิน ส่งเสริมการปลูกป่าชาวบ้านเพื่อการใช้สอยในครัวเรือน ฟื้นฟูและอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำจืดในแหล่งน้ำธรรมชาติ รวมไปถึงส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสร้างเครือข่ายชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(5) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เน้นการบริหารงานแบบบูรณาการ โดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่ มีการจัดสรรงบประมาณเชื่อมโยงการทำงาน พัฒนากลไก/เครื่องมือในการสนับสนุนให้เกิดการบูรณาการในลักษณะหุ้นส่วนการพัฒนา ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาควิชาการ ภาคประชาชน รวมทั้งระบบติดตามและประเมินผล โดยดำเนินการอย่างต่อเนื่องและมีเป้าหมายที่ชัดเจน โดยการจัดทำแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะเพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานร่วมกันของหน่วยงาน ชุมชน และภาคีเครือข่าย ในรูปแบบการบูรณาการการดำเนินงานและงบประมาณร่วมกันของหน่วยงานภาครัฐที่สอดคล้องกับภารกิจในลักษณะหุ้นส่วน มีการกำหนดเป้าหมายเพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์การดำเนินงานร่วมกัน พร้อมทั้งสร้างกลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานทั้งในระดับประเทศ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับชุมชน โดยมีการติดตามและประเมินการดำเนินงานโครงการเป็นระยะ และประเมินแผนปฏิบัติการเมื่อสิ้นสุดโครงการในปีที่ 3 (สิ้นสุดปีงบประมาณ พ.ศ. 2564) เพื่อสรุปผลการปฏิบัติงานและสรุปบทเรียนสำหรับนำไปปรับใช้ในการดำเนินงานต่อไป

3. แผนปฏิรูปประเทศ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวดที่ 16 การปฏิรูปประเทศ กำหนดให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศอย่างมีส่วนร่วมของประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การดำเนินงานของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศในแต่ละด้านเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติไปสู่การปฏิรูปประเทศอย่างเป็นรูปธรรม และได้ประกาศพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. 2560 ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2560 โดยสำนักนายกรัฐมนตรีได้ประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 6 เมษายน 2561 โดยแผนปฏิรูปประเทศมีทั้งหมด 11 ด้าน ซึ่งแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 – 2565) มีความสอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศ 1 ด้าน คือ

(1) **ด้านเศรษฐกิจ** มีประเด็นที่สอดคล้องกับการปฏิรูปด้านความเท่าเทียมและการเติบโตอย่างมีส่วนร่วม โดยการขยายผลโครงการในพระราชดำริกว่า 4,000 โครงการทั่วประเทศเป็นแนวทางที่จะช่วยเพิ่มคุณภาพชีวิตให้เกษตรกรได้อย่างยั่งยืน ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงรัชกาลที่ 9 ประเด็นปฏิรูปนี้มุ่งที่จะส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมของเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรทั่วประเทศมีความเข้าใจ และได้้นำแนวคิดเหล่านี้ไปใช้ในการทำการเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน

4. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2558 โดยมุ่งเน้นการพัฒนาที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักปรัชญาพื้นฐานในการกำกับการพัฒนาประเทศให้เติบโตอย่างดุลยภาพ คำนึงถึงการวางรากฐานการพัฒนาในระยะยาว คนในชาติจะต้องได้รับการพัฒนาให้เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณธรรม จริยธรรม ความเพียร และมีจิตสำนึกคำนึงถึงประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญรวมถึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาคสำคัญในการขับเคลื่อนแผนฯ ทั้งการปรับปรุงกฎหมายและกฎระเบียบ กลไกการทำงานที่มีหน้าที่ผลักดันประเด็นการพัฒนาที่สำคัญต่างๆ และกลไกที่เกี่ยวข้องกับการใช้องค์ความรู้ เพื่อให้ประเทศก้าวไปสู่สังคมที่ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ได้ในอนาคต โดยมี 10 ยุทธศาสตร์ ซึ่งแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 – 2565) มียุทธศาสตร์ที่สอดคล้อง 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

(1) การเสริมสร้างศักยภาพชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และการสร้างความเข้มแข็งการเงินฐานราก โดยสร้างและพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงในชุมชนให้มีขีดความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดความศรัทธา เสริมสร้างกระบวนการวิจัยในชุมชนเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหา ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการความรู้ในชุมชน พัฒนาเศรษฐกิจชุมชนโดยส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้ประกอบการระดับชุมชน สนับสนุนการประกอบธุรกิจแบบวิสาหกิจเพื่อสังคม

(2) การกระจายการให้บริการภาครัฐทั้งด้านการศึกษา สาธารณสุข โครงสร้างพื้นฐาน และการจัดสวัสดิการในภูมิภาคให้มีความครอบคลุมและทั่วถึงทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรให้มีการกระจายตัวอย่างเป็นธรรม ตลอดจนการสร้างปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจรวมทั้งกฎหมาย กฎระเบียบให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

(1) เสริมสร้างฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน โดยพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและจัดระบบการปลูกพืชให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำ

(2) ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรเข้าสู่ระบบมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการตลาด โดยสนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยอาหาร

(3) ส่งเสริมและเร่งขยายแนวคิดการทำเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ชีวภาพทดแทนสารเคมี

(4) พัฒนาปัจจัยสนับสนุนในการบริหารจัดการภาคเกษตร โดยพัฒนาฐานข้อมูลด้านอุปสงค์และอุปทานด้านการเกษตรให้มีความถูกต้อง แม่นยำ เชื่อถือได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนด้านการเกษตรโดยใช้ตลาดนำสร้างบุคลากรด้านเกษตร โดยการผลิตเกษตรกรรุ่นใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

(1) การรักษาทุนทางธรรมชาติเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน พัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดินและแก้ไขการบุกรุกที่ดินของรัฐ

(2) ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยสนับสนุนการผลิตภาคการเกษตรไปสู่เกษตรกรรมที่ยั่งยืน ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภูมิภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ

(1) พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร และสร้างมูลค่าเพิ่มภายใต้แนวคิดเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ ควบคู่กับการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปให้มีความหลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

(2) ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คืนความอุดมสมบูรณ์สร้างความสมดุลแก่ระบบนิเวศเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ และแก้ไขปัญหาหมอกควัน

5. แผนยุทธศาสตร์มูลนิธิโครงการหลวง ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2562 – 2564)

แผนยุทธศาสตร์มูลนิธิโครงการหลวง ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2562 – 2564) มีวิสัยทัศน์ “มุ่งมั่น สืบสาน รักษา และต่อยอดงานวิจัยและพัฒนาคนและชุมชนโครงการหลวงให้มีความรู้พียงตัวได้มีความเจริญ และสามารถพึ่งตนเอง รวมทั้งรักษา ดิน น้ำ ป่า ให้เป็นประโยชน์และยั่งยืน” เป้าหมายเพื่อสืบทอดตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ได้พระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานแนวทางการดำเนินงานตามที่กล่าวมา คือ “ช่วยเขาเขาให้ช่วยตนเอง ปลุกพืชที่มีประโยชน์ มีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น ดูแลรักษาฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธารให้เกิดประโยชน์และยั่งยืน” โดยมี 6 ยุทธศาสตร์ซึ่งแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 – 2565) มีความสอดคล้อง 4 ยุทธศาสตร์ คือ

(1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาอาชีพบนฐานความรู้ที่เหมาะสมต่อสภาพภูมิสังคม และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยการใช้ประโยชน์จากผลการวิจัยและพัฒนาถ่ายทอดสู่เกษตรกรอย่างเหมาะสมโดยพัฒนาการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์แบบประณีตภายใต้มาตรฐานอาหารปลอดภัยมีกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยอาศัยเทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อสภาพภูมิสังคมของแต่ละพื้นที่ การพัฒนาและฟื้นฟูหัตถกรรม รักษาวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชนเผ่า ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาคน สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลผลิตการเกษตร

(2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชนโครงการหลวงให้สามารถพึ่งตนเองและเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยส่งเสริมการเรียนรู้และการดำรงชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ฟื้นฟูและสืบทอดเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของชุมชนบนพื้นที่สูง

(3) ยุทธศาสตร์การฟื้นฟูและรักษาสีน้ำในชุมชนและป่าต้นน้ำลำธารให้มีความสมบูรณ์ เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน รมรงค์การฟื้นฟูและรักษาสภาพแวดล้อมของชุมชน ดิน น้ำ และป่าต้นน้ำลำธาร ส่งเสริมการปลูกป่าชาวบ้านเพื่อเป็นไม้ใช้สอยสำหรับครัวเรือน พัฒนาและควบคุมระบบการใช้ประโยชน์ที่ดิน พัฒนาชุมชนให้เป็นชุมชนคาร์บอนต่ำ

(4) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการการตลาดเพื่อสังคม เน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว เพิ่มช่องทางการตลาด พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการตลาด

3. วิเคราะห์สถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาพื้นที่สูง

1. **ปัญหาความเหลื่อมล้ำ** ประชากรบนพื้นที่สูงส่วนใหญ่ยังมีฐานะยากจน เนื่องจากการกระจายการพัฒนาอย่างไม่ทั่วถึง สาเหตุจากพื้นที่ห่างไกลและทุรกันดารประกอบกับขาดความรู้ในการผลิตพืชที่ถูกต้องและเหมาะสมต่อบริบทของแต่ละพื้นที่ โดยเฉลี่ยครัวเรือนประชากรในพื้นที่ศูนย์ปฏิบัติการโครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน มีรายได้เฉลี่ย 105,421 บาท/ครัวเรือน ซึ่งลดลงจากผลการประเมินเมื่อปี 2556 (132,977 บาท/ครัวเรือน) เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ทำให้ราคาผลผลิตเกษตรต่ำ และเมื่อพิจารณาด้านความยากจนด้านอาหารและความยากจนทั่วไป หรือความยากจนด้านรายได้ พบว่า ครัวเรือนมีความยากจนด้านอาหารและมีความยากจนทั่วไปเพิ่มขึ้น โดยความยากจนด้านอาหารเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 66.67 (ปี พ.ศ. 2556 ร้อยละ 43) และความยากจนทั่วไปเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 61.84 (ปี พ.ศ. 2555 ร้อยละ 35) โดยเส้นความยากจนด้านอาหาร 69,422 บาท/ครัวเรือน และเส้นความยากจนทั่วไป 82,514 บาท/ครัวเรือน

ด้านสาธารณสุข มีหมู่บ้าน/หย่อมบ้านเพียงร้อยละ 18 เท่านั้นที่มีสถานอนามัยอยู่ในหมู่บ้าน/หย่อมบ้าน และมีกองทุนยา ร้อยละ 11 ของหมู่บ้าน/หย่อมบ้านทั้งหมด แสดงว่าประชากรในพื้นที่โครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืนยังขาดแคลนบริการสาธารณสุขพื้นฐานอยู่เป็นจำนวนมาก

ด้านการศึกษา มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ร้อยละ 28 ของหมู่บ้าน/หย่อมบ้านทั้งหมดและหมู่บ้าน ร้อยละ 79 มีโรงเรียนอยู่ในหมู่บ้าน/หย่อมบ้าน ส่วน**ด้านคมนาคม** พบว่า ถนนร้อยละ 86 เป็นถนนทางดิน มีเพียงร้อยละ 13 เป็นถนนลาดยาง และถนนกว่าร้อยละ 94 ของถนนใช้ได้เฉพาะฤดูแล้ง

2. **สถานการณ์พื้นที่ฝิ่นในประเทศไทย** สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) โดยสถาบันสำรวจและติดตามการปลูกพืชเสพติดดำเนินการสำรวจพื้นที่ลักลอบปลูกฝิ่นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 จนถึงปัจจุบัน โดยในการสำรวจพื้นที่ลักลอบปลูกฝิ่นในปีปัจจุบัน ปี พ.ศ. 2560/61 มีพื้นที่ปลูกฝิ่น 6 จังหวัด จำนวน 682 แปลง 593.42 ไร่ โดยพื้นที่ปลูกฝิ่นมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ตาก (379.16 ไร่) เชียงใหม่ (164.13 ไร่) แม่ฮ่องสอน (21.29 ไร่) ซึ่งถ้าเป็นในระดับอำเภอ 10 ลำดับ ได้แก่ แม่ระมาด อมก๋อย อัมผาง ท่าสองยาง เชียงดาว แม่แตง ปาย พะริ้ว เวียงแหง โดยการดำเนินงานในระยะที่ 1 (พ.ศ. 2553 - 2556) ของโครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืนมีขอบเขตพื้นที่ดำเนินงานในพื้นที่ปลูกฝิ่นซ้ำซากใน 3 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ ตาก แม่ฮ่องสอน 7 อำเภอ 18 ตำบล และได้มีการสำรวจพื้นที่ปลูกฝิ่นในรัศมี 3 กิโลเมตร เมื่อสิ้นสุดโครงการในระยะที่ 1 ในปี พ.ศ. 2556 พบพื้นที่ฝิ่น 1,848 แปลง 1,298.37 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 63 ของพื้นที่ฝิ่นทั้งประเทศในขณะนั้น และได้สำรวจพื้นที่ปลูกฝิ่นเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานโครงการในระยะที่ 2 (พ.ศ. 2557 - 2561) พบพื้นที่ปลูกฝิ่นเหลือเพียง 408 แปลง 348.49 ไร่ เมื่อเปรียบเทียบกับผลการสำรวจพื้นที่ฝิ่นในปีปัจจุบัน พ.ศ. 2560/61 คิดเป็นพื้นที่ร้อยละ 58.73 ของพื้นที่ปลูกฝิ่นทั้งประเทศแต่ลดลงจากการดำเนินงานในระยะที่ 1 (พ.ศ. 2553 - 2556) ซึ่งการดำเนินงานในระยะที่ 3 (พ.ศ. 2562 - 2564) ยังคงต้องมีการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนร่วมกับหน่วยงานร่วมบูรณาการเพื่อส่งเสริมและพัฒนาอาชีพทางเลือกทดแทนการปลูกฝิ่นให้กับชุมชนได้อย่างยั่งยืน

3. **อัตราภาวะพึ่งพิงที่สูงขึ้น** ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติได้สำรวจจำนวนประชากรของประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2560 มีประชากรกว่า 66 ล้านคน ซึ่งพื้นที่สูงส่วนใหญ่อยู่ในภาคเหนือมีประชากรประมาณ 12 ล้านคน โดยภาพรวมทั้งประเทศมีภาวะพึ่งพิง วัยเด็ก (ต่ำกว่า 15 ปี) และวัยผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) ร้อยละ 32.53 ส่วนในพื้นที่ภาคเหนือมีภาวะพึ่งพิง ร้อยละ 18.31 ของทั้งประเทศ จากผลการศึกษาของศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.ปราโมทย์ ประสาทกุล และศาสตราจารย์ ดร.ปัทมา ว่าพัฒนางศ์ สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 - 2578 พบว่า อัตราเกิดจะลดต่ำลงอย่างมากและผู้คนมีอายุยืนยาว สังคมไทยจึงกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างรวดเร็ว ในปี พ.ศ. 2548 ประเทศไทยมีผู้สูงอายุประมาณร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด แต่ในอีก 30 ปีข้างหน้า ผู้สูงอายุจะเพิ่มเป็นร้อยละ 25 ของประชากรทั้งหมด หรือมีจำนวนมากถึง 16 ล้านคน ทำให้ประชากรสูงอายุจะพึ่งพิงมากกว่าประชากรวัยเด็กในอนาคตประเทศไทยจะต้องมีการมาตรการเพื่อรองรับในอนาคต

4. การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม จากผลการศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีต่อวิถีชีวิตชนเผ่า มีผลจากปัจจัย 2 ด้าน คือ ด้านปัจจัยภายใน ประกอบด้วย การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร ลักษณะครอบครัวและที่อยู่อาศัย ความต้องการทางด้านวัตถุ การยอมรับประเพณีและวัฒนธรรมใหม่ๆ เข้ามาในชุมชน วิถีชีวิตที่เปลี่ยนไป ความเชื่อ ประเพณี และวัฒนธรรม ส่วนด้านปัจจัยภายนอก ได้แก่ การพัฒนาของภาครัฐ การจัดการศึกษา เศรษฐกิจ และความเจริญด้านเทคโนโลยี ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้วิถีชีวิตชนเผ่าค่อยๆ เปลี่ยนแปลงไป (พระมงคล สมุทโกล, 2560) จากปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมดังกล่าวส่งผลทางบวกให้ชุมชนบนพื้นที่สูงเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ต่างๆ ได้รวดเร็ว และนำมาปรับใช้ในการผลิตพืชและเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสมต่อสภาพพื้นที่ ส่วนผลกระทบในทางลบทำให้ประชากรมีการแต่งกาย ชุดชนเผ่าน้อยลง รวมไปถึงค่านิยมที่ทำให้มีผลต่อความต้องการรายได้ที่เพิ่มสูงขึ้น

5. การเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัล สำนักงานสถิติแห่งชาติได้สำรวจการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน ซึ่งมีประชากรไทยกว่า 31 ล้านคน ใช้ Social Network ได้แก่ Facebook Line Twitter Google Plus Instagram เป็นต้น ซึ่งมีความสำคัญกับการดำเนินชีวิตประจำวันมากขึ้น และมีความจำเป็นที่จะต้องมียินเทอร์เน็ตซึ่งปัจจุบันค่าใช้จ่ายมีราคา ค่อนข้างต่ำลงทำให้ประชากรสามารถเข้าถึงสื่อต่างๆ ได้ง่ายขึ้น เริ่มตั้งแต่การใช้เทคโนโลยีเพื่อความสะดวกรวดเร็ว สร้างช่องทางการตลาดออนไลน์ และมีการสำรวจการใช้อินเทอร์เน็ตตามกลุ่มอายุต่างๆ ในปี พ.ศ. 2557 - 2561 พบว่า ทุกกลุ่มอายุ มีแนวโน้มใช้อินเทอร์เน็ตสูงขึ้น โดยในปี 2560 กลุ่มอายุ 15-24 ปี มีการใช้อินเทอร์เน็ตสูงสุดคือ ร้อยละ 91.4 รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 25-34 ปี ร้อยละ 84.4 กลุ่มอายุ 6-14 ปี ร้อยละ 69.6 กลุ่มอายุ 35-49 ปี ร้อยละ 62.1 และในกลุ่มอายุ 50 ปีขึ้นไป มีเพียงร้อยละ 21.2 และในอนาคตประชากรทุกกลุ่มจะสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลได้มากยิ่งขึ้นซึ่งจะทำให้ประเทศไทย สามารถผลักดันการขับเคลื่อนประเทศในด้านต่างๆ ได้ เช่น ระบบเศรษฐกิจ ระบบการศึกษา ระบบสังคม และอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

6. การควบคุมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประเทศไทยให้ความสำคัญกับเรื่องการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเนื่องจากสถานการณ์ด้านทรัพยากรป่าไม้ที่เสื่อมโทรมส่งผลกระทบต่ออุทกภัย ภัยแล้งในหลายจังหวัด และเมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2558 คณะรัฐมนตรีได้รับทราบรายงานกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถึงการบุกรุกทำลาย ป่าต้นน้ำประมาณ 8.6 ล้านไร่ ผู้บุกรุกประมาณ 800,000 คน ประกอบด้วย ผู้อยู่อาศัยบนพื้นที่สูง ร้อยละ 80 ผู้อยู่อาศัย บนพื้นที่ราบ ร้อยละ 10 และนายทุน ร้อยละ 10 โดยบุกรุกปลูกข้าวโพดร้อยละ 60 ยางพารา ร้อยละ 30 และอ้อย มันสำปะหลัง กะหล่ำปลี ร้อยละ 10 ใน 13 จังหวัดภาคเหนือ (เชียงใหม่ ลำพูน แม่ฮ่องสอน เชียงราย พะเยา ลำปาง อุตรดิตถ์ แพร่ น่าน ตาก เพชรบูรณ์ พิษณุโลก และเลย) ซึ่งเป็นต้นกำเนิดแม่น้ำหลัก 4 สาย ประกอบด้วย ปิง วัง ยม น่าน ส่งผลให้เกิดปัญหา ลำน้ำแห้งขอดในช่วงฤดูแล้ง ปัญหาน้ำหลากในช่วงฤดูฝน และปัญหาสารเคมีปนเปื้อนในแหล่งน้ำ สร้างความเสียหายคิดเป็น มูลค่าทางเศรษฐกิจกว่า 469,000 ล้านบาท โดยในระยะแรกเร่งดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดน่าน และจังหวัดเชียงใหม่ ภายได้ การสนับสนุนจากคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เพื่อรักษาความมั่นคงของ ฐานทรัพยากรฯ และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน โดยแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ จัดทำแนวเขตที่ดินของรัฐให้ชัดเจน เร่งรัดกระบวนการพิสูจน์สิทธิการถือครองที่ดินในเขตรัฐโดยนำระบบสารสนเทศมาใช้ ในการบริหารจัดการ ทั้งนี้คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) เสนอเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2561 เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ เน้นการทำให้คน อยู่ร่วมกับป่าและบริหารจัดการพื้นที่ป่า เป็นทางออกที่ดีที่จะช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้ประเทศ ได้อย่างยั่งยืน ส่งเสริมให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมกับรัฐในการอนุรักษ์ ปันฟู รักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพ อย่างสมดุลและยั่งยืน และได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติป่าชุมชน ปี พ.ศ. 2562 ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2562 แล้ว

7. ความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (สสนก.) ได้ศึกษาข้อมูลปริมาณฝนและอุณหภูมิรายเดือนในช่วงเวลา 50 ปีที่ผ่านมา พบว่าปีที่เกิดลานีญา ปริมาณฝนของไทยจะสูงกว่า ปกติโดยเฉพาะในช่วงฤดูร้อนและต้นฤดูฝนแต่ในช่วงกลางและปลายฤดูฝนลานีญามีผลกระทบต่อสภาวะฝนไม่ชัดเจน ทุกภาคของประเทศไทยมีโอกาสอุณหภูมิต่ำกว่าปกติทุกฤดู ทั้งนี้กรมชลประทานได้วิเคราะห์สถานการณ์น้ำจากข้อมูลตั้งแต่

ปี 2554 เป็นต้นมา ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศที่ชัดเจน ไม่ใช่แค่ในประเทศไทยแต่เกิดขึ้นทั่วโลก ความเปลี่ยนแปลงที่เห็นผลชัดคือ ปริมาณฝนที่ไม่สม่ำเสมอไม่สามารถคาดการณ์ได้ส่งผลกระทบต่อการผลิตในภาคเกษตรและความมั่นคงด้านน้ำและอาหาร ก่อให้เกิดการขาดแคลนน้ำ อุทกภัย และภัยธรรมชาติที่รุนแรง สร้างความเสียหายต่อระบบการเพาะปลูก ทำให้ปริมาณผลผลิตทางการเกษตรลดลง อาจก่อให้เกิดความไม่มั่นคงด้านอาหาร ทั้งนี้ประเทศไทยจึงต้องลดก๊าซเรือนกระจกและส่งเสริมกิจกรรมคาร์บอนต่ำ โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาหมอกควัน

8. ปัญหาความมั่นคงด้านอาหาร จากการใช้ชีวิตประจำวันของประชากรส่วนใหญ่ของประเทศไทยไม่มีพื้นที่สำหรับปลูกพืชเพื่อบริโภคในครัวเรือน ส่วนใหญ่จะเป็นการซื้อเพื่อบริโภค โดยในพื้นที่สูงครัวเรือนประชากรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 84) ระบุว่ามีการผลิตข้าวเพื่อบริโภคเพียงพอตลอดทั้งปี และอีกร้อยละ 16 ระบุว่ามีการผลิตข้าวเพื่อบริโภคไม่เพียงพอตลอดทั้งปี โดยเฉพาะครัวเรือนประชากรมีข้าวไม่พอเพียงแก่การบริโภคเฉลี่ยประมาณ 4 เดือนต่อปี ซึ่งถือว่าครัวเรือนมีความมั่นคงด้านอาหารเพิ่มขึ้นจากข้าวพอกินจากการประเมินเมื่อปี 2556 (ร้อยละ 75)

4. การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัด (SWOT)

จากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน สถานการณ์ภายนอกและภายในที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาพื้นที่สูง ได้นำมาวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค เพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาในระยะต่อไป

จุดแข็ง	จุดอ่อน
1. มุ่งองค์ความรู้จากโครงการหลวง และจากงานวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารและรายได้ให้แก่เกษตรกร 2. สภาพภูมิอากาศหนาวสามารถปลูกพืชเขตหนาวที่มีคุณภาพสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรทดแทนพืชเสพติด 3. มีภูมิทัศน์สวยงาม เป็นแหล่งที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ และชุมชนมีภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่นำมาต่อยอดเชิงพาณิชย์ เพื่อแหล่งสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร 4. มีการรวมกลุ่มและเครือข่ายชุมชนทั้งการพัฒนาอาชีพและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ 5. มีผู้เชี่ยวชาญและเจ้าหน้าที่ศูนย์ปฏิบัติการฯ ประจำในพื้นที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมชุมชนอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง 6. มีการพัฒนาเชิงบูรณาการจากโครงการขยายผลโครงการหลวง เพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืนมาก่อนหน้านี้ ที่สามารถต่อยอดการพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งความเข้าใจในงานพัฒนาพื้นที่เป้าหมายจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 7. มีเกษตรกรวิทยากรที่ได้รับการพัฒนา ซึ่งสามารถขยายองค์ความรู้ได้อย่างรวดเร็วขึ้น 8. มีเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรที่พร้อมให้ความร่วมมือต่อการดำเนินงานโครงการ 9. พื้นที่ได้รับการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสมครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย	1. ประชากรบนพื้นที่สูงส่วนใหญ่ยังมีความยากจน เนื่องจากการกระจายการพัฒนาอย่างไม่ทั่วถึง มีรายได้เฉลี่ย 105,421 บาท/ครัวเรือน มีความยากจนด้านอาหารเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 66 2. ยังพบพื้นที่ปลูกฝิ่นในขอบเขตพื้นที่โครงการ 408 แปลง 348.49 ไร่ เมื่อเปรียบเทียบกับผลการสำรวจพื้นที่ฝิ่นในปีปัจจุบัน พ.ศ. 2560/61 คิดเป็นพื้นที่ร้อยละ 58.73 ของพื้นที่ปลูกฝิ่นทั้งประเทศ 3. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุส่งผลกระทบต่อภาระการพึ่งพิง และการขาดแคลนแรงงานบนพื้นที่สูง 4. พื้นที่มีสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดชนิดอื่นๆ และการอพยพเข้าออกของประชากร ยังส่งผลกระทบต่อการพัฒนาพื้นที่ 5. กฎระเบียบการดำเนินงานพัฒนาในพื้นที่ป่า ยังส่งผลกระทบต่อการทำงานพัฒนาของหน่วยงานต่างๆ 6. กลไกการถ่ายโอนภารกิจโครงการแก่ชุมชนหรือหน่วยงานส่วนท้องถิ่น ยังดำเนินการได้ไม่ชัดเจน

โอกาส	ข้อจำกัด
1. อยู่ใกล้ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงเป็นช่องทางการตลาดในพื้นที่โครงการ 5 แห่ง ได้แก่ ห้วยฮะ ผาแดง ป่าเกียะใหม่ แม่แฮหลวง ฟ้ายาว 2. นโยบายประเทศและภาครัฐให้การสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่สูงและนโยบายด้านการบริหารและงบประมาณกระจายสู่หน่วยงานส่วนท้องถิ่นมากขึ้น โดย อบท. ในพื้นที่ให้การสนับสนุนโครงการเป็นอย่างดี 3. โครงการฯ มีการดำเนินงานในลักษณะการบูรณาการโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 4. การพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเอื้อต่อการพัฒนาบนพื้นที่สูง เช่น การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และองค์ความรู้ต่างๆ ของชุมชน 5. มีสถานศึกษากระจายตัวในพื้นที่ ซึ่งอาจส่งผลต่อการขยายการพัฒนาคำเรียนรู้แก่เกษตรกรได้มากขึ้น	1. ความแปรปรวนของสภาพอากาศและภัยธรรมชาติมีความผันผวนและรุนแรงมากขึ้น ส่งผลต่อการผลิตในภาคเกษตรและความมั่นคงด้านน้ำและอาหาร 2. พื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร ชุมชนตั้งอยู่กระจัดกระจายและอยู่ห่างไกลการรับบริการและแหล่งรับซื้อผลผลิต และส่งผลกระทบต่อผลผลิตและการเข้าถึงบริการจากภาครัฐ 3. โครงสร้างพื้นฐานระบบสาธารณูปโภคที่จำเป็นยังไม่ครอบคลุม เช่น แหล่งน้ำอุปโภคบริโภคและการเกษตร ระบบกระจายน้ำ ถนน ไฟฟ้า เป็นต้น 4. สถานการณ์ด้านการตลาดและราคาสินค้า ยังมีผลกระทบต่อการส่งเสริมอาชีพที่สร้างรายได้ทดแทนผืนแก่งเกษตรกร 5. ความผันผวนด้านสภาพเศรษฐกิจของประเทศ เช่น ราคาน้ำมัน ราคายาง การผลิต เป็นต้น ยังส่งผลกระทบต่อส่งเสริมอาชีพ

5. ประเด็นสำคัญในการพัฒนาระยะต่อไป

1. ด้านการพัฒนาอาชีพ

1) ส่งเสริมระบบการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การส่งเสริมระบบการปลูกพืชภายใต้มาตรฐานอาหารปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ การลดต้นทุนการผลิตและการเพิ่มผลผลิต การประหยัดน้ำ หรือการเกษตรแบบใช้น้ำน้อย การเลือกปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสมกับสภาพภูมินิเวศ การใช้ปัจจัยการผลิตชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดโรคและแมลง หรือการป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสานและระบบการปลูกพืชหมุนเวียน เพื่อรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน และลดการสะสมของโรคและแมลงศัตรูพืช

2) การลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ มีการกระจายรายได้และการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ของการวิจัยและนวัตกรรมให้ทั่วถึงไปยังชุมชนในโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะแต่ละแห่งอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะการให้บริการความรู้ด้านการปลูกพืชของรัฐเน้นเรื่องการป้องกันและรักษาโรคระบาดของสัตว์ รวมทั้งการฝึกอบรมและถ่ายทอดองค์ความรู้ต่างๆ

2. ด้านการพัฒนาสังคม

1) เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน องค์กรชุมชนและกลุ่มยุทธศาสตร์ให้เป็นฐานรากสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมรวมทั้งให้สามารถพึ่งพาตนเอง การน้อมนำพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปสู่การปฏิบัติในระดับชุมชน และร่วมการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในส่วนของการรวมกลุ่มองค์กรในชุมชนเน้นยกระดับมาตรฐานของการสร้างมาตรฐานกลุ่มสหกรณ์ และการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ตลอดจนการส่งเสริมกิจกรรมยุทธศาสตร์เพื่อให้เป็นเกษตรกรและเพื่อนร่วมงานที่ดีในอนาคต

3. ด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1) การฟื้นฟูดูแลรักษาฐานทรัพยากรธรรมชาติ ควบคู่กับการใช้ประโยชน์ โดยการส่งเสริมการปลูกพืชท้องถิ่น และการฟื้นฟูความหลากหลายทางธรรมชาติ ธนาคารอาหารชุมชน (Food Bank) ตามแนวพระราชดำริเพื่อรักษาฐานความหลากหลายทางชีวภาพ และความมั่นคงด้านอาหารบนพื้นที่สูง

2) สนับสนุนการจัดการสิ่งแวดล้อมในระดับครัวเรือนและในชุมชนเพื่อให้เป็นชุมชนที่น่าอยู่ มีสุขภาพอนามัยที่ดี ไม่มีของเสียที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการประหยัดพลังงาน อย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาสู่ชุมชนคาร์บอนต่ำ โดยอาศัยเทคโนโลยีและองค์ความรู้ที่เหมาะสมกับสภาพภูมินิเวศ

3) รณรงค์การฟื้นฟูการปลูกป่าและการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธาร โดยส่งเสริมการปลูกป่าชาวบ้าน และการฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธาร โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน รวมถึงการลดหมอกควันในไร่นา และในชุมชน โดยน้อมนำแนวทางพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2524 นำไปสู่การปฏิบัติ

4. ด้านการบริหารจัดการ

พัฒนาประสิทธิภาพระบบสารสนเทศการบริหารจัดการทรัพยากร และระบบฐานข้อมูลของโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ เพื่อให้มีระบบงานที่สามารถวางแผนและบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบเชื่อมโยงการปฏิบัติงานและระบบข้อมูลที่สามารถรับรู้สถานการณ์ปัญหาต่างๆ ได้ทันที

ส่วนที่

วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และแนวทางปฏิบัติ

แผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูง
แบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ

4

วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และแนวทางปฏิบัติ

1. เป้าประสงค์

ชุมชนบนพื้นที่สูงมีอาชีพทางเลือกเพื่อสร้างรายได้ทดแทนการปลูกฝิ่น เกิดการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รวมทั้งการฟื้นฟู และอนุรักษ์ต้นน้ำลำธารให้มีสภาพสมบูรณ์พร้อมทั้งพัฒนาสู่ชุมชนพึ่งพาตนเองบนฐานองค์ความรู้โครงการหลวง ภายใต้การบูรณาการดำเนินงานร่วมกันของทุกภาคส่วน

2. วัตถุประสงค์

1) เพื่อขยายผลความสำเร็จของโครงการหลวง โดยใช้แนวทางของโครงการหลวงและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการมุ่งเสริมสร้างอาชีพและรายได้บนฐานความรู้ที่สอดคล้องกับสภาพภูมิสังคม รวมทั้งพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหา การแพร่ระบาดของฝิ่นและยาเสพติดในอนาคต

2) เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสังคมและชุมชน รวมทั้งส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงาน ในพื้นที่ในการพัฒนาที่นำไปสู่การพึ่งพาตนเองได้ ตลอดจนเป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ ในด้านการป้องกันการแพร่ระบาดของ ฝิ่นและยาเสพติดในพื้นที่สูง

3) เพื่อสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูงอย่างยั่งยืนด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม ของชุมชน

4) เพื่อเสริมสร้างกลไกการพัฒนาในพื้นที่ โดยให้หน่วยงานส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการพัฒนาที่ก่อให้เกิดความยั่งยืน แม้สิ้นสุดระยะเวลาของแผนปฏิบัติ

3. เป้าหมายและตัวชี้วัด

1) คราวเรือนเป้าหมายได้รับการส่งเสริมอาชีพบนพื้นฐานองค์ความรู้โครงการหลวงและระบบการผลิตที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมเพื่อความมั่นคงทางอาหารหรือมีรายได้ที่พอเพียงต่อการดำรงชีวิตไม่น้อยกว่า 4,500 คราวเรือน หรือร้อยละ 85 ของครัวเรือนเป้าหมาย

- 2) ชุมชนได้รับการพัฒนาเป็นชุมชนต้นแบบการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงไม่น้อยกว่า 11 ชุมชน
- 3) กลุ่มเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาไปสู่สถาบันเกษตรกรที่สามารถบริหารจัดการด้านการผลิตและการตลาดได้ด้วยตนเอง ไม่น้อยกว่า 10 กลุ่ม
- 4) ชุมชนนำแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินรายแปลงวางแผนการดำเนินงานภายใต้แผนชุมชนอย่างมีส่วนร่วมทั้งชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร้อยละ 70 ของกลุ่มบ้านเป้าหมาย หรือ 83 กลุ่มบ้าน
- 5) มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อบริหารจัดการเชิงบูรณาการ จำนวน 1 ระบบ

4. หลักการของแผนปฏิบัติการ

การพัฒนาของโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะได้น้อมนำแนวพระราชดำริตามหลักการทำงานของโครงการหลวง และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการบูรณาการการปฏิบัติงานกับภาคส่วนต่างๆ และกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนยึดหลักการสำคัญ ดังนี้

- 1) หลักการทำงานของโครงการหลวง ประกอบด้วย การวิจัยการเกษตร สังคม และสิ่งแวดล้อม การวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน ปลูกป่าในส่วนที่ควรเป็นป่า ทำการเกษตรภายใต้ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ และการขนส่ง การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว และการตลาด
- 2) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่อาศัยหลักการ มีเหตุ มีผล ความพอประมาณ การมีภูมิคุ้มกัน และการพัฒนาบนฐานความรู้ อย่างรอบคอบ ระมัดระวัง ควบคู่ไปกับการมีคุณธรรม จริยธรรมและดำเนินชีวิตด้วยความเพียร
- 3) การพัฒนาบนฐานความรู้ที่สอดคล้องกับสภาพภูมิสังคม โดยนำองค์ความรู้ของโครงการหลวงและงานวิจัยไปปรับใช้ร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความยั่งยืนและความสมดุลในทุกมิติ
- 4) สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนปฏิบัติและแผนพัฒนาต่างๆ รวมทั้งนโยบายและมติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง

5. กลยุทธ์การดำเนินงาน

จากการทบทวนนโยบายที่เกี่ยวข้อง และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสามารถกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงานแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 – 2565) ได้ดังนี้

- 1) การแบ่งระดับการพัฒนาเพื่อยกระดับและการกระจายการพัฒนาอย่างทั่วถึง
- 2) พัฒนาอาชีพเกษตรกรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสร้างความมั่นคงทางอาหารที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชน และรองรับการเปลี่ยนแปลง โดยมุ่งเน้นการปลูกไม้ผลยืนต้น กาแฟ เพื่อสร้างรายได้ การวิจัยเทคโนโลยี นวัตกรรม พันธุ์พืช สัตว์ใหม่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง
- 3) ยกระดับมาตรฐานการผลิตและการตลาดที่สอดคล้องศักยภาพชุมชน เน้นการวางแผนการผลิตการตลาด การพัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานอาหารปลอดภัย ขยายช่องทางและสร้างเครือข่ายตลาดและโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น
- 4) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งและสามารถบริหารจัดการตนเองได้ และการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาชุมชน เน้นการพัฒนาศูนย์เรียนรู้ชุมชน พัฒนาผู้นำเกษตรกร ยุวเกษตรกร การจัดการผลผลิตตลาดเงินทุนและการเข้าถึงแหล่งทุนของสถาบันเกษตรกร
- 5) สร้างกลไกป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มเยาวชนและกลุ่มเสี่ยงและส่งเสริมอาชีพแก่ผู้ผ่านการบำบัดยาเสพติดร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.)

- 6) วางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดการฟื้นฟูและอนุรักษ์ และบริหารจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อม
- 7) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและสนับสนุนการผลิตทางการเกษตร
- 8) เพิ่มประสิทธิภาพการบูรณาการโดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ฐานข้อมูลและการมีส่วนร่วมกับชุมชนและหน่วยงานบูรณาการโดยเน้นการพัฒนาระบบติดตามประเมินผล ระบบแผนที่ในการเสนอผลงาน และการมีส่วนร่วมของชุมชน
- 9) การบูรณาการแผนชุมชน แผนกลยุทธ์ระดับพื้นที่ และแผนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดทิศทางและแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ได้อย่างตรงจุด พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อต่อยอดการดำเนินงานร่วมทุกภาคีเครือข่าย

6. ยุทธศาสตร์และแนวทางปฏิบัติ

การจัดทำแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์และแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาอาชีพและการตลาด

เป็นยุทธศาสตร์ที่เน้นพัฒนาอาชีพที่เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทชุมชนบนฐานความรู้โครงการหลวงและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงการนำองค์ความรู้จากงานวิจัยที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและรายได้ให้แก่ครัวเรือน พัฒนาและยกระดับคุณภาพของผลผลิตของมาตรฐานอาหารปลอดภัย และผลิตภัณฑ์ชุมชนที่สอดคล้องศักยภาพชุมชน รวมไปถึงการส่งเสริมอาชีพนอกภาคเกษตร โดยมีแนวทางการปฏิบัติงาน ดังนี้

- (1) พัฒน่องค์ความรู้จากงานวิจัยและทดสอบองค์ความรู้จากโครงการหลวงเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของเกษตรกร
- (2) พัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคการเกษตรทั้งพืชและสัตว์จากองค์ความรู้ของโครงการหลวง ฐานความรู้ด้านการวิจัย และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- (3) เพิ่มทักษะด้านการผลิตแก่เกษตรกรและการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกชุมชน
- (4) สร้างความมั่นคงด้านอาหารโดยเน้นการเพิ่มผลผลิตข้าวให้เพียงพอต่อการบริโภคในครัวเรือน
- (5) ส่งเสริมอาชีพนอกภาคเกษตร ได้แก่ ฟื้นฟูหัตถกรรมชนเผ่า แปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้า การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และการบริหารจัดการโดยชุมชน
- (6) พัฒนาและยกระดับคุณภาพของผลผลิตของมาตรฐานอาหารปลอดภัย ที่สอดคล้องศักยภาพชุมชน
- (7) พัฒนาศักยภาพด้านการตลาด ได้แก่ การสร้างองค์ความรู้ด้านการวางแผนการผลิตและการตลาด การพัฒนาช่องทางการตลาด และเชื่อมโยงตลาดโครงการหลวง และสร้างเครือข่ายตลาด

2. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาสังคม

เป็นยุทธศาสตร์ที่เน้นการพัฒนาศักยภาพผู้นำ สร้างยุวเกษตรกร และพัฒนาผู้นำการพัฒนาในด้านต่างๆ สร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มและสถาบันเกษตรกรไปสู่การพึ่งพาตนเองภายใต้บริบทของชุมชนโดยน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติในระดับชุมชน พร้อมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนจัดทำแผนชุมชนเพื่อขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ สร้างจิตสำนึกในการรักษาวัฒนธรรมท้องถิ่นและความมั่นคงของชาติ และสร้างกลไกป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของยาเสพติดและพื้นที่ปลูกฝิ่น และส่งเสริมอาชีพผ่านการบำบัดร่วมกับ ป.ป.ส. รวมไปถึงการพัฒนาชุมชนให้สามารถเข้าถึงสวัสดิการของรัฐทั้งด้านการศึกษา สาธารณสุข โดยมีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

- (1) ส่งเสริมการดำเนินชีวิตภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยส่งเสริมชุมชนพอเพียงต้นแบบในโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ

- (2) ส่งเสริมการจัดทำแผนชุมชนเชิงบูรณาการโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงาน
- (3) พัฒนาศักยภาพผู้นำและยูวเกษตรกรเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาในด้านต่างๆ
- (4) ส่งเสริมการบริหารจัดการองค์กรชุมชนเพื่อพึ่งพาตนเอง สร้างความเข้มแข็งของกลุ่มและพัฒนากลุ่มเป็นสถาบันเกษตรกร ส่งเสริมกิจกรรมการบริหารจัดการทุนและการเข้าถึงแหล่งทุนภายนอก
- (5) เสริมสร้างและพัฒนาแกนนำชุมชน อาสาสมัครเครือข่ายชุมชน และสร้างกระบวนการรณรงค์เพื่อนำไปสู่การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสียดินในพื้นที่
- (6) การรักษำบำบัดฟื้นฟูสมรรถนะผู้ติดยาเสพติดและส่งเสริมอาชีพแก่ผู้ผ่านการบำบัดยาเสพติดที่ไม่กลับไปเสพยา
- (7) ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมชนเผ่าและความมั่นคงของชาติ
- (8) ส่งเสริมการศึกษาต่อเนื่องและการเสริมสร้างสุขภาพแบบองค์รวมและเสริมสร้างสวัสดิการสังคมขององค์กรท้องถิ่น

3. ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป็นยุทธศาสตร์ที่เน้นการวางแผนการใช้ประโยชน์จากที่ดินและการบริหารจัดการโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน พร้อมทั้งจัดทำฐานข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินรายแปลงของเกษตรกร เพื่อนำมาใช้วางแผนการบริหารจัดการทรัพยากรฯ อย่างมีส่วนร่วมในเชิงพื้นที่ สนับสนุนการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธาร ส่งเสริมการปลูกป่าชาวบ้านไว้ใช้สอยในครัวเรือน ฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน โดยมีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

- (1) การนำแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินมาใช้ประโยชน์ ระหว่างพื้นที่ทำกินและพื้นที่ป่า โดยกระบวนการมีส่วนร่วมและปรับระบบการใช้พื้นที่ให้เหมาะสมตามหลักวิชาการ
- (2) อนุรักษ์ดินและน้ำ และฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินที่เสื่อมโทรมและการพังทลายของดิน
- (3) ปลูกและฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธาร และระบบนิเวศ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
- (4) ฟื้นฟูแหล่งอาหารและความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชน และพืชท้องถิ่นของชุมชน
- (5) การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยชุมชน โดยการกำหนดกฎระเบียบ สร้างเครือข่ายชุมชน การจัดการของเสียในชุมชน

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นอย่างมีส่วนร่วมของชุมชน

เป็นยุทธศาสตร์ที่เน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นโดยไม่ทำลายและไม่มีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก ระบบน้ำบาดาล และระบบกระจายน้ำ เพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรที่สะอาดและเพียงพอ และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ได้แก่ ถนนหลวงชนบท ไฟฟ้า และพลังงานในชุมชน โดยมีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

- (1) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นในการสนับสนุนการผลิต ได้แก่ การสร้างโรงรวบรวมและคัดคุณภาพผลผลิต
- (2) จัดหาระบบน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคบริโภค การอนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งน้ำและการกระจายโอกาสใช้น้ำสำหรับกิจกรรมการเกษตรและใช้ในการอุปโภคบริโภค
- (3) ซ่อมบำรุงและปรับปรุงระบบน้ำเพื่อการเกษตรและอุปโภคบริโภค
- (4) ปรับปรุงถนนตามมาตรฐานถนนหลวงภูเขาให้เพียงพอต่อความจำเป็นของชุมชน การขยายเขตไฟฟ้าให้ราษฎรที่ไม่มีไฟฟ้าใช้
- (5) การจัดการเทคโนโลยีด้านพลังงานทดแทนที่เหมาะสม

5. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการและกำกับดูแลแผนปฏิบัติการ

การเพิ่มประสิทธิภาพของผู้ปฏิบัติงานให้สามารถปฏิบัติงานได้ตรงเป้าหมายและเกิดผลกระทบในเชิงบวกแก่ชุมชนและองค์กร การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบฐานข้อมูล การบูรณาการ การประสานงาน และบูรณาการปฏิบัติงาน โดยมีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

- (1) การบริหารจัดการและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน โดยการพัฒนาความรู้และทักษะเจ้าหน้าที่โครงการ และการบริหารจัดการโครงการ
- (2) การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของโครงการฯ ด้วยการพัฒนาฐานข้อมูลพื้นที่โครงการฯ
- (3) การเพิ่มประสิทธิภาพการบูรณาการแผนฯ โดยการอำนวยความสะดวก ประสานงานและบูรณาการหน่วยงานในระดับต่างๆ พัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลแบบเสริมพลัง
- (4) การเตรียมความพร้อมการถ่ายโอนภารกิจโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ที่ปฏิบัติงานสำเร็จ โดยผ่านระบบการเยี่ยมเยียน การเรียนรู้และเครือข่ายความรู้

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ชุมชนมีความมั่นคงทางอาหารและรายได้ที่เพียงพอ มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
- 2) ชุมชนสามารถบริหารจัดการ และพึ่งพาตนเองได้ ตลอดจนเกิดกระบวนการเฝ้าระวังการป้องกันปัญหาเสียดินอย่างมีประสิทธิภาพ ที่ส่งผลให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น
- 3) ชุมชนมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ จัดการแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสม ส่งผลต่อสภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี
- 4) เกิดกลไกการประสานงาน การบูรณาการของชุมชน หน่วยงานท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่

ยุทธศาสตร์ แผนงาน และโครงการหลัก

แผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูง
แบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ

5

ยุทธศาสตร์ แผนงาน และโครงการหลัก

1. ยุทธศาสตร์ แผนงาน และโครงการหลักในการพัฒนาโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ

ยุทธศาสตร์/แนวทางการพัฒนา	แผนงานและโครงการหลัก
1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาอาชีพและการตลาด	
1) พัฒนาอาชีพเกษตรกรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการสร้างความมั่นคงทางอาหารที่เหมาะสมกับบริบทชุมชนและรองรับการเปลี่ยนแปลง	แผนงานที่ 1 สนับสนุนเทคโนโลยีการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสมกับสภาพภูมิสังคม - วิจัย/ทดสอบและปรับใช้เทคโนโลยีการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ที่ตรงตามความต้องการของชุมชน - วิจัยและพัฒนาพืชอาหารชุมชนและสมุนไพรท้องถิ่น - ถ่ายทอดองค์ความรู้โครงการหลวงในการพัฒนาอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน แผนงานที่ 2 การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคการเกษตรบนฐานความรู้ - ส่งเสริมการปลูกพืชที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างรายได้แก่ครัวเรือน - ส่งเสริมระบบการเลี้ยงสัตว์ สุขภาพสัตว์ และประมงให้เป็นแหล่งอาหารและสร้างรายได้แก่ชุมชน - เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารโดยการปลูกเพิ่มผลผลิตข้าวให้เพียงพอต่อการบริโภคในครัวเรือน
2) การส่งเสริมอาชีพนอกภาคเกษตร	แผนงานที่ 3 การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพนอกภาคการเกษตร - ส่งเสริมงานหัตถกรรมชุมชนเพื่อการอนุรักษ์และสร้างรายได้แก่ครัวเรือน - ถ่ายทอดความรู้การแปรรูปผลผลิตและอาชีพทางเลือกนอกภาคการเกษตร - สร้างสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์/แนวทางการพัฒนา	แผนงานและโครงการหลัก
3) พัฒนาและยกระดับคุณภาพของผลผลิตของมาตรฐานอาหารปลอดภัย ที่สอดคล้องศักยภาพชุมชน	แผนงานที่ 4 พัฒนาคุณภาพผลผลิตและมาตรฐานอาหารปลอดภัย 1. พัฒนาคุณภาพผลผลิตตามมาตรฐานอาหารปลอดภัย 2. รณรงค์การใช้สารเคมีที่ถูกต้องและเหมาะสม
4) การพัฒนาศักยภาพด้านการตลาด	แผนงานที่ 5 การพัฒนาศักยภาพด้านการตลาด 1. พัฒนาช่องทางการตลาดและการสร้างเครือข่ายการตลาด 2. พัฒนาผลิตภัณฑ์สู่การรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน
2. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาสังคม	
1) การส่งเสริมการดำเนินชีวิตภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	แผนงานที่ 6 ส่งเสริมการดำเนินชีวิตภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 1. การพัฒนาและส่งเสริมความรู้แก่เกษตรกรภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2. การส่งเสริมชุมชนพอเพียงต้นแบบเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ
2) ส่งเสริมการจัดทำแผนชุมชนและขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ	แผนงานที่ 7 จัดทำแผนชุมชนเพื่อการบริหารจัดการสู่ชุมชนพึ่งพาตนเอง 1. เสริมสร้างศักยภาพการจัดทำแผนชุมชนที่มีคุณภาพ 2. การพัฒนาระบบการขับเคลื่อนแผนชุมชนไปสู่การปฏิบัติอย่างมีส่วนร่วม
3) พัฒนาศักยภาพผู้นำ สร้างยุวเกษตรกรและพัฒนาผู้นำชุมชน เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาในด้านต่างๆ	แผนงานที่ 8 พัฒนาศักยภาพผู้นำเกษตรกรและยุวเกษตรกร 1. พัฒนาศักยภาพการขับเคลื่อนการพัฒนาของผู้นำชุมชนและเกษตรกรตัวอย่าง 2. เสริมสร้างศักยภาพของกลุ่มยุวเกษตรกร
4) สร้างความเข้มแข็งของกลุ่มและสถาบันเกษตรกร โดยการจัดการผลผลิต การตลาด และการเข้าถึงแหล่งทุน	แผนงานที่ 9 ส่งเสริมการพัฒนาสถาบันเกษตรกร 1. การสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มและสถาบันเกษตรกร
5) สร้างกลไกป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของยาเสพติด และพื้นที่ปลูกฝิ่น และส่งเสริมอาชีพผู้ผ่านการบำบัดร่วมกับ ป.ป.ส.	แผนงานที่ 10 เสริมสร้างและพัฒนาแกนนำชุมชน อาสาสมัครเครือข่ายชุมชน และสร้างกระบวนการรณรงค์เพื่อนำไปสู่การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ 1. เสริมสร้างและพัฒนาแกนนำชุมชน อาสาสมัครเครือข่ายชุมชน และสร้างกระบวนการรณรงค์เพื่อนำไปสู่การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ 2. พัฒนาระบบฐานข้อมูล การข่าว สนับสนุนการปฏิบัติงานแก้ปัญหายาเสพติดในพื้นที่ 3. การอำนวยการและบริหารจัดการการแก้ปัญหามึนและยาเสพติดในพื้นที่เป้าหมาย แผนงานที่ 11 บำบัด รักษา ฟื้นฟู สมรรถภาพผู้เสพยาเสพติด และส่งเสริมอาชีพแก่ผู้ผ่านการบำบัดที่ไม่กลับไปเสพยา 1. พัฒนาระบบและกระบวนการบำบัดและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดอย่างมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วน 2. รณรงค์เพื่อนำไปสู่การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ 3. ส่งเสริมอาชีพ สนับสนุน และช่วยเหลือด้านอาชีพเพื่อสร้างรายได้แก่ผู้ผ่านการบำบัดและครอบครัว

ยุทธศาสตร์/แนวทางการพัฒนา	แผนงานและโครงการหลัก
6) ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกในการรักษาวัฒนธรรมท้องถิ่นและความมั่นคงของชาติ	แผนงานที่ 12 สร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมและความมั่นคงของชาติ 1. ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกด้านความมั่นคงของชาติ การอนุรักษ์ประเพณีขนานเก่า และการพัฒนาสังคม
7) ส่งเสริมการศึกษาต่อเนื่องและการเสริมสร้างสุขภาพแบบองค์รวมและการเสริมสร้างสวัสดิการสังคมขององค์กรท้องถิ่น	แผนงานที่ 13 พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรและเข้าถึงสวัสดิการของรัฐ 1. พัฒนาสังคมด้านสวัสดิการให้แก่ชุมชนบนพื้นที่สูง 2. ส่งเสริมการพัฒนาคนสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต
3. ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
1) นำแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินวางแผนการดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่าย พร้อมทั้งปรับระบบการใช้พื้นที่ให้เหมาะสมตามหลักวิชาการ	แผนงานที่ 14 จัดทำแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีส่วนร่วม 1. การวางแผนการใช้ประโยชน์จากที่ดินและการบริหารจัดการโดยกระบวนการมีส่วนร่วม 2. การจัดทำข้อมูลและเขตการใช้ที่ดิน
2) อนุรักษ์ดินและน้ำ และฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินที่เสื่อมโทรมและการพังทลายของดิน	แผนงานที่ 15 เร่งรัดการพัฒนาระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ 1. การพัฒนาระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ 2. การส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำตามแนวพระราชดำริ 3. การปรับปรุงความอุดมสมบูรณ์ของดิน
3) ปลูกและฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธาร และระบบนิเวศ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน	แผนงานที่ 16 อนุรักษ์ ฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธารและความหลากหลายทางชีวภาพโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน 1. อนุรักษ์ ฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธารและการปรับปรุงระบบนิเวศต้นน้ำโดยกระบวนการมีส่วนร่วม 2. การส่งเสริมการปลูกป่าชาวบ้านเพื่อการใช้สอยในครัวเรือน 3. วิจัยและพัฒนาชนิดพันธุ์พืชอาหารและความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชนท้องถิ่น 4. ฟื้นฟูและอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำจืดในแหล่งน้ำธรรมชาติ 5. เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการบริหารจัดการป่าต้นน้ำลำธารโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน 6. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสร้างเครือข่ายชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 7. การปกป้องผืนป่าและร่วมพัฒนาป่าไม้ให้ยั่งยืน
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	
1) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ได้แก่ ถนนหลวงชนบท ไฟฟ้า และพลังงานในชุมชน พร้อมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก ระบบน้ำบาดาล และระบบกระจายน้ำ เพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรที่สะอาดและเพียงพอ	แผนงานที่ 17 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นและเหมาะสมต่อการดำรงชีพ 1. การเสริมสร้างระบบการจัดการเพื่อกระจายโอกาสการใช้น้ำในชุมชน 2. การจัดหาระบบน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคบริโภค
2) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการผลิตและการตลาดของเกษตรกร	แผนงานที่ 18 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการผลิตและการตลาด 1. โครงการจัดหา/จัดทำ/ปรับปรุงแหล่งน้ำขนาดเล็กและระบบกระจายน้ำเพื่อสนับสนุนการผลิต

ยุทธศาสตร์/แนวทางการพัฒนา	แผนงานและโครงการหลัก
5. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการและกำกับดูแลแผนปฏิบัติการ	
1) เพิ่มประสิทธิภาพของผู้ปฏิบัติงานให้สามารถปฏิบัติงานได้ตรงเป้าหมายและเกิดผลกระทบในเชิงบวกแก่ชุมชนและองค์กร	แผนงานที่ 19 การบริหารจัดการและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน 1. การบริหารจัดการโครงการ 2. การอำนวยการ ประสานงานและบูรณาการหน่วยงานในระดับต่างๆ 3. พัฒนาระบบการติดตามและประเมินผล
2) การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการจัดการฐานข้อมูลประกอบการวางแผนด้านต่างๆ	แผนงานที่ 20 การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการฐานข้อมูล 1. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ 2. บริหารการจัดเก็บข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชน (จปฐ./กชช.2ค) ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช.2ค)

ส่วนที่

การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการ

แผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูง
แบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ

6

การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการ

จากลักษณะของแผนปฏิบัติการโครงการฯ ที่เป็นการบูรณาการกิจกรรมและงบประมาณของหน่วยงานส่วนกลาง และบูรณาการกิจกรรมและงบประมาณของหน่วยงานราชการในระดับท้องถิ่นและระดับหมู่บ้าน จึงทำให้กระบวนการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการต้องมียุทธศาสตร์ประกอบ 4 ส่วน ได้แก่

1. การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย

ทบทวนและประเมินผลการดำเนินงานพื้นที่ จำนวน 112 หมู่บ้าน พร้อมทั้งพิจารณาแบ่งระดับชุมชนตามหลักเกณฑ์ ระดับการเปลี่ยนแปลงในมิติต่างๆ ได้แก่ 1) เกษตรกร 2) ปัญหาสุขภาพจิต 3) เศรษฐกิจ 4) สังคม 5) สิ่งแวดล้อม 6) โครงสร้างพื้นฐาน 7) การบริการภาครัฐ โดยมีการกำหนดรูปแบบการดำเนินงานให้สอดคล้องกับพื้นที่ใน 3 รูปแบบ คือ

- 1) พัฒนาสู่ชุมชนต้นแบบ : เน้นการพัฒนาต่อยอดยกระดับพื้นที่ให้เป็นศูนย์เรียนรู้
- 2) ชุมชนต่อยอดองค์ความรู้สู่การปฏิบัติ : มุ่งการส่งเสริมการปฏิบัติและขยายผล
- 3) ชุมชนได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ : สร้างความเข้าใจและสร้างการมีส่วนร่วมการเรียนรู้ เน้นการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่เกษตรกร

2. กระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการเชิงบูรณาการรายพื้นที่ในรายปี

เพื่อให้กรอบแนวทางการดำเนินงานของแผนปฏิบัติการที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีถูกนำไปปฏิบัติโดยการ เชื่อมต่อแผนงาน กิจกรรม และงบประมาณจากหน่วยงานส่วนกลาง เข้ากับกิจกรรมและงบประมาณในส่วนท้องถิ่น และในระดับหมู่บ้านอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพภูมิสังคมและความพร้อมของชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม การจัดทำแผนปฏิบัติการเชิงบูรณาการรายพื้นที่ (พื้นที่ศูนย์ปฏิบัติการฯ) จึงมีความสำคัญ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

- 1) การจัดทำแผนปฏิบัติการเชิงบูรณาการรายพื้นที่ในรายปี โดยนำผลการสำรวจและวิเคราะห์ชุมชนในระดับหมู่บ้านหลักและหมู่บ้านรอง นำเสนอต่อที่ประชุมในการจัดทำแผนปฏิบัติการเชิงบูรณาการ ซึ่งจะเป็นการบูรณาการแผนงาน กิจกรรม และงบประมาณ จากส่วนราชการส่วนกลางที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการเข้ากับแผนการพัฒนาของจังหวัด รวมทั้งแผนชุมชน หรือแผนการพัฒนาและงบประมาณขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น (เทศบาล อบต. และ อบจ.) ที่เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบในพื้นที่

รวมทั้งระดมความคิดในการกำหนดตัวชี้วัดรายการกิจกรรม รายการที่ เพื่อใช้เป็นสิ่งบ่งชี้เป้าหมายการดำเนินงานการติดตาม และประเมินผลความสำเร็จของโครงการรายพื้นที่ในรายปี

2) การประสานการดำเนินงาน การกำกับดูแล และการติดตามประเมินผลตามตัวชี้วัดรายปีโดยสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ทำหน้าที่ประสานดำเนินการและเป็นฝ่ายเลขานุการ จัดประชุมคณะกรรมการระดับอำเภอ และระดับจังหวัดในทุกพื้นที่ เพื่อติดตามประเมินผลความสำเร็จ และปรับปรุงแนวทางการพัฒนาให้ประสบผลสำเร็จตามตัวชี้วัดของโครงการ

3. องค์การบริหารแผนปฏิบัติการ

เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนการพัฒนาและกระบวนการมีส่วนร่วมของหน่วยงานต่างๆ ที่เข้าร่วมปฏิบัติงานในพื้นที่โครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนปฏิบัติการ จึงอาศัยองค์กรการดำเนินงานทั้งในระดับส่วนกลาง ระดับจังหวัด และระดับพื้นที่ ดังนี้

1. คณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.)

เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการหลวง พ.ศ. 2550 ที่กำหนดให้มีคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาและกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับงานโครงการหลวง รวมถึงพิจารณาและกำหนดแผนงานโครงการ และกิจกรรมใดๆ ให้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของมูลนิธิโครงการหลวง เพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการ

2. คณะกรรมการอำนวยการภายใต้ความร่วมมือกับส่วนราชการในพื้นที่และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

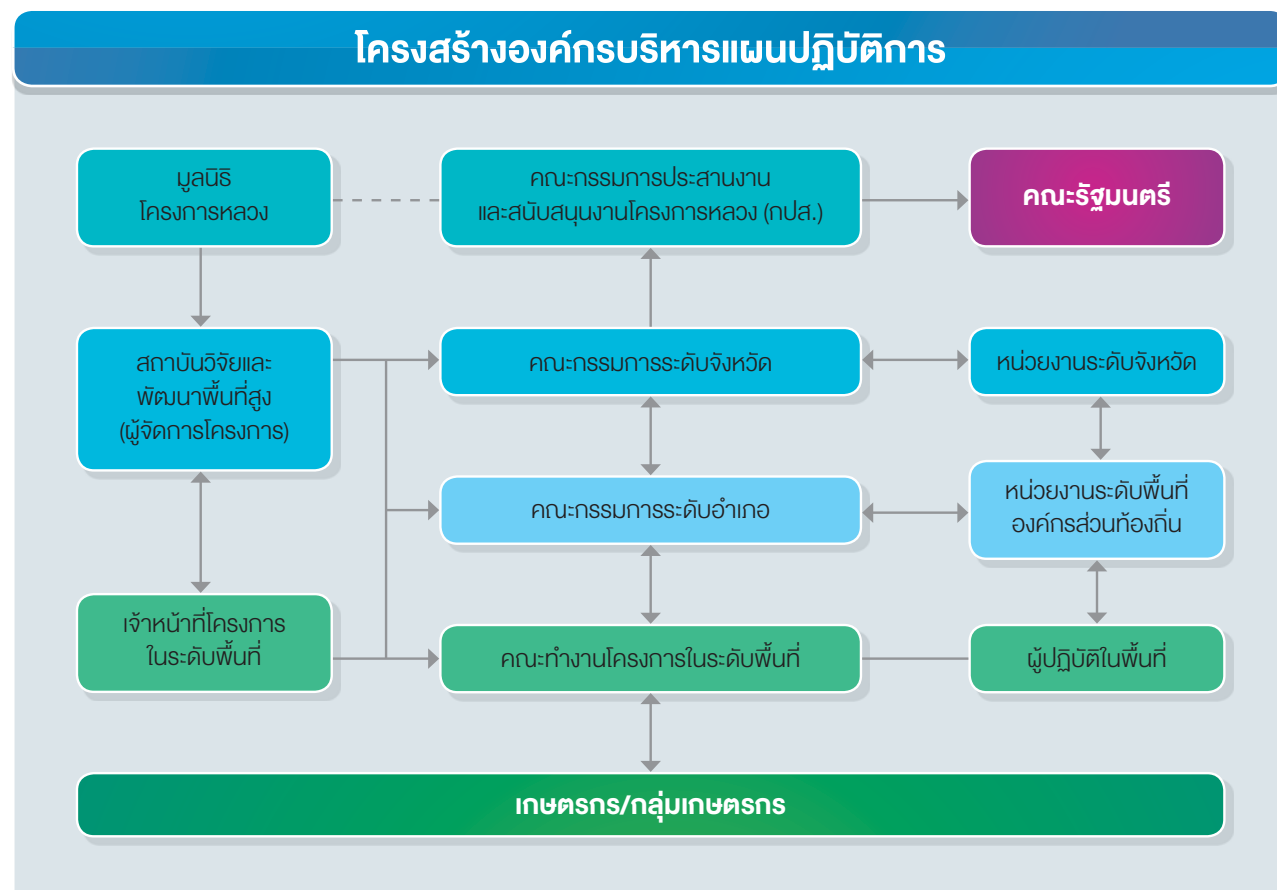
1) คณะกรรมการอำนวยการโครงการระดับจังหวัด ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ และมืองค์ประกอบของคณะกรรมการ ประกอบด้วย ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นคณะกรรมการ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการประสานงานการดำเนินงานร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรมโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเชื่อมโยงกิจกรรมด้านการพัฒนาเข้ากับกิจกรรมการบังคับใช้กฎหมายในพื้นที่ รวมทั้งติดตามประเมินผลเพื่อแก้ไขปัญหาและปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงาน

2) คณะกรรมการอำนวยการโครงการระดับอำเภอ ประกอบด้วยนายอำเภอเป็นประธานกรรมการและมีองค์ประกอบคณะกรรมการประกอบด้วย ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐในระดับอำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับตำบล และผู้แทนในระดับหมู่บ้านเป็นคณะกรรมการ ทำหน้าที่สนับสนุนและร่วมดำเนินงานในระดับพื้นที่

4. การประสานงานและติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ในฐานะองค์กรประสานงานและสนับสนุนการปฏิบัติงานในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ไขปัญหาพื้นที่เฉพาะทั้ง 11 แห่ง จะทำหน้าที่ในการติดตามกำกับและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ไขปัญหาพื้นที่เฉพาะให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังนี้

- ## โครงสร้างองค์การบริหารแผนปฏิบัติการ

ภาพที่ 3 โครงสร้างองค์กรบริหารแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง
เพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ

ส่วนที่

กรอบงบประมาณ

แผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูง
แบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ

สรุปกรอบงบประมาณแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ
ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 - 2565)

จำแนกตามยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์	โครงการหลัก	โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
			ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	
1. การพัฒนาอาชีพและการตลาด	14	55	20,348,800	20,616,200	21,498,300	19,658,300	82,121,600
2. การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาสังคม	16	48	14,016,700	14,492,800	14,862,100	12,577,700	55,949,300
3. การอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	12	35	8,959,700	18,102,100	23,779,600	24,969,600	75,811,000
4. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ	3	15	-	25,790,000	64,290,000	56,290,000	146,370,000
5. การบริหารจัดการและกำกับดูแลแผนปฏิบัติการ	5	14	12,734,400	22,046,400	15,623,400	14,159,400	64,563,600
รวมงบประมาณ (บาท)	50	167	56,059,600	101,047,500	140,053,400	127,655,000	424,815,500

สรุปกรอบงบประมาณแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 - 2565)

จำแนกตามหน่วยงาน

ลำดับ	หน่วยงาน	จำนวนโครงการหลัก	จำนวนกิจกรรม	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
				ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	
1	สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง	33	50	23,263,700	34,226,400	27,133,000	24,433,000	109,056,100
2	กรมวิชาการเกษตร	1	1	420,000	420,000	420,000	420,000	1,680,000
3	กรมประมง	2	2	1,035,800	1,035,800	1,035,800	1,035,800	4,143,200
4	กรมปศุสัตว์	6	12	267,300	267,300	277,300	277,300	1,089,200
5	กรมส่งเสริมการเกษตร	2	7	460,000	700,000	700,000	700,000	2,560,000
6	กรมส่งเสริมสหกรณ์	1	2	193,200	207,000	220,800	234,600	855,600
7	กรมการข้าว	1	6	5,285,000	5,285,000	5,285,000	5,285,000	21,140,000
8	กรมพัฒนาที่ดิน	4	9	6,189,000	12,030,000	12,030,000	12,030,000	42,279,000
9	กรมชลประทาน	1	13	-	13,500,000	52,000,000	54,000,000	119,500,000
10	กรมทรัพยากรน้ำ	1	1	-	10,000,000	10,000,000	-	20,000,000
11	กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	1	4	-	1,360,000	1,360,000	1,360,000	4,080,000
12	กรมการพัฒนาชุมชน	5	6	3,966,400	3,963,400	3,966,400	3,963,400	15,859,600
13	กรมการแพทย์	1	6	4,319,300	4,319,300	4,319,300	1,962,600	14,920,500
14	กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	2	8	1,775,000	1,862,500	1,955,000	2,052,500	7,645,000
15	สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	1	2	2,400,000	2,400,000	2,400,000	2,400,000	9,600,000
16	สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามอาชญาผิด	13	26	4,625,000	4,760,000	5,060,000	5,060,000	19,505,000
17	กรมการปกครอง	1	1	400,000	400,000	400,000	400,000	1,600,000
18	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	3	11	1,059,900	3,910,800	3,910,800	3,910,800	12,792,300
19	กรมป่าไม้	3	10	-	-	7,180,000	7,730,000	14,910,000
20	กรมการท่องเที่ยว	1	1	400,000	400,000	400,000	400,000	1,600,000
รวม		83	178	56,059,600	101,047,500	140,053,400	127,655,000	424,815,500

หมายเหตุ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมทางหลวงชนบท ร่วมบูรณาการการดำเนินงานในภายหลัง

สรุปกรอบงบประมาณแบบปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 - 2565)

จำแนกรายยุทธศาสตร์และหน่วยงาน

ยุทธศาสตร์	หน่วยงาน	จำนวนโครงการหลัก	โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)			รวม (บาท)
1. การพัฒนาอาชีพและการตลาด	1. สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง	11	29	9,922,500	9,949,900	8,432,000	37,936,400
	2. กรมปศุสัตว์	2	8	213,900	213,900	223,900	875,600
	3. กรมประมง	1	1	230,000	230,000	230,000	920,000
	4. กรมวิชาการเกษตร	1	1	420,000	420,000	420,000	1,680,000
	5. กรมส่งเสริมการเกษตร	3	3	420,000	660,000	660,000	2,400,000
	6. กรมการข้าว	1	7	5,285,000	5,285,000	5,285,000	21,140,000
	7. กรมการพัฒนาชุมชน	1	1	3,457,400	3,457,400	3,457,400	13,829,600
	8. กรมป่าไม้	1	4	-	-	550,000	1,740,000
	9. กรมการท่องเที่ยว	1	1	400,000	400,000	400,000	1,600,000
รวม	9 หน่วยงาน	22	55	20,348,800	20,616,200	19,658,300	82,121,600
2. การเสริมสร้าง ความเข้มแข็ง ของชุมชนและ การพัฒนาสังคม	1. สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง	7	13	971,200	1,246,000	1,246,000	4,709,200
	2. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด	5	15	4,625,000	4,760,000	5,060,000	19,505,000
	3. กรมการแพทย์	1	8	4,319,300	4,319,300	1,962,600	14,920,500
	4. กรมการพัฒนาชุมชน	3	3	443,000	443,000	443,000	1,772,000
	5. กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	1	5	1,065,000	1,117,500	1,231,500	4,587,000
	6. กรมส่งเสริมสหกรณ์	1	2	193,200	207,000	234,600	855,600
	7. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	1	2	2,400,000	2,400,000	2,400,000	9,600,000
รวม	7 หน่วยงาน	19	48	14,016,700	14,492,800	12,577,700	55,949,300

ยุทธศาสตร์	หน่วยงาน	จำนวนโครงการหลัก	โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
3. การอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1. สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง	7	12	1,001,000	1,475,500	1,163,000	1,163,000	4,802,500
	2. กรมพัฒนาที่ดิน	4	9	6,189,000	12,030,000	12,030,000	12,030,000	42,279,000
	3. กรมประมง	1	1	805,800	805,800	805,800	805,800	3,223,200
	4. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	2	7	963,900	3,790,800	3,790,800	3,790,800	12,336,300
	5. กรมป่าไม้	2	6	-	-	5,990,000	7,180,000	13,170,000
รวม	5 หน่วยงาน	16	35	8,959,700	18,102,100	23,779,600	24,969,600	75,811,000
4. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ	1. สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง	2	2	-	930,000	930,000	930,000	2,790,000
	2. กรมชลประทาน	1	8	-	13,500,000	52,000,000	54,000,000	119,500,000
	3. กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	1	4	-	1,360,000	1,360,000	1,360,000	4,080,000
	4. กรมทรัพยากรน้ำ	1	1	-	10,000,000	10,000,000	-	20,000,000
รวม	4 หน่วยงาน	5	15	-	25,790,000	64,290,000	56,290,000	146,370,000
5. การบริหารจัดการและกำกับดูแลแผนปฏิบัติการ	1. สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง	3	5	11,369,000	20,625,000	14,162,000	12,662,000	58,818,000
	2. กรมปศุสัตว์	1	1	53,400	53,400	53,400	53,400	213,600
	3. กรมการพัฒนาชุมชน	1	2	66,000	63,000	66,000	63,000	258,000
	4. กรมส่งเสริมการเกษตร	1	1	40,000	40,000	40,000	40,000	160,000
	5. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	1	1	96,000	120,000	120,000	120,000	456,000
	6. กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	1	3	710,000	745,000	782,000	821,000	3,058,000
	7. กรมการปกครอง	1	1	400,000	400,000	400,000	400,000	1,600,000
รวม	7 หน่วยงาน	9	14	12,734,400	22,046,400	15,623,400	14,159,400	64,563,600
รวมทั้งสิ้น	20 หน่วยงาน	71	167	56,059,600	101,047,500	140,053,400	127,655,000	424,815,500

หมายเหตุ โครงการที่มีการนับซ้ำ

รายละเอียดแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 - 2565)

จำแนกตามยุทธศาสตร์ แผนงาน หน่วยงาน

ยุทธศาสตร์/แผนงาน	โครงการหลัก	โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	หน่วยงาน
			พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาอาชีพและการตลาด								
แผนงาน 1.1 สนับสนุนเทคโนโลยีการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสมกับสภาพภูมิสังคม	3	20	4,758,700	3,585,600	4,388,100	2,548,100	15,280,500	สวพส. กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมการเกษตร
	3	11	10,497,300	11,527,300	11,534,800	11,534,800	45,094,200	สวพส. กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมประมง กรมการข้าว
แผนงาน 1.3 การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพนอกภาคการเกษตร	3	7	4,245,400	4,255,400	4,255,400	4,255,400	17,011,600	สวพส. กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมการพัฒนาชุมชน
แผนงาน 1.4 พัฒนาคุณภาพผลผลิตและมาตรฐานอาหารปลอดภัย	3	3	742,400	1,247,900	1,320,000	1,320,000	4,630,300	สวพส.
แผนงาน 1.5 การพัฒนาศักยภาพด้านการตลาด	2	2	105,000	-	-	-	105,000	สวพส.
รวมยุทธศาสตร์ที่ 1			20,348,800	20,616,200	21,498,300	19,658,300	82,121,600	
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาสังคม								
แผนงาน 2.1 ส่งเสริมการค้าเป็นชีวิตภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	2	3	449,200	559,000	559,000	559,000	2,126,200	สวพส.
แผนงาน 2.2 จัดทำแผนชุมชนเพื่อการบริหารจัดการชุมชนสู่ชุมชนพึ่งพาตนเอง	2	3	235,000	235,000	235,000	235,000	940,000	สวพส. กรมการพัฒนาชุมชน

ยุทธศาสตร์/แผนงาน	โครงการหลัก	โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	หน่วยงาน
			พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
แผนงาน 2.3 พัฒนาศักยภาพผู้นำเกษตรกรและยุวเกษตรกร	2	5	432,000	597,000	597,000	597,000	2,223,000	สวพส.
แผนงาน 2.4 ส่งเสริมการพัฒนาสถาบันเกษตรกร	1	2	193,200	207,000	220,800	234,600	855,600	กรมส่งเสริมสหกรณ์
แผนงาน 2.5 เสริมสร้างและพัฒนาแกนนำชุมชนอาสาสมัครเครือข่ายชุมชนและสร้างกระบวนการรณรงค์เพื่อนำไปสู่การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่	3	13	4,258,000	4,393,000	4,693,000	4,693,000	18,037,000	ป.ป.ส. กรมการแพทย์ กรมการพัฒนามาชุมชน
แผนงาน 2.6 การบำบัด รักษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยาเสพติดและส่งเสริมอาชีพแก่ผู้ผ่านการบำบัดที่ไม่ไปเสพยา	3	4	4,709,300	4,709,300	4,709,300	2,352,600	16,480,500	ป.ป.ส. กรมการแพทย์
แผนงาน 2.7 สร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมและความมั่นคงของชาติ	1	4	275,000	275,000	275,000	275,000	1,100,000	สวพส.
แผนงาน 2.8 พัฒนาศักยภาพชีวิตเกษตรกรและเข้าถึงสวัสดิการของรัฐ	2	7	3,465,000	3,517,500	3,573,000	3,631,500	14,187,000	กรมการพัฒนาสังคม และสวัสดิการ สำนักงานส่งเสริมการศึกษา นอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัย
รวมยุทธศาสตร์ที่ 2	16	41	14,016,700	14,492,800	14,862,100	12,577,700	55,949,300	

ยุทธศาสตร์/แผนงาน	โครงการหลัก	โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	หน่วยงาน
			พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม								
แผนงาน 3.1 จัดทำแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีส่วนร่วม	2	4	1,058,000	1,257,500	1,000,000	1,000,000	4,315,500	สวพส. กรมพัฒนาที่ดิน
แผนงาน 3.2 เร่งรัดการพัฒนาระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	3	13	6,033,000	12,182,000	15,482,000	15,482,000	49,179,000	สวพส. กรมพัฒนาที่ดิน กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป่าไม้
แผนงาน 3.3 อนุรักษ์ฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธารและความหลากหลายทางชีวภาพ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน	7	15	1,868,700	4,662,600	7,297,600	8,487,600	22,316,500	สวพส. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป่าไม้ กรมประมง
รวมยุทธศาสตร์ที่ 3			8,959,700	18,102,100	23,779,600	24,969,600	75,811,000	
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ								
แผนงาน 4.1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นและเหมาะสมต่อการดำรงชีพ	2	4	-	25,460,000	63,960,000	55,960,000	145,380,000	กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมชลประทาน สวพส.
แผนงาน 4.2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการผลิตและการตลาด	1	1	0	330,000	330,000	330,000	990,000	สวพส.
รวมยุทธศาสตร์ที่ 4			-	25,790,000	64,290,000	56,290,000	146,370,000	

ยุทธศาสตร์/แผนงาน	โครงการหลัก	โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	หน่วยงาน
			พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การบริหารจัดการและกำกับดูแลแผนปฏิบัติการ								
แผนงาน 5.1 การบริหารจัดการและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน	3	8	12,668,400	21,983,400	15,557,400	14,096,400	64,305,600	สวทส. กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมการปกครอง กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมการเกษตร
แผนงาน 5.2 การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการฐานข้อมูล	2	3	66,000	63,000	66,000	63,000	258,000	สวทส. กรมการพัฒนาชุมชน
รวมยุทธศาสตร์ที่ 5	5	11	12,734,400	22,046,400	15,623,400	14,159,400	64,563,600	
รวมงบประมาณทั้งสิ้น	50	132	56,059,600	101,047,500	140,053,400	127,655,000	424,815,500	

ภาคผนวก

แผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูง
แบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ

1. รายละเอียดงบประมาณแผนปฏิบัติการ
โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง
เพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ
ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 - 2565)

จำแนกตามยุทธศาสตร์

รายละเอียดแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 - 2565)

จำแนกตามยุทธศาสตร์ : 1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาอาชีพและการตลาด

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาอาชีพและการตลาด							
แผนงาน 1.1 สนับสนุนเทคโนโลยีการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสมกับสภาพภูมิสังคม		4,758,700	3,585,600	4,388,100	2,548,100	15,280,500	
1. โครงการวิจัย/ทดสอบและปรับใช้เทคโนโลยีการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่สูงที่เหมาะสมกับชุมชน							
1.1 ชุดโครงการวิจัยเชิงพื้นที่ในชุมชนที่มีฐานการปลูกฝิ่น	1 โครงการ	1,000,000	1,500,000	1,200,000	-	3,700,000	สวพส.
1.2 โครงการศึกษาการพัฒนาชุมชนโครงการหลวงเพื่อเป็นชุมชนคาร์บอนต่ำอย่างยั่งยืน	1 โครงการ	-	-	-	-	-	สวพส.
1.3 โครงการศึกษาคุณภาพผลผลิตและพัฒนาลิขสิทธิ์กาแฟอราบิก้าโครงการหลวงและโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง	3 พื้นที่	120,000	-	-	-	120,000	สวพส.
1.4 โครงการทดสอบพันธุ์และเทคโนโลยีการปลูกกระเทียมที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่สูง	2 พื้นที่	500,000	-	-	-	500,000	สวพส.
1.5 โครงการวิจัยและพัฒนาต่อยอดต้นแบบผลิตภัณฑ์จากการวิจัยเพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์ระดับชุมชนและเชิงพาณิชย์	3 พื้นที่	600,000	-	-	-	600,000	สวพส.
1.6 โครงการวิจัยระบบเกษตรแบบมีส่วนร่วมบนฐานทุนท้องถิ่นในชุมชนที่มีฐานจากการปลูกฝิ่น	1 พื้นที่	1,000,000	-	-	-	1,000,000	สวพส.
1.7 โครงการวิจัยและพัฒนาต้นแบบชุมชนด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพบนพื้นที่สูง	1 พื้นที่	43,000	-	-	-	43,000	สวพส.

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
2. โครงการวิจัยและพัฒนาพืชอาหารชุมชนและสมุนไพรท้องถิ่น							
2.1 การสำรวจแบบเร่งด่วนในพื้นที่ ประชุมร่วมกับประชาชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลการใช้ประโยชน์จากพืชอาหารชุมชนและพืชสมุนไพรท้องถิ่น	9 พื้นที่ชุมชน	-	-	640,000	-	640,000	กรมป่าไม้
2.2 การศึกษารูปแบบการปลูกและการขยายพันธุ์พืชอาหารชุมชนและพืชสมุนไพรท้องถิ่น	5 ชนิดพันธุ์	-	-	370,000	-	370,000	กรมป่าไม้
2.3 การศึกษาการแปรรูปและการใช้ประโยชน์พืชอาหารชุมชนและพืชสมุนไพรท้องถิ่น	5 ชนิดพันธุ์	-	-		370,000	370,000	กรมป่าไม้
2.4 บริหารงานและอำนวยการ	1 กิจกรรม	-	-	180,000	180,000	360,000	กรมป่าไม้
3. โครงการถ่ายทอดองค์ความรู้โครงการหลวงในการพัฒนาอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน							
3.1 ฝึกอบรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์							
(1) การปลูกและผลิตพืชบนพื้นที่สูง	6 เรื่อง/ 5,920 คน/ 11 พื้นที่	240,000	240,000	240,000	240,000	960,000	สวพส.
(2) การเลี้ยงและผลิตสัตว์บนพื้นที่สูง	1 เรื่อง/ 11 พื้นที่/ 990 คน	32,000	32,000	32,000	32,000	128,000	สวพส.
(3) ด้านอาชีพนอกภาคการเกษตร	2 เรื่อง/ 780 คน	72,100	72,000	72,000	72,000	288,100	สวพส.
3.2 จัดทำแปลงเรียนรู้						-	
(1) ด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์	15 แปลง/ 11 พื้นที่	330,000	550,000	550,000	550,000	1,980,000	สวพส.
(2) จัดทำแปลงเรียนรู้ในพื้นที่ศูนย์ปฏิบัติการ							

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
3.3 ถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีการเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่	600 ราย	150,000	180,000	180,000	180,000	690,000	กรมส่งเสริมการเกษตร สวพส.
3.4 พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ และสนับสนุนแปลงเรียนรู้ของเกษตรกร	66 แปลง/ 66 คน/ 11 พื้นที่	660,000	660,000	660,000	660,000	2,640,000	สวพส.
3.5 การจัดทำชุดเผยแพร่องค์ความรู้จากโครงการหลวงและจากผลงานวิจัย ในระดับชุมชน	118 กลุ่มบ้าน/ 11 พื้นที่	-	340,000	250,000	250,000	840,000	สวพส.
4. โครงการผลิตสื่อองค์ความรู้/อบรมถ่ายทอดองค์ความรู้							
4.1 การฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้เทคโนโลยีสู่เกษตรกร							
(1) เกษตรกร	66 ราย	6,600	6,600	6,600	6,600	26,400	กรมปศุสัตว์
(2) อาสาปศุสัตว์โครงการตามพระราชดำริ (อสร.)	5 ราย	5,000	5,000	7,500	7,500	25,000	กรมปศุสัตว์
แผนงาน 1.2 การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคการเกษตร		10,497,300	11,527,300	11,534,800	11,534,800	45,094,200	
 บนฐานความรู้							
1. โครงการส่งเสริมการปลูกพืชที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างรายได้แก่ครัวเรือน							
1.1 โครงการส่งเสริมการปลูกพืชทางเลือกที่เหมาะสมกับพื้นที่							
(1) ส่งเสริมพืชไร่ (ถั่ว)	300 ไร่	170,000	170,000	170,000	170,000	680,000	สวพส.
(2) ส่งเสริมพืชผัก (พืชผักในและนอกโรงเรือน)	240 ไร่/ 54 โรงเรือน	220,000	320,000	320,000	320,000	1,180,000	สวพส.
(3) ส่งเสริมไม้ผล (เช่น มะม่วง/โอเคาโต้/พลับ/พีช/องุ่น/เสาวรส เป็นต้น)	1,923 ไร่	1,225,000	1,625,000	1,625,000	1,625,000	6,100,000	สวพส.
(4) ส่งเสริมกาแฟอาราบิก้า	2,040 ไร่	1,700,000	1,700,000	1,700,000	1,700,000	6,800,000	สวพส.
(5) ส่งเสริมการปลูกไม้ผลไม้ยืนต้นเมืองหนาว	60 ไร่	240,000	440,000	440,000	440,000	1,560,000	กรมส่งเสริมการเกษตร

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
(6) ส่งเสริมการปลูกไม้ผลไม่ยืนต้น (กาแฟราบักกามะม่วง)	11 ราย/11 ไร่	420,000	420,000	420,000	420,000	1,680,000	กรมวิชาการเกษตร
2. โครงการส่งเสริมระบบการเลี้ยงสัตว์ สุขาภิบาลสัตว์ และประมงให้เป็นแหล่งอาหารและสร้างรายได้แก่ชุมชน							
2.1 โครงการสร้างฟาร์มสาธิต							
(1) ฟาร์มสาธิตการเลี้ยงสุกร	3 แห่ง	58,200	58,200	58,200	58,200	232,800	กรมปศุสัตว์
(2) ฟาร์มสาธิตการเลี้ยงสัตว์ปีก	2 แห่ง	10,400	10,400	10,400	10,400	41,600	กรมปศุสัตว์
2.2 โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์							
(1) ส่งเสริมการเลี้ยงสุกร	20 ราย	108,000	108,000	108,000	108,000	432,000	กรมปศุสัตว์
(2) ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีก	4 ราย	10,400	10,400	10,400	10,400	41,600	กรมปศุสัตว์
2.3 โครงการสนับสนุนพันธุ์สัตว์							
(1) สนับสนุนพันธุ์สุกร	2 ราย	10,800	10,800	10,800	10,800	43,200	กรมปศุสัตว์
2.4 โครงการสนับสนุนการเลี้ยงสัตว์ตามศักยภาพของพื้นที่							
(1) สนับสนุนแร่ธาตุ วัคซีน เวชภัณฑ์ โคเนื้อ	15 ราย	4,500	4,500	12,000	12,000	33,000	กรมปศุสัตว์
2.5 โครงการส่งเสริมการเลี้ยง การสุขภาพ การผลิตพันธุ์							
(1) สุกร	33 กลุ่ม/ 11 พันธุ์	120,000	120,000	120,000	120,000	480,000	สวพส.
(2) ไก่							
(3) โค							
(4) กระบือ							
(5) กบ	22 กลุ่ม/ 11 พันธุ์	-	220,000	220,000	220,000	660,000	สวพส.
(6) ปลา							
2.6 โครงการส่งเสริมกลุ่มอาสาพัฒนาปศุสัตว์ ในการให้บริการด้านปศุสัตว์ในพื้นที่ และส่งเสริม กองทุนยาลัตวในพื้นที่	33 กลุ่ม/ 11 พันธุ์	55,000	55,000	55,000	55,000	220,000	สวพส.

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
2.7 โครงการผลิตอาหารสัตว์จากวัสดุท้องถิ่น	33 กลุ่ม/ 11 พันธุ์	55,000	55,000	55,000	55,000	220,000	สวพส.
2.8 โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	180 ราย	230,000	230,000	230,000	230,000	920,000	กรมประมง
3. โครงการเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารโดยการปลูก เพิ่มผลผลิตข้าวให้เพียงพอต่อการบริโภคในครัวเรือน							
3.1 โครงการส่งเสริมการปลูกและเพิ่มผลผลิตพืชอาหารหลัก บนฐานความรู้							
(1) ส่งเสริมการปลูกข้าว (ข้าวไร่/ข้าวนาดำ)	1,950 ไร่	575,000	575,000	575,000	575,000	2,300,000	สวพส.
(2) ส่งเสริมการปลูกพืชอาหารท้องถิ่น (พืชผัก/ พืชอาหารท้องถิ่น)	22 ไร่	-	110,000	110,000	110,000	330,000	สวพส.
3.2 โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวเพื่อสร้างความมั่นคง ทางอาหาร							
(1) วิเคราะห์และทบทวนข้อมูลพื้นที่โครงการ 10 แห่ง	10 พื้นที่	112,800	112,800	112,800	112,800	451,200	กรมการข้าว
(2) จัดทำแปลงเรียนรู้/สาธิตพันธุ์ข้าวและการผลิตข้าว บนพื้นที่สูง 41 ไร่/ปี	164 ไร่	869,000	869,000	869,000	869,000	3,476,000	กรมการข้าว
(3) จัดทำแปลงเรียนรู้การผลิตข้าวสาลี 4 ไร่/ปี	16 ไร่	144,000	144,000	144,000	144,000	576,000	กรมการข้าว
(4) จัดทำแปลงทดสอบพันธุ์ข้าวนาที่สูง 2 ไร่/ปี	8 ไร่	60,000	60,000	60,000	60,000	240,000	กรมการข้าว
(5) จัดทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวแบบเกษตรกร มีส่วนร่วม/เมล็ดพันธุ์สำรอง 24 ไร่/ปี	96 ไร่	810,000	810,000	810,000	810,000	3,240,000	กรมการข้าว
(6) จัดทำแปลงขยายผลการเพิ่มผลผลิตข้าว บนพื้นที่สูง 190 ไร่/ปี	760 ไร่	1,045,000	1,045,000	1,045,000	1,045,000	4,180,000	กรมการข้าว
(7) ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าว ดัดแปลงให้คำแนะนำ และขยายผล 760 ราย/ปี	3,040 ราย	624,200	624,200	624,200	624,200	2,496,800	กรมการข้าว
(8) จัดทำแผนช่วยปฏิบัติงาน	9 คน 4 ปี	1,620,000	1,620,000	1,620,000	1,620,000	6,480,000	กรมการข้าว

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
แผนงาน 1.3 การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพนอกภาคการเกษตร		4,245,400	4,255,400	4,255,400	4,255,400	17,011,600	
1. โครงการส่งเสริมงานหัตถกรรมชุมชนเพื่อการอนุรักษ์และสร้างรายได้แก่ครัวเรือน							
1.1 ส่งเสริมการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพด้านงานหัตถกรรมเพื่อการอนุรักษ์ สืบสาน และต่อยอด	11 กลุ่ม/ 11 พื้นที่	70,000	70,000	70,000	70,000	280,000	สวพส.
2. การถ่ายทอดความรู้การแปรรูปผลผลิตและอาชีพทางเลือกนอกภาคการเกษตร							
2.1 ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	3 กลุ่ม	30,000	40,000	40,000	40,000	150,000	กรมส่งเสริมการเกษตร
2.2 ส่งเสริมการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อจำหน่าย	11 กลุ่ม/ 11 พื้นที่	88,000	88,000	88,000	88,000	352,000	สวพส.
2.3 ส่งเสริมการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพการให้บริการด้านการท่องเที่ยวในชุมชน	2 กลุ่ม/ 2 พื้นที่	200,000	200,000	200,000	200,000	800,000	สวพส.
2.4 โครงการเงินอุดหนุนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน	2 ชุมชน	400,000	400,000	400,000	400,000	1,600,000	กรมการท่องเที่ยว
3. โครงการสร้างสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง							
3.1 สร้างสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้าน	118 หมู่บ้าน	3,457,400	3,457,400	3,457,400	3,457,400	13,829,600	กรมการพัฒนาชุมชน
แผนงาน 1.4 พัฒนาคุณภาพผลผลิตและมาตรฐานอาหารปลอดภัย		742,400	1,247,900	1,320,000	1,320,000	4,630,300	
1. โครงการพัฒนาคุณภาพผลผลิตและมาตรฐานอาหารปลอดภัย							
1.1 ส่งเสริมการรับรองมาตรฐานการผลิตพืช/สัตว์ตามมาตรฐานอาหารปลอดภัยและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (GAP, Organic)	5 ชนิด/ 11 พื้นที่	465,000	420,700	470,000	470,000	1,825,700	สวพส.

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
1.2 ส่งเสริมการผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อทดแทนสารเคมีทางการในการผลิตพืช	22 กลุ่ม/ 11 พื้นที่	-	330,000	330,000	330,000	990,000	สวพส.
2. โครงการรณรงค์การใช้สารเคมีที่ถูกต้องและเหมาะสม							
2.1 ส่งเสริมความปลอดภัยผู้ผลิตและผู้บริโภค							
(1) การจัดกิจกรรมรณรงค์ด้านการลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	11 พื้นที่	-	220,000	220,000	220,000	660,000	สวพส.
(2) การตรวจวิเคราะห์สารเคมีตกค้างในกระแสดูดของเกษตรกร	3,960 คน/ 6 ครั้ง/ 11 พื้นที่	277,400	277,200	300,000	300,000	1,154,600	สวพส.
แผนงาน 1.5 การพัฒนาศักยภาพด้านการตลาด		105,000	-	-	-	105,000	
1. โครงการพัฒนาช่องทางทางการตลาดและการสร้างเครือข่ายการตลาด							
1.1 โครงการส่งเสริมการเชื่อมโยงระบบการผลิตและการตลาดสินค้าการเกษตรในพื้นที่						-	
(1) ส่งเสริมการจัดทำแผนการผลิตและการตลาด	11 แผน/ 11 พื้นที่	41,000	-	-	-	41,000	สวพส.
(2) วันนัดพบผู้ผลิตและผู้รับซื้อ เพื่อพัฒนาช่องทางการตลาดและสร้างเครือข่ายด้านการตลาด	11 พื้นที่	64,000	-	-	-	64,000	สวพส.
2. พัฒนาผลิตภัณฑ์สู่การรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน							
2.1 ส่งเสริมการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP, Homestay)	11 พื้นที่	-	-	-	-	-	สวพส.
รวมยุทธศาสตร์ที่ 1		20,348,800	20,616,200	21,498,300	19,658,300	82,121,600	

รายละเอียดแบบปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 - 2565)

จำแนกตามยุทธศาสตร์ : 2. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความเป็นเจ้าของชุมชนและการพัฒนาสังคม

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม		เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	หน่วยงาน
			พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาสังคม								
แผนงาน 2.1 ส่งเสริมการดำเนินชีวิตภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง			449,200	559,000	559,000	559,000	2,126,200	
1. โครงการพัฒนาและส่งเสริมความรู้แก่เกษตรกรภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง								
1.1 ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง		1,320 คน /11 พื้นที่	99,200	99,000	99,000	99,000	396,200	สวพส.
2. โครงการส่งเสริมชุมชนพอเพียงต้นแบบเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ								
2.1 โครงการส่งเสริมกิจกรรมชุมชนต้นแบบด้านการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง		22 กลุ่มบ้าน/ 11 พื้นที่	-	110,000	110,000	110,000	330,000	สวพส.
2.2 โครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง (1) ขยายผลหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบการสร้างสัมมาชีพชุมชน		7 หมู่บ้าน	350,000	350,000	350,000	350,000	1,400,000	กรมการพัฒนาชุมชน
แผนงาน 2.2 จัดทำแผนชุมชนเพื่อการบริหารจัดการชุมชนสู่ชุมชนพึ่งพาตนเอง			235,000	235,000	235,000	235,000	940,000	
1. โครงการเสริมสร้างศักยภาพการจัดทำแผนชุมชนที่มีคุณภาพ								
1.1 กิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการจัดทำแผนชุมชนระดับหมู่บ้าน/กลุ่มบ้าน		33 แผน/ 11พื้นที่	55,000	55,000	55,000	55,000	220,000	สวพส.
1.2 กิจกรรมสนับสนุนการดำเนินงานของสภาชุมชนเพื่อการขับเคลื่อนแผนชุมชน		11 กลุ่ม/ 11 พื้นที่	110,000	110,000	110,000	110,000	440,000	สวพส.

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
2. การพัฒนากระบวนการขับเคลื่อนแผนชุมชนไปสู่การปฏิบัติอย่างมีส่วนร่วม							
2.1 โครงการบูรณาการแผนชุมชนส่งเสริมสมาชิกชุมชน							
(1) สนับสนุนการจัดเวทีบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบลส่งเสริมสมาชิกชุมชน	18 แห่ง	70,000	70,000	70,000	70,000	280,000	กรมการพัฒนาชุมชน
แผนงาน 2.3 พัฒนาศักยภาพผู้นำเกษตรกรและยุวเกษตรกร		432,000	597,000	597,000	597,000	2,223,000	
1. โครงการพัฒนาศักยภาพการขับเคลื่อนการพัฒนาของผู้นำชุมชนและเกษตรกรตัวอย่าง							
1.1 พัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชนด้านการบริหารจัดการชุมชนแบบพึ่งพาตนเอง	118 บ้าน/ 11 พื้นที่	110,000	110,000	110,000	110,000	440,000	สวพส.
1.2 ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อการพึ่งพาตนเองและเข้าถึงแหล่งทุนภายนอก	11 กลุ่ม/ 11 พื้นที่	-	55,000	55,000	55,000	165,000	สวพส.
1.3 พัฒนากลุ่มเกษตรกรสู่การจัดตั้งเป็นสถาบันเกษตรกรเพื่อการพึ่งพาตนเอง	20 กลุ่ม/ 11 พื้นที่	133,000	133,000	133,000	133,000	532,000	สวพส.
2. โครงการเสริมสร้างศักยภาพของกลุ่มยุวเกษตรกร							
2.1 ส่งเสริมกลุ่มยุวเกษตรกรในและนอกสถานศึกษาเพื่อสร้างอาชีพแก่เยาวชนในพื้นที่	27 กลุ่ม/ 11 พื้นที่	189,000	189,000	189,000	189,000	756,000	สวพส.
2.2 ส่งเสริมการพัฒนาเครือข่ายเยาวชนในพื้นที่สูง	11 กลุ่ม/ 11 พื้นที่	-	110,000	110,000	110,000	330,000	สวพส.
แผนงาน 2.4 ส่งเสริมการพัฒนาสถาบันเกษตรกร		193,200	207,000	220,800	234,600	855,600	
1. โครงการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มและสถาบันเกษตรกร							
1.1 โครงการส่งเสริมสหกรณ์ในพื้นที่โครงการหลวงพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง							

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
(1) แนะนำส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับอุดมการณ์หลักการ และวิธีการสหกรณ์ และส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มและนำรูปแบบของการสหกรณ์ไปใช้ในการบริหารจัดการกลุ่ม	42 ครั้ง	81,200	87,000	92,800	98,600	359,600	กรมส่งเสริมสหกรณ์
(2) จัดกิจกรรมเสริมสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้และประยุกต์ใช้รูปแบบของการสหกรณ์ในชุมชน (เป็นการปลูกฝังอุดมการณ์และวิธีการสหกรณ์โดยการประยุกต์)	14 กิจกรรม	112,000	120,000	128,000	136,000	496,000	กรมส่งเสริมสหกรณ์
แผนงาน 2.5 เสริมสร้างและพัฒนาแกนนำชุมชนอาสาสมัครเครือข่ายชุมชน และสร้างกระบวนการรณรงค์เพื่อนำไปสู่การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่							
1. โครงการเสริมสร้างและพัฒนาแกนนำชุมชนอาสาสมัครเครือข่ายชุมชนและสร้างกระบวนการรณรงค์เพื่อนำไปสู่การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่							
1.1 โครงการพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชนรุ่นใหม่และอาสาสมัครจิตอาสาเพื่อการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน	5 อำเภอ 1 จ.ชม. 1 อำเภอ 1 จ.มส.	400,000	400,000	400,000	400,000	1,600,000	เงินอุดหนุน ปส. ภ.5
1.2 โครงการเสริมสร้างศักยภาพเครือข่ายชุมชนในการเฝ้าระวังแก้ไขปัญหายาเสพติด	5 อำเภอ 1 จ.ชม. 1 อำเภอ 1 จ.มส.	300,000	300,000	300,000	300,000	1,200,000	เงินอุดหนุน ปส. ภ.5

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
1.3 โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพ กลุ่มเสี่ยงวัยแรงงานเพื่อเฝ้าระวังและป้องกัน ปัญหายาเสพติด	5 อำเภอ 1 จ.ชม. 1 อำเภอ 1 จ.มส.	150,000	150,000	150,000	150,000	600,000	เงินอุดหนุน ป.ส. ภ.5
1.4 โครงการสร้างเสริมความเข้มแข็งกองทุนแม่ของแผ่นดิน (1) การขับเคลื่อนกองทุนแม่ของแผ่นดิน	7 กองทุน	23,000	23,000	23,000	23,000	92,000	กรมการพัฒนา ชุมชน
1.5 โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้านชุมชน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (1) จัดเวทีชี้แจงทำความเข้าใจหน่วยงานภาคี และแกนนำหมู่บ้านชุมชน (2) จัดเวทีพัฒนากลไกหมู่บ้านชุมชน/ระบบข้อมูล และจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาของชุมชน (3) สนับสนุนกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายา เสพติดตามสภาพปัญหา (4) จัดเวทีติดตาม หนุนเสริมการทำงานของแกนนำ หมู่บ้านชุมชน (5) จัดเวทีสรุปผลการดำเนินงานและบทเรียน การแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ	แกนนำ หมู่บ้านชุมชน จำนวน 13 ม/ช. ตำบลแม่ต้น อำเภอ แม่ระมาด จังหวัดตาก	665,000	700,000	700,000	700,000	2,765,000	งบปกติ ป.ส. ภ.6
1.6 โครงการพัฒนาและเสริมสร้างแกนนำเยาวชนพื้นที่สูง (1) จัดเวทีพัฒนา ขยายเครือข่าย แกนนำเยาวชน บนพื้นที่สูง (2) สนับสนุนกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ให้แก่เยาวชน ตามสภาพปัญหาและความต้องการ	แกนนำ เยาวชน พื้นที่สูง/ เยาวชน กลุ่มเสี่ยง	400,000	400,000	400,000	400,000	1,600,000	งบปกติ ป.ส. ภ.6

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
2. โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูล การข่าวสนับสนุน การปฏิบัติงานแก้ปัญหาเสถียรในพื้นที่							
2.1 โครงการจัดทำฐานข้อมูลผู้ค้า นายทุน ผู้ปลูกฝิ่น และการค้ายาเสพติดในพื้นที่โครงการฯ	5 อำเภอ 1 จ.ชม. 1 อำเภอ 1 จ.มส.	100,000	100,000	100,000	100,000	400,000	ปส. ภ.5
2.2 โครงการข่าวและปราบปรามผู้เกี่ยวข้องกับฝิ่น และยาเสพติดในพื้นที่โครงการฯ และพื้นที่ใกล้เคียง	5 อำเภอ 1 จ.ชม. 1 อำเภอ 1 จ.มส.	200,000	200,000	200,000	200,000	800,000	ปส. ภ.5
2.3 โครงการด้านการข่าวและปราบปรามยาเสพติด (1) จัดชุดปฏิบัติการข่าวและปราบปรามยาเสพติด (2) จัดเวทีการข่าวและสถานการณ์เพื่อปราบปราม ผู้ค้า/นายทุนฝิ่น (3) สนับสนุนค่าตอบแทนชุดปฏิบัติการด้านการข่าว/ ปราบปราม (4) สนับสนุนการปฏิบัติการปิดล้อม ตรวจค้น ขยายผล ดำเนินการมาตรการทรัพย์สิน	- ชุดปฏิบัติการ ข่าวและ ปราบปรามฝิ่น ในพื้นที่ จำนวน 5 ชุด - นักค้า นายทุน ในพื้นที่	700,000	700,000	700,000	700,000	2,800,000	งปภ.กต. ปส. ภ.6
2.4 โครงการติดตามช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ยาเสพติดในหมู่บ้านชุมชน (1) สร้างการรับรู้ ความเข้าใจ ตามแนวคิด ผู้เสพ คือ ผู้ป่วย (2) สนับสนุนทุนประกอบอาชีพให้แก่ผู้ผ่านการบำบัด ฟื้นฟูยาเสพติดที่สามารถเลิกใช้สารเสพติด และสามารถกลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้	ผู้เสพผู้ติด ในพื้นที่ ผู้ผ่านการ บำบัดฟื้นฟู จำนวน 5 ราย	100,000	200,000	300,000	300,000	900,000	งปภ.กต. ปส. ภ.6

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
3. โครงการอำนาจการและบริหารจัดการการแก้ปัญหาที่ดินและยาเสพติดในพื้นที่เป้าหมาย							
3.1 โครงการประชุมติดตามผลการดำเนินงานป้องกันแก้ไขปัญหาดินและยาเสพติดในพื้นที่โครงการฯ							
(1) โครงการประชุมติดตามผลการดำเนินงานป้องกันแก้ไขปัญหาดินและยาเสพติดในพื้นที่โครงการฯ	5 อำเภอ 1 จ.ชม. 1 อำเภอ 1 จ.มส.	120,000	120,000	120,000	120,000	480,000	งปปคติ ปส. 5
(2) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเตรียมความพร้อมหน่วยงานในพื้นที่	จนท.หน่วยงาน ภาครัฐ/ภาค ประชาสังคม						
(3) จัดเวทีเพื่ออภิปริตตามการดำเนินงานเป็นระยะ	หน่วยงานภาคี/ จนท.ปส.6						
3.2 โครงการพัฒนาองค์ความรู้และสรุปบทเรียนการดำเนินงานป้องกันแก้ไขปัญหาดินและยาเสพติดในพื้นที่เป้าหมาย							
(1) โครงการพัฒนาองค์ความรู้และสรุปบทเรียนการดำเนินงานป้องกันแก้ไขปัญหาดินและยาเสพติดในพื้นที่เป้าหมาย	5 อำเภอ 1 จ.ชม. 1 อำเภอ 1 จ.มส.	300,000	300,000	300,000	300,000	1,200,000	เงินอุดหนุน ปส. 5
(2) สรุปบทเรียนการแก้ปัญหาในพื้นที่	หน่วยงาน ภาคี/จนท. ปส.6.7						
3.3 โครงการอำนาจการและบริหารจัดการการแก้ปัญหาในพื้นที่เฉพาะ		800,000	800,000	1,000,000	1,000,000	3,600,000	งปปคติ ปส. 6

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
(1) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเตรียมความพร้อมหน่วยงานในพื้นที่	จนท.หน่วยงานภาครัฐ/ภาคประชาสังคม						
(2) จัดเวทีเพื่อกำกับติดตามการดำเนินงานเป็นระยะ	หน่วยงานภาคี/จนท.ปส.ภ.6						
(3) สรุปบทเรียนการแก้ปัญหาในพื้นที่	หน่วยงานภาคี/จนท.ปส.ภ.7						
แผนงาน 2.6 บำบัด รักษา พื้นที่ สมรรถภาพผู้เสียหายเสถียร และส่งเสริมอาชีพแก่ผู้ผ่านการบำบัด ที่ไม่กลับไปเสพยา		4,709,300	4,709,300	4,709,300	2,352,600	16,480,500	
1. โครงการพัฒนาระบบและกระบวนการบำบัดและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดอย่างมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วน							
1.1 โครงการพัฒนาระบบการกระบวนการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดโดยมีส่วนร่วมของชุมชน	1 โครงการ						
(1) ประชุมเชิงปฏิบัติการวางแผนการดำเนินงานของภาคีเครือข่าย	100 คน x 2 วัน	550,000	550,000	550,000	-	1,650,000	กรมการแพทย์
(2) พัฒนาศักยภาพทีมแกนนำระดับอำเภอ 7 พื้นที่	20 คน x 2 วัน x 7 ครั้ง	954,800	954,800	954,800	-	2,864,400	กรมการแพทย์
(3) พัฒนาศักยภาพแกนนำ อาสาสมัคร และภาคีเครือข่ายการดำเนินงานระดับตำบล	30 คน x 2 วัน x 7 ครั้ง	1,064,000	1,064,000	1,064,000	-	3,192,000	กรมการแพทย์
(4) ประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงาน 7 พื้นที่	20 คน x 2 วัน x 7 ครั้ง	720,300	720,300	720,300	-	2,160,900	กรมการแพทย์
(5) ประชุมเชิงปฏิบัติการประเมินผลการดำเนินงานของพื้นที่	70 คน x 1 วัน	279,000	279,000	279,000	279,000	1,116,000	กรมการแพทย์
(6) นิเทศ กำกับติดตามการดำเนินงาน	7 ครั้ง	500,000	500,000	500,000	500,000	2,000,000	กรมการแพทย์

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
(7) ประชุมเชิงวิชาการศึกษายภาพการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดิ่น ในชุมชน	150 คน × 3 วัน	-	-	-	932,400	932,400	กรมการแพทย์
(8) การบริหารจัดการภายใน		251,200	251,200	251,200	251,200	1,004,800	กรมการแพทย์
1.2 โครงการพัฒนาระบบบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดิ่นและยาเสพติดพร้อมพัฒนาระบบการติดตาม ช่วยเหลือโดยประสานความร่วมมือและบูรณาการ หน่วยงานภาคี	5 อำเภอ 1 จ.ชม. 1 อำเภอ 1 จ.มส.						
(1) ติดตามและบูรณาการระบบบำบัดและฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดิ่นและยาเสพติด	5 อำเภอ 1 จ.ชม. 1 อำเภอ 1 จ.มส.	200,000	200,000	200,000	200,000	800,000	งบปกติ ปส. ภ.5
2. โครงการรณรงค์เพื่อนำไปสู่การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่							
2.1 โครงการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์การแก้ไขปัญหาคัญ และยาเสพติดในพื้นที่โครงการฯ							
(1) โครงการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์การแก้ไขปัญหาคัญ และยาเสพติดในพื้นที่โครงการฯ	5 อำเภอ 1 จ.ชม. 1 อำเภอ 1 จ.มส.	90,000	90,000	90,000	90,000	360,000	งบปกติ ปส. ภ.5
3. โครงการส่งเสริมอาชีพ สนับสนุน และช่วยเหลือด้านอาชีพ เพื่อสร้างรายได้แก่ผู้ผ่านการบำบัดและครอบครัว							
3.1 โครงการส่งเสริมอาชีพ สนับสนุน และช่วยเหลือ ด้านอาชีพเพื่อสร้างรายได้แก่ผู้ผ่านการบำบัด และครอบครัว	5 อำเภอ 1 จ.ชม. 1 อำเภอ 1 จ.มส.	100,000	100,000	100,000	100,000	400,000	เงินอุดหนุน ปส. ภ.5

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
แผนงาน 2.7 สร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ ความมั่นคงของชาติ		275,000	275,000	275,000	275,000	1,100,000	
1. โครงการส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกด้านความมั่นคงของชาติ การอนุรักษ์ประเพณีชนเผ่า และการพัฒนาสังคม							
1.1 การจัดกิจกรรมสำคัญของชาติ เพื่อรำลึกถึง พระมหากรุณาธิคุณของพระบรมราชวงศ์	2 กิจกรรม/ 2,640 คน/ 11 พื้นที่	110,000	110,000	110,000	110,000	440,000	สวพส.
1.2 การสนับสนุนกิจกรรมการอนุรักษ์ประเพณีชนเผ่า	1 กิจกรรม/ 1,320 คน/ 11 พื้นที่	55,000	55,000	55,000	55,000	220,000	สวพส.
1.3 สนับสนุนกิจกรรมหมู่บ้านสะอาด	1 กิจกรรม/ 1,320 คน/ 11 พื้นที่	55,000	55,000	55,000	55,000	220,000	สวพส.
1.4 สนับสนุนกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด (26 มิถุนายน)	1 กิจกรรม/ 1,320 คน/ 11 พื้นที่	55,000	55,000	55,000	55,000	220,000	สวพส.
แผนงาน 2.8 พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรและเข้าถึง สวัสดิการของรัฐ		3,465,000	3,517,500	3,573,000	3,631,500	14,187,000	
1. โครงการพัฒนาสังคมด้านสวัสดิการให้ชุมชนบนพื้นที่สูง	3,058 ราย	1,065,000	1,117,500	1,173,000	1,231,500	4,587,000	กรมพัฒนาสังคม และสวัสดิการ
1.1 การพัฒนาและส่งเสริมความรู้แก่กลุ่มเป้าหมายภายใต้ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (การอบรม สนับสนุน วัสดุการเกษตร เป็นต้น)							กรมพัฒนาสังคม และสวัสดิการ
1.2 ส่งเสริมการดำเนินชีวิตภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง							กรมพัฒนาสังคม และสวัสดิการ

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
1.3 ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม ชนเผ่าและความมั่นคงของชาติและการพัฒนาสังคม							กรมพัฒนาสังคม และสวัสดิการ
1.4 ส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น							กรมพัฒนาสังคม และสวัสดิการ
1.5 พัฒนาสังคมด้านสวัสดิการ							กรมพัฒนาสังคม และสวัสดิการ
2. โครงการส่งเสริมการพัฒนาคนสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต							
2.1 การส่งเสริมการเรียนรู้หนังสือ พูด อ่าน เขียนและ สื่อสารภาษาไทยในชีวิตประจำวันได้	126 กลุ่มบ้าน/ 4,500 คน	970,000	970,000	970,000	970,000	3,880,000	กศน.
2.2 พัฒนาทักษะชีวิตเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสามารถ พึ่งพาตนเอง มีอาชีพมีส่วนร่วมในการรักษาสีงแวดล้อม	126 กลุ่มบ้าน/ 37,500 คน	1,430,000	1,430,000	1,430,000	1,430,000	5,720,000	กศน.
รวมยุทธศาสตร์ที่ 2		14,016,700	14,492,800	14,862,100	12,577,700	55,949,300	

รายละเอียดแบบปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 - 2565)

จำแนกตามยุทธศาสตร์ : 3. ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม		เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	หน่วยงาน
			พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การอนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม								
แผนงาน 3.1 จัดทำแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีส่วนร่วม								
1. โครงการวางแผนการใช้ประโยชน์จากที่ดินและการบริหารจัดการโดยกระบวนการมีส่วนร่วม			1,058,000	1,257,500	1,000,000	1,000,000	4,315,500	
1.1 จัดทำร่างแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสม (สนับสนุนงบประมาณให้กรมพัฒนาที่ดินดำเนินการ)		9 หย่อมบ้าน/ 3 พื้นที่	200,000	250,000	-	-	450,000	สวพส.
1.2 การจัดทำแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินรายแปลง และส่งเสริมการปรับระบบการใช้ประโยชน์พื้นที่อย่างเหมาะสมร่วมกับหน่วยป่าไม้ในพื้นที่		42 หย่อมบ้าน/ 11 พื้นที่	38,000	37,500	30,000	30,000	135,500	สวพส.
1.3 ส่งเสริมการปรับระบบการใช้ประโยชน์พื้นที่อย่างเหมาะสมร่วมกับหน่วยป่าไม้ในพื้นที่		150 คน/ 150 แปลง/ 11 พื้นที่	400,000	550,000	550,000	550,000	2,050,000	สวพส.
2. โครงการจัดทำข้อมูลและเขตการใช้ที่ดิน							-	
2.1 จัดทำข้อมูลกำหนดเขตที่ดินทำกินและวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ		10,500 ไร่	420,000	420,000	420,000	420,000	1,680,000	กรมพัฒนาที่ดิน
แผนงาน 3.2 เร่งรัดการพัฒนากระบวนการอนุรักษ์ดินและน้ำ								
1. โครงการพัฒนาระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ			6,033,000	12,182,000	15,482,000	15,482,000	49,179,000	
1.1 การสำรวจออกแบบส่งหน้าเพื่อจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ		6,130 ไร่	339,000	750,000	750,000	750,000	2,589,000	กรมพัฒนาที่ดิน
1.2 การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ		5,000 ไร่	5,430,000	10,860,000	10,860,000	10,860,000	38,010,000	กรมพัฒนาที่ดิน

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
1.3 สนับสนุนการสร้างฝายชะลอน้ำ	33 ลูก/1,320 คน/11 พื้นที่	143,000	143,000	143,000	143,000	572,000	สวพส.
2. โครงการส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำตามแนวพระราชดำริ							
2.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	450,000 กล้า	-	-	-	-	-	กรมพัฒนาที่ดิน
2.2 ปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ป่าอนุรักษ์	520,000 กล้า	66,000	264,000	264,000	264,000	858,000	กรมอุทยานฯ
2.3 ส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดินในพื้นที่ทำการเกษตรและพื้นที่ลาดชัน	990,000 กล้า/ 1,320คน/ 11 พื้นที่	55,000	55,000	55,000	55,000	220,000	สวพส.
2.4 ส่งเสริมการจัดทำแปลงขยายพันธุ์หญ้าแฝกในระดับชุมชน	22 แปลง/ 22 ไร่/ 11 พื้นที่		110,000	110,000	110,000	330,000	สวพส.
2.5 เพาะชำหญ้าแฝก	4,000,000 กล้า			3,300,000	3,300,000	6,600,000	กรมป่าไม้
3. โครงการปรับปรุงความอุดมสมบูรณ์ของดิน							
3.1 ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน	100 ไร่	-	-	-	-	-	กรมพัฒนาที่ดิน
3.2 สาธิตการทำกรไถ้นำหมักชีวภาพ	600 ไร่	-	-	-	-	-	กรมพัฒนาที่ดิน
3.3 ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยหมักสูตรพระราชทานฯ	60 ไร่	-	-	-	-	-	กรมพัฒนาที่ดิน
3.4 ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด (โดโลไมท์)	100 ไร่	-	-	-	-	-	กรมพัฒนาที่ดิน
3.5 พัฒนาเกษตรกรกลุ่มใช้สารอินทรีย์ชีวภาพลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร (กลุ่มเดิม) ที่เข้มแข็ง	3 กลุ่ม	-	-	-	-	-	กรมพัฒนาที่ดิน

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
แผนงาน 3.3 อนุรักษ์ฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธาร และความหลากหลายทางชีวภาพ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน		1,868,700	4,662,600	7,297,600	8,487,600	22,316,500	
1. โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธารและการปรับปรุงระบบนิเวศต้นน้ำโดยกระบวนการมีส่วนร่วม							
1.1 สนับสนุนการปลูกป่าต้นน้ำ เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งต้นน้ำตามแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสม	330 ไร่/ 1,320 คน/ 11 พื้นที่	55,000	55,000	55,000	55,000	220,000	สวพส.
1.2 กิจกรรมส่งเสริมการจัดทำแผนการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าและการปลูกพืชอาหารร่วมกับพืชท้องถิ่นในพื้นที่ป่าชุมชน	11 แผน/ 440 คน/ 11 พื้นที่		55,000			55,000	สวพส.
1.3 สนับสนุนการจัดทำแนวกันไฟเพื่อป้องกันไฟป่าและแก้ปัญหาหมอกควันตามแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสม	330 กม./ 1,320 คน/ 11 พื้นที่	55,000	55,000	55,000	55,000	220,000	สวพส.
2. โครงการส่งเสริมการปลูกป่าชาวบ้านเพื่อการใช้สอยในครัวเรือน							
2.1 โครงการส่งเสริมการปลูกป่าชาวบ้านเพื่อการใช้สอย	165 แปลง/ 165 ไร่/ 165 คน/ 11 พื้นที่	55,000	55,000	55,000	55,000	220,000	สวพส.
2.2 โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ							
(1) ส่งเสริมชุมชนปลูกพืชท้องถิ่นเพื่อลดการทำลายป่า	690,000 กล้า	261,000	580,000	580,000	580,000	2,001,000	กรมอุทยานฯ
(2) จัดทำแนวกันไฟ	445 กิโลเมตร	436,900	616,800	616,800	616,800	2,287,300	กรมอุทยานฯ
(3) เพาะชำกล้าหาย	450,000 กล้า	-	750,000	750,000	750,000	2,250,000	กรมอุทยานฯ
(4) ฝายต้นน้ำแบบกล่อ่งเกเป็นชนิดดินทรายผสมซีเมนต์ ขนาด 3 เมตร	75 แห่ง	-	620,000	620,000	620,000	1,860,000	กรมอุทยานฯ
(5) จัดทำกล้าไม้ขนาดใหญ่	300,000 กล้า	-	760,000	760,000	760,000	2,280,000	กรมอุทยานฯ

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
3. โครงการวิจัยและพัฒนาชนิดพันธุ์พืชอาหารและความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชนท้องถิ่น							
3.1 การสำรวจแบบเร่งด่วนในพื้นที่ ประชุมร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อคัดเลือกชนิดและพื้นที่การศึกษา	9 ครั้ง	-	-	640,000	-	640,000	กรมป่าไม้
3.2 การสำรวจชนิดพันธุ์พืชที่คัดเลือกในพื้นที่ (สถานะการกระจาย คุณค่าการใช้ประโยชน์ศักยภาพในการพัฒนา รูปแบบการปลูก การเก็บเกี่ยวและการแปรรูปความรู้ท้องถิ่นและความรู้สมัยใหม่ในการจัดการ)	9 ครั้ง	-	-	930,000	1,610,000	2,540,000	กรมป่าไม้
3.3 การพัฒนาแนวทางทางเทคนิคสำหรับพันธุ์ที่เลือกในพื้นที่ (ตามข้อมูลและข้อมูลที่รวบรวม)	1 เรื่อง	-	-	-	270,000	270,000	กรมป่าไม้
3.4 การสร้างแปลงสาธิตป่าต้นแบบอย่างมีส่วนร่วม	90 ไร่	-	-	-	600,000	600,000	กรมป่าไม้
3.5 กิจกรรมบริหารจัดการและอำนวยความสะดวก	1 กิจกรรม	-	-	300,000	300,000	600,000	กรมป่าไม้
3.6 การอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากพันธุ์กรรมพืชและความหลากหลายทางชีวภาพ Food Bank	1 โครงการ/ 11 พื้นที่						สวพส.
4. โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์พืชพันธุ์สัตว์ป่าและแหล่งธรรมชาติ							
4.1 ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำเพื่อปล่อยในแหล่งน้ำ	3,750,000 ตัว	805,800	805,800	805,800	805,800	3,223,200	กรมประมง
5. โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการบริหารจัดการน้ำลำธารโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน							
5.1 โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (1) ส่งเสริมและพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่ป่าอนุรักษ์	4 หมู่บ้าน	200,000	200,000	200,000	200,000	800,000	กรมอุทยานฯ
							กรมอุทยานฯ

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
6. โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสร้างเครือข่ายชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม							
6.1 ส่งเสริมการดำเนินงานกลุ่มเครือข่ายผู้เลี้ยงสัตว์เพื่อการอนุรักษ์พื้นที่	11 เครือข่าย/ 11 พื้นที่	-	110,000	110,000	110,000	330,000	สวพส.
7. โครงการปกป้องผืนป่าและร่วมพัฒนาป่าไม้ให้ยั่งยืน							
7.1 หลักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีส่วนร่วม (1) เครือข่ายราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่า (รสทป.)	9 รุ่น	-	-	820,000	1,100,000	1,920,000	กรมป่าไม้
รวมยุทธศาสตร์ที่ 3		8,959,700	18,102,100	23,779,600	24,969,600	75,811,000	

รายละเอียดแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ: 4 ปี (พ.ศ. 2562 - 2565)

จำแนกตามยุทธศาสตร์ : 4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ							
แผนงาน 4.1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นและเหมาะสมต่อการดำรงชีพ		-	25,460,000	63,960,000	55,960,000	145,380,000	
1. โครงการเสริมสร้างระบบการจัดการเพื่อการกระจายโอกาส การใช้น้ำชุมชน							
1.1 โครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำ	1 โครงการ	-	10,000,000	10,000,000	-	20,000,000	กรมทรัพยากรน้ำ
(1) ก่อสร้างระบบกระจายน้ำ สนับสนุนโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ							
1.2 โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลส่งเสริมการค้าเป็นงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ							
(1) พัฒนาแหล่งน้ำสำหรับกิจกรรมการเกษตรและใช้ในการอุปโภคบริโภค							
- ศึกษาสำรวจศักยภาพแหล่งน้ำบาดาลเฉพาะแห่ง	6 แห่ง	-	50,000	50,000	50,000	150,000	กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
- เจาะบ่อน้ำบาดาล	6 บ่อ	-	480,000	480,000	480,000	1,440,000	กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
- ระบบประปาบาดาล	3 ระบบ	-	530,000	530,000	530,000	1,590,000	กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
- ซ่อมแซม/บำรุงรักษาระบบน้ำบาดาล และส่วนควบ	9 แห่ง	-	300,000	300,000	300,000	900,000	กรมทรัพยากรน้ำบาดาล

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
1.3 โครงการสร้างฝายพร้อมระบบส่งน้ำ							
(1) ฝายห้วยทีกะเย่ 2 พร้อมระบบส่งน้ำ	1 แห่ง (ฝายนึ่งหนือ)	-	4,500,000	-	-	4,500,000	กรมชลประทาน
(2) ฝายบ้านวังพร้อมระบบส่งน้ำ	1 แห่ง (แม่ระมิตหลวง)	-	9,000,000	-	-	9,000,000	กรมชลประทาน
(3) ฝายผาสมเหลี่ยมพร้อมระบบส่งน้ำและอาคารประกอบ	1 แห่ง (ผาแดง)	-	-	4,000,000.00	-	4,000,000	กรมชลประทาน
(4) ฝายบ้านป่าเกี๊ยะใหม่และบ้านน้ำรู พร้อมระบบส่งน้ำและอาคารประกอบ	1 แห่ง (ป่าเกี๊ยะใหม่)	-	-	8,500,000	-	8,500,000	กรมชลประทาน
(5) อาคารบังคับน้ำห้วยไร่และอาคารบังคับน้ำห้วยผาพร้อมระบบส่งน้ำ	1 แห่ง (ห้วยหมี่)	-	-	13,000,000	-	13,000,000	กรมชลประทาน
(6) ฝายบ้านสันป่าเกี๊ยะพร้อมระบบส่งน้ำและอาคารประกอบ	1 แห่ง (ผาแดง)	-	-	11,500,000	-	11,500,000	กรมชลประทาน
(7) ฝายบ้านมูเซอห้วยงูพร้อมระบบส่งน้ำและอาคารประกอบ	1 แห่ง (ป่าเกี๊ยะใหม่)	-	-	10,500,000	-	10,500,000	กรมชลประทาน
(8) ฝายบ้านอุแจะพร้อมระบบส่งน้ำ	1 แห่ง (ห้วยแห้ง)	-	-	4,500,000	-	4,500,000	กรมชลประทาน
(9) ฝายบ้านแม่ระมิตหลวงพร้อมระบบส่งน้ำ	1 แห่ง (แม่ระมิตหลวง)	-	-	-	9,000,000	9,000,000	กรมชลประทาน
(10) ฝายบ้านยองและพร้อมระบบส่งน้ำ	1 แห่ง (ยองและ)	-	-	-	9,000,000	9,000,000	กรมชลประทาน
(11) ฝายบ้านแม่พหลม พร้อมระบบส่งน้ำและอาคารประกอบ	1 แห่ง (แม่พหลม)	-	-	-	9,500,000	9,500,000	กรมชลประทาน
(12) ฝายบ้านวากควาย พร้อมระบบส่งน้ำและอาคารประกอบ	1 แห่ง (แม่สะลา)	-	-	-	15,500,000	15,500,000	กรมชลประทาน

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
(13) ฝ่ายบ้านหัวแม่เมืองพร้อมระบบส่งน้ำ	1 แห่ง (หัวแม่เมือง)	-	-	-	11,000,000	11,000,000	กรมชลประทาน
2. โครงการจัดหาระบบน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคบริโภค							
2.1 สนับสนุนระบบน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคบริโภค ในชุมชน	118 กลุ่มบ้าน/ 11 พื้นที่		600,000.00	600,000.00	600,000.00	1,800,000	สวพส.
แผนงาน 4.2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุน การผลิตและการตลาด		-	330,000	330,000	330,000	990,000	
1. โครงการจัดหา/จัดทำ/ปรับปรุงแหล่งน้ำขนาดเล็ก และระบบกระจายน้ำเพื่อสนับสนุนการผลิต							
1.1 สนับสนุนการจัดหา/จัดทำ/ปรับปรุงแหล่งน้ำขนาดเล็ก และระบบกระจายน้ำเพื่อสนับสนุนการผลิต	11 กลุ่มบ้าน/ 11 จุด/ 11 พื้นที่	-	330,000	330,000	330,000	990,000	สวพส.
รวมยุทธศาสตร์ที่ 4		-	25,790,000	64,290,000	56,290,000	146,370,000	

รายละเอียดแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 - 2565)

จำแนกตามยุทธศาสตร์ : 5. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการและกำกับดูแลแผนปฏิบัติการ

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม		เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	หน่วยงาน
			พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การบริหารจัดการและการกำกับดูแลแผนปฏิบัติการ								
แผนงาน 5.1 การบริหารจัดการและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน								
1. โครงการการบริหารจัดการโครงการ		11 แห่ง	12,668,400	21,983,400	15,557,400	14,096,400	64,305,600	
2. โครงการอำนวยความสะดวก การประชุมประสานงานและบูรณาการหน่วยงานในระดับต่างๆ			10,470,000	11,125,000	11,712,000	11,712,000	45,019,000	สวพส.
2.1 บริหารงานและอำนวยความสะดวก		5 หน่วยงาน	96,000	120,000	120,000	120,000	456,000	กรมอุทยานฯ
2.2 การเสริมสร้างประสิทธิภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด		118 (บ้าน)	400,000	400,000	400,000	400,000	1,600,000	กรมการปกครอง
3. พัฒนาระบบการติดตามและประเมินผล								
3.1 โครงการการติดตามและนิเทศงาน			899,000	9,500,000	950,000	950,000	12,299,000	สวพส.
(1) กิจกรรมการติดตามและนิเทศงานในพื้นที่โครงการฯ								
(2) กิจกรรมการประเมินผลการดำเนินงานโครงการฯ								
3.2 ติดตามการดำเนินงานในพื้นที่ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ			710,000	745,000	782,000	821,000	3,058,000	กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
(1) ติดตามและประเมินผล								
(2) พัฒนาความรู้และทักษะเจ้าหน้าที่โครงการ								
(3) การบริหารจัดการโครงการ								
3.3 ติดตามและนิเทศงาน		10 ครั้ง	53,400	53,400	53,400	53,400	213,600	กรมปศุสัตว์
3.4 ติดตามประเมินผลและร่วมประชุมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง		4 ครั้ง	40,000	40,000	40,000	40,000	160,000	กรมส่งเสริมการเกษตร

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
3.5 โครงการประเมินผลการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการฯ	1 โครงการ	-	-	1,500,000	-	1,500,000	สวพส.
แผนงาน 5.2 การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการฐานข้อมูล		66,000	63,000	66,000	63,000	258,000	
1. โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ							
1.1 กิจกรรมการพัฒนาระบบฐานข้อมูลโครงการโดยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำมาใช้วางแผนการพัฒนาพื้นที่โครงการ		-					สวพส.
2. โครงการบริหารจัดการเก็บข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชน (จปฐ./กชช.2ค) ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช.2ค)							
2.1 บริหารการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)	5,249ครัวเรือน	63,000	63,000	63,000	63,000	252,000	กรมการพัฒนาชุมชน
2.2 บริหารการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช.2ค)	118 หมู่บ้าน	3,000		3,000		6,000	กรมการพัฒนาชุมชน
รวมยุทธศาสตร์ที่ 5		12,734,400	22,046,400	15,623,400	14,159,400	64,563,600	

2. รายละเอียดงบประมาณแผนปฏิบัติการ
โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง
เพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ
ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 - 2565)

จำแนกตามหน่วยงาน

รายละเอียดแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 - 2565)

จำแนกรายหน่วยงาน : หน่วยงาน 1. สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)			รวม (บาท)
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาอาชีพและการตลาด					
แผนงาน 1.1 สนับสนุนเทคโนโลยีการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสมกับสภาพภูมิสังคม					
1. โครงการวิจัย/ทดสอบและปรับใช้เทคโนโลยีการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์บนพื้นที่สูงที่เหมาะสมกับชุมชน					
1.1 ชุดโครงการวิจัยเชิงพื้นที่ในชุมชนที่มีฐานการปลูกฝิ่น	1 โครงการ	1,000,000	1,500,000	1,200,000	3,700,000
1.2 โครงการศึกษาการพัฒนาชุมชนโครงการหลวงเพื่อเป็นชุมชนคาร์บอนต่ำอย่างยั่งยืน	1 โครงการ	-	-	-	-
1.3 โครงการศึกษาคุณภาพผลผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์กาแฟอาราบิก้าโครงการหลวงและโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง	3 พื้นที่	120,000	-	-	120,000
1.4 โครงการทดสอบพันธุ์และเทคโนโลยีการปลูกกระเทียมที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่สูง	2 พื้นที่	500,000	-	-	500,000
1.5 โครงการวิจัยและพัฒนาต่อยอดต้นแบบผลิตภัณฑ์จากการวิจัยเพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์ระดับชุมชนและเชิงพาณิชย์	3 พื้นที่	600,000	-	-	600,000
1.6 โครงการวิจัยระบบเกษตรแบบมีส่วนร่วมบนฐานทุนท้องถิ่นในชุมชนที่มีฐานจากการปลูกฝิ่น	1 พื้นที่	1,000,000	-	-	1,000,000
1.7 โครงการวิจัยและพัฒนาต้นแบบชุมชนด้านการอนุรักษ์พื้นที่ฟูและใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพบนพื้นที่สูง	1 พื้นที่	43,000	-	-	43,000

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	
3. โครงการถ่ายทอดองค์ความรู้โครงการหลวงในการพัฒนาอาชีพ ที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน						
3.1 มีกรอบเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์						
(1) การปลูกและผลิตพืชบนพื้นที่สูง	6 เรื่อง/ 5,920 คน/ 11 พื้นที่	240,000	240,000	240,000	240,000	960,000
(2) การเลี้ยงและผลิตสัตว์บนพื้นที่สูง	1 เรื่อง/ 11 พื้นที่/ 990 คน	32,000	32,000	32,000	32,000	128,000
(3) ด้านอาชีพนอกภาคการเกษตร	2 เรื่อง/ 780 คน	72,100	72,000	72,000	72,000	288,100
3.2 จัดทำแปลงเรียนรู้						
(1) ด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์	15 แปลง/ 11 พื้นที่	330,000	550,000	550,000	550,000	1,980,000
(2) จัดทำแปลงเรียนรู้ในพื้นที่ศูนย์ปฏิบัติการ						
3.3 พัฒนาเกษตรกรปราชญ์เรื่อง และสนับสนุนแปลงเรียนรู้ของเกษตรกร	66 แปลง/ 66 คน/ 11 พื้นที่	660,000	660,000	660,000	660,000	2,640,000
3.4 การจัดทำจุดเผยแพร่องค์ความรู้จากโครงการหลวง และจากผลงานวิจัย ในระดับชุมชน	118 กลุ่มบ้าน/ 11 พื้นที่		340,000	250,000	250,000	840,000

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	
3. โครงการเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารโดยการปลูกเพิ่มผลผลิตข้าวให้เพียงพอต่อการบริโภคในครัวเรือน						
3.1 โครงการส่งเสริมการปลูกและเพิ่มผลผลิตพืชอาหารหลัก						
บนฐานความรู้						
(1) ส่งเสริมการปลูกข้าว (ข้าวไร่/ข้าวนาดำ)	1,950 ไร่	575,000	575,000	575,000	575,000	2,300,000
(2) ส่งเสริมการปลูกพืชอาหารท้องถิ่น (พืชผัก/พืชอาหารท้องถิ่น)	22 ไร่	-	110,000	110,000	110,000	330,000
แผนงาน 1.3 การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพนอกภาคการเกษตร						
1. โครงการส่งเสริมงานหัตถกรรมชุมชนเพื่อการอนุรักษ์และสร้างรายได้แก่ครัวเรือน						
1.1 ส่งเสริมการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพด้านงานหัตถกรรมเพื่อการอนุรักษ์ สืบสาน และต่อยอด	11 กลุ่ม/ 11 พื้นที่	70,000	70,000	70,000	70,000	280,000
2. การถ่ายทอดความรู้การแปรรูปผลผลิตและอาชีพทางเลือกนอกภาคการเกษตร						
2.1 ส่งเสริมการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อจำหน่าย	11 กลุ่ม/ 11 พื้นที่	88,000	88,000	88,000	88,000	352,000
2.2 ส่งเสริมการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพการให้บริการด้านการท่องเที่ยวในชุมชน	2 กลุ่ม/ 2 พื้นที่	200,000	200,000	200,000	200,000	800,000
แผนงาน 1.4 พัฒนาคุณภาพผลผลิตและมาตรฐานอาหารปลอดภัย						
1. โครงการพัฒนาคุณภาพผลผลิตและมาตรฐานอาหารปลอดภัย						
1.1 ส่งเสริมการรับรองมาตรฐานการผลิตพืช/สัตว์ ตามมาตรฐานอาหารปลอดภัยและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (GAP, Organic)	5 ชนิด/ 11 พื้นที่	465,000	420,700	470,000	470,000	1,825,700
1.2 ส่งเสริมการผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อทดแทนสารเคมีทางการผลิตพืช	22 กลุ่ม/ 11 พื้นที่		330,000	330,000	330,000	990,000

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	
2. โครงการรณรงค์การใช้สารเคมีที่ถูกต้องและเหมาะสม						
2.1 ส่งเสริมความปลอดภัยของผู้ผลิตและผู้บริโภค						
(1) การจัดกิจกรรมรณรงค์ด้านการลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	11 พื้นที่					
(2) การตรวจวิเคราะห์สารเคมีตกค้างในกระแสเลือดของเกษตรกร	3,960 คน/ 6 ครั้ง/ 11 พื้นที่	277,400	220,000	220,000	220,000	660,000
			277,200	300,000	300,000	1,154,600
แผนงาน 1.5 การพัฒนาศักยภาพด้านการตลาด						
1. โครงการพัฒนาช่องทางการตลาดและการสร้างเครือข่ายการตลาด						-
1.1 โครงการส่งเสริมการเชื่อมโยงระบบการผลิตและการตลาดสินค้าการเกษตรในพื้นที่						-
(1) ส่งเสริมการจัดทำแผนการผลิตและการตลาด	11 แผน/ 11 พื้นที่	41,000				41,000
(2) วันนัดพบผู้ผลิตและผู้รับซื้อ เพื่อพัฒนาช่องทางการตลาดและสร้างเครือข่ายด้านการตลาด	11 พื้นที่	64,000				64,000
2. พัฒนาผลิตภัณฑ์สู่การรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP, Homestay)						
2.1 ส่งเสริมการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP, Homestay)	11 พื้นที่					
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาสังคม						
แผนงาน 2.1 ส่งเสริมการดำเนินชีวิตภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง						
1. โครงการพัฒนาและส่งเสริมความรู้แก่เกษตรกรภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง						
1.1 ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	1,320 คน/ 11 พื้นที่	99,200	99,000	99,000	99,000	396,200

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	
2. โครงการส่งเสริมชุมชนพอเพียงต้นแบบเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ						
2.1 โครงการส่งเสริมกิจกรรมชุมชนต้นแบบด้านการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	22 กลุ่มบ้าน/ 11 พื้นที่		110,000	110,000	110,000	330,000
แผนงาน 2.2 จัดทำแผนชุมชนเพื่อการบริหารจัดการชุมชนสู่ชุมชนพึ่งพาตนเอง						
1. โครงการเสริมสร้างศักยภาพการจัดทำแผนชุมชนที่มีคุณภาพ						
1.1 กิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการจัดทำแผนชุมชนระดับหมู่บ้าน/กลุ่มบ้าน	33 แผน/ 11 พื้นที่	55,000	55,000	55,000	55,000	220,000
1.2 กิจกรรมสนับสนุนการดำเนินงานของสภาชุมชนเพื่อการขับเคลื่อนแผนชุมชน	11 กลุ่ม/ 11 พื้นที่	110,000	110,000	110,000	110,000	440,000
แผนงาน 2.3 พัฒนาศักยภาพผู้นำเกษตรกรและยุวเกษตรกร						
1. โครงการพัฒนาศักยภาพการขับเคลื่อนการพัฒนาของผู้นำชุมชนและเกษตรกรตัวอย่าง						
1.1 พัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชนด้านการบริหารจัดการชุมชนแบบพึ่งพาตนเอง	118 บ้าน/ 11 พื้นที่	110,000	110,000	110,000	110,000	440,000
1.2 ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อการพึ่งพาตนเองและเข้าถึงแหล่งทุนภายนอก	11 กลุ่ม/ 11 พื้นที่		55,000	55,000	55,000	165,000
1.3 พัฒนากลุ่มเกษตรกรสู่การจัดตั้งเป็นสถาบันเกษตรกรเพื่อการพึ่งพาตนเอง	20 กลุ่ม/ 11 พื้นที่	133,000	133,000	133,000	133,000	532,000
2. โครงการเสริมสร้างศักยภาพของกลุ่มยุวเกษตรกร						
2.1 ส่งเสริมกลุ่มยุวเกษตรกรในและนอกสถานศึกษา เพื่อสร้างอาชีพแก่เยาวชนในพื้นที่	27 กลุ่ม/ 11 พื้นที่	189,000	189,000	189,000	189,000	756,000
2.2 ส่งเสริมการพัฒนาเครือข่ายเยาวชนบนพื้นที่สูง	11 กลุ่ม/ 11 พื้นที่	-	110,000	110,000	110,000	330,000

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	
แผนงาน 2.4 สร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชาวนั้น						
1. โครงการส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกด้านความมั่นคงของชาติดการอนุรักษ์ประเพณีชนเผ่า และการพัฒนาสังคม						
1.1 การจัดกิจกรรมสำคัญของชาติ เพื่อรำลึกถึงพระมหากษัตริย์คุณของพระบรมราชวงศ์	2 กิจกรรม/ 2,640 คน/ 11 พื้นที่	110,000	110,000	110,000	110,000	440,000
1.2 การสนับสนุนกิจกรรมการอนุรักษ์ประเพณีชนเผ่า	1 กิจกรรม/ 1,320 คน/ 11 พื้นที่	55,000	55,000	55,000	55,000	220,000
1.3 สนับสนุนกิจกรรมหมู่บ้านสะอาด	1 กิจกรรม/ 1,320 คน/ 11 พื้นที่	55,000	55,000	55,000	55,000	220,000
1.4 สนับสนุนกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด (26 มิถุนายน)	1 กิจกรรม/ 1,320 คน/ 11 พื้นที่	55,000	55,000	55,000	55,000	220,000
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การอนุรักษ์ ปันุทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม						
แผนงาน 3.1 จัดทำแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีส่วนร่วม						
1. โครงการวางแผนการใช้ประโยชน์จากที่ดินและการบริหารจัดการโดยกระบวนการมีส่วนร่วม						
1.1 จัดทำร่างแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสม (สนับสนุนงบประมาณให้กรมพัฒนาที่ดินดำเนินการ)	9 หย่อม บ้าน/ 3 พื้นที่	200,000	250,000			450,000
1.2 การจัดทำแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินรายละเอียดและส่งเสริมการปรับปรุงการใช้ประโยชน์พื้นที่อย่างเหมาะสมร่วมกับหน่วยป่าไม้ในพื้นที่	42 หย่อม บ้าน/ 11 พื้นที่	38,000	37,500	30,000	30,000	135,500

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	
1.3 ส่งเสริมการปรับปรุงระบบการใช้ประโยชน์พื้นที่อย่างเหมาะสมร่วมกับ หน่วยป่าไม้ในพื้นที่	150 คน/ 150 แปลง/ 11 พื้นที่	400,000	550,000	550,000	550,000	2,050,000
แผนงาน 3.2 เจริญการพัฒนากระบวนอนุรักษ์ดินและน้ำ						
1. โครงการพัฒนาระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ						
1.1 สนับสนุนการสร้างฝายชะลอน้ำ	33 ลูก/ 1,320 คน/ 11 พื้นที่	143,000	143,000	143,000	143,000	572,000
2. โครงการส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ตามแนวพระราชดำริ						
2.1 ส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลาย ของหน้าดินในพื้นที่ทำการเกษตรและพื้นที่ลาดชัน	990,000 กล้า/ 1,320 คน/ 11 พื้นที่	55,000	55,000	55,000	55,000	220,000
2.2 ส่งเสริมการจัดทำแปลงขยายพันธุ์หญ้าแฝกในระดับชุมชน	22 แปลง/ 22 ไร่/ 11 พื้นที่		110,000	110,000	110,000	330,000
แผนงาน 3.3 อนุรักษ์ฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธารและความหลากหลาย ทางชีวภาพโดยกระบวนความร่วมมือของทุกภาคส่วน						
1. โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธารและการปรับปรุงระบบนิเวศต้นน้ำ โดยกระบวนภาคมีส่วนร่วม						
1.1 สนับสนุนการปลูกป่าต้นน้ำ เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งต้นน้ำ ตามแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสม	330 ไร่/ 1,320 คน/ 11 พื้นที่	55,000	55,000	55,000	55,000	220,000

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	
แผนงาน 4.2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการผลิตและการตลาด						
1. โครงการจัดหา/จัดทำ/ปรับปรุงแหล่งน้ำขนาดเล็กและระบบกระจายน้ำเพื่อสนับสนุนการผลิต						
1.1 สนับสนุนการจัดทำ/จัดทำ/ปรับปรุงแหล่งน้ำขนาดเล็กและระบบกระจายน้ำเพื่อสนับสนุนการผลิต	11 กลุ่มบ้าน/ 11 จุด/ 11 พื้นที่		330,000	330,000	330,000	990,000
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การบริหารจัดการและการกำกับดูแลแผนปฏิบัติการ						
แผนงาน 5.1 การบริหารจัดการและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน						
1. โครงการการบริหารจัดการโครงการ	11 แห่ง	10,470,000	11,125,000	11,712,000	11,712,000	45,019,000
2. พัฒนาระบบการติดตามและประเมินผล						
2.1 โครงการการติดตามและนิเทศงาน		899,000	9,500,000	950,000	950,000	12,299,000
(1) กิจกรรมการติดตามและนิเทศงานในพื้นที่โครงการฯ						
(2) กิจกรรมการประเมินผลการดำเนินงานโครงการฯ						
2.2 โครงการประเมินผลการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการฯ	1 โครงการ	-	-	1,500,000	-	1,500,000
แผนงาน 5.2 การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการฐานข้อมูล						
1. โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ						
1.1 กิจกรรมการพัฒนากระบวนการฐานข้อมูลโครงการโดยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำมาใช้งานแผนการพัฒนาพื้นที่โครงการ						
รวมงบประมาณ		23,263,700	34,226,400	27,133,000	24,433,000	109,056,100

รายละเอียดแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 - 2565)

จำแนกรายหน่วยงาน : หน่วยงาน 2. กรมวิชาการเกษตร

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม		เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)			รวม (บาท)
			พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาอาชีพและการตลาด						
แผนงาน 1.2 การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคการเกษตรบนฐานความรู้						
1. โครงการส่งเสริมการปลูกพืชที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างรายได้แก่ครัวเรือน						
1.1 โครงการส่งเสริมการปลูกพืชทางเลือกที่เหมาะสมกับพื้นที่						
(1) ส่งเสริมการปลูกไม้ผลไม่ยืนต้น (กาแฟอาราบิก้า มะม่วง)		1 ราย/1 ไร่	420,000	420,000	420,000	1,680,000
1) การปลูกมะม่วง พื้นที่บ้านห้วยโป่งพัฒนา จ.เชียงใหม่		1 ราย/1 ไร่				
2) การปลูกกาแฟอาราบิก้า พื้นที่บ้านผาแดง จ.เชียงใหม่		1 ราย/1 ไร่				
3) การปลูกมะม่วง พื้นที่บ้านป่าเกี๊ยะใหม่ จ.เชียงใหม่		1 ราย/1 ไร่				
4) การปลูกกาแฟอาราบิก้า พื้นที่บ้านแม่เหมืองหลวง จ.แม่ฮ่องสอน		1 ราย/1 ไร่				
5) การปลูกมะม่วง พื้นที่บ้านฟ้าสวย จ.เชียงใหม่		1 ราย/1 ไร่				
6) การปลูกกาแฟอาราบิก้า พื้นที่บ้านห้วยแห้ง จ.เชียงใหม่		1 ราย/1 ไร่				
7) การปลูกกาแฟอาราบิก้า พื้นที่บ้านแม่แฮหลวง จ.เชียงใหม่		1 ราย/1 ไร่				
8) การปลูกกาแฟอาราบิก้า บ้านขุนตึ่น้อย จ.เชียงใหม่		1 ราย/1 ไร่				
9) การปลูกกาแฟอาราบิก้า บ้านแม่ระมิต จ.เชียงใหม่		1 ราย/1 ไร่				
10) การปลูกกาแฟอาราบิก้า บ้านฝายเหนือ จ.เชียงใหม่		1 ราย/1 ไร่				
11) การปลูกกาแฟอาราบิก้า บ้านห้วยน้ำเย็น จ.ตาก		1 ราย/1 ไร่				
รวมงบประมาณ			420,000	420,000	420,000	1,680,000

รายละเอียดแบบปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 - 2565)

จำแนกรายหน่วยงาน : หน่วยงาน 3. กรมประมง

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)			รวม (บาท)
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาอาชีพและการตลาด					
แผนงาน 1.1 การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคการเกษตรบนฐานความรู้					
โครงการส่งเสริมระบบเลี้ยงสัตว์ สุขาภิบาลสัตว์ และประมงเพื่อสร้างรายได้ในครัวเรือนและการผลิตอาหารสัตว์					
กิจกรรม ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	180 ราย	230,000	230,000	230,000	920,000
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
แผนงาน 3.4 ฟื้นฟูแหล่งอาหารและความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชน และพืชท้องถิ่นของชุมชน					
โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำจืดในแหล่งน้ำธรรมชาติ					
กิจกรรม ผลิตพันธุ์สัตว์น้ำเพื่อปล่อยในแหล่งน้ำ	3,750,000 ตัว	805,800	805,800	805,800	3,223,200
รวมงบประมาณ		1,035,800	1,035,800	1,035,800	4,143,200

รายละเอียดแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ: 4 ปี (พ.ศ. 2562 - 2565)

จำแนกรายหน่วยงาน : หน่วยงาน 4. กรมปศุสัตว์

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม		เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
			พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาอาชีพและการตลาด							
แผนงาน 1.1 สนับสนุนเทคโนโลยีการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสมกับสภาพภูมิสังคม							
1. โครงการถ่ายทอดองค์ความรู้โครงการหลวงในการพัฒนาอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน							
1.1 โครงการผลิตสื่อองค์ความรู้/อบรมถ่ายทอดองค์ความรู้							
(1) การฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้เทคโนโลยีสู่เกษตรกร							
- เกษตรกร							
- อาสาปศุสัตว์โครงการตามพระราชดำริ (อสร.)							
แผนงาน 1.2 การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคการเกษตรบนฐานความรู้							
2. โครงการส่งเสริมระบบการเลี้ยงสัตว์ สุขาภิบาลสัตว์ และประมงให้เป็นแหล่งอาหารและสร้างรายได้แก่ชุมชน							
2.1 โครงการสร้างฟาร์มสาธิต							
(1) ฟาร์มสาธิตการเลี้ยงสุกร							
(2) ฟาร์มสาธิตการเลี้ยงสัตว์ปีก							
2.2 โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์							
(1) ส่งเสริมการเลี้ยงสุกร							
(2) ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีก							
2.3 โครงการสนับสนุนพันธุ์สัตว์							
(1) สนับสนุนพันธุ์สุกร							
2.4 โครงการสนับสนุนการเลี้ยงสัตว์ตามศักยภาพของพื้นที่							
(1) สนับสนุนแร่ธาตุ วัคซีน เวชภัณฑ์ โดเนอ							

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การบริหารจัดการและกำกับดูแลแผนการปฏิบัติงาน						
แผนงาน 5.1 การบริหารจัดการและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน						
3. พัฒนาระบบการติดตามและประเมินผล						
3.1 ติดตามและนิเทศงาน	10 ครั้ง	53,400	53,400	53,400	53,400	213,600
รวมงบประมาณ		267,300	267,300	277,300	277,300	1,089,200

รายละเอียดแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 - 2565)

จำแนกรายหน่วยงาน : หน่วยงาน 5. กรมส่งเสริมการเกษตร

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)			รวม (บาท)
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาอาชีพและการตลาด					
แผนงาน 1.2 การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคการเกษตรบนฐานความรู้					
โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ					
กิจกรรม ถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีการเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่	600 ราย	150,000	180,000	180,000	690,000
กิจกรรม ส่งเสริมการปลูกไม้ผลไม่ยืนต้นเมืองหนาว	60 ไร่	240,000	440,000	440,000	1,560,000
กิจกรรม ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	3 กลุ่ม	30,000	40,000	40,000	150,000
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การบริหารจัดการและกำกับดูแลแผนปฏิบัติการ					
แผนงาน 5.1 การบริหารจัดการและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน					
โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง					
กิจกรรม ติดตามประเมินผลและร่วมประชุมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4 ครั้ง	40,000	40,000	40,000	160,000
รวมงบประมาณ		460,000	700,000	700,000	2,560,000

รายละเอียดแบบปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 - 2565)

จำแนกรายหน่วยงาน : หน่วยงาน 6. กรมส่งเสริมสหกรณ์

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)			รวม (บาท)
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาสังคม					
แผนงาน 2.4 ส่งเสริมการพัฒนาสถาบันเกษตรกร					
1. โครงการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มและสถาบันเกษตรกร					
1.1 โครงการส่งเสริมสหกรณ์ในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูง					
แบบโครงการหลวง					
(1) แนะนำส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับอุดมการณ์ หลักการ และวิธีการสหกรณ์ และส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่ม และนำรูปแบบของสหกรณ์ไปใช้ในการบริหารจัดการกลุ่ม	42 ครั้ง	81,200	87,000	92,800	359,600
(2) จัดกิจกรรมเสริมสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชน เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้และประยุกต์ใช้รูปแบบของสหกรณ์ ในชุมชน (เป็นการปลูกฝังอุดมการณ์และวิธีการสหกรณ์ โดยการประยุกต์)	14 กิจกรรม	112,000	120,000	128,000	496,000
รวมงบประมาณ	193,200	207,000	220,800	234,600	855,600

หมายเหตุ เข้าไปดำเนินการใน 3 จังหวัด 10 พื้นที่ ดังนี้
จังหวัดเชียงใหม่ 5 พื้นที่ ได้แก่ บ้านห้วยโป่งพัฒนา บ้านป่าเกี๊ยะใหม่ บ้านฟ้าสวย บ้านสีปานเหนือ บ้านแม่แฮหลวง
จังหวัดแม่ฮ่องสอน 3 พื้นที่ ได้แก่ บ้านห้วยฮะ บ้านแก่งหมอกะเหวียง บ้านห้วยหมื่นศรีสวัสดิ์
จังหวัดตาก 6 พื้นที่ ได้แก่ บ้านห้วยน้ำเย็น บ้านห้วยผาคำ บ้านห้วยหมากป่า บ้านเลอตอ บ้านทุ่งต้นงิ้ว บ้านวะกะเล๊ะ

รายละเอียดแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ: 4 ปี (พ.ศ. 2562 - 2565)

จำแนกรายหน่วยงาน : หน่วยงาน 7. กรมการข้าว

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาอาชีพและการตลาด						
แผนงาน 1.2 การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคการเกษตรบนฐานความรู้						
3. โครงการเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารโดยการปลูกเพิ่มผลผลิตข้าวให้เพียงพอต่อการบริโภคในครัวเรือน						
3.2 โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร						
(1) วิเคราะห์และทบทวนข้อมูลพื้นที่โครงการ 10 แห่ง	10 พื้นที่	112,800	112,800	112,800	112,800	451,200
(2) จัดทำแปลงเรียนรู้/สาธิตพันธุ์ข้าวและการผลิตข้าวบนพื้นที่สูง 41 ไร่/ปี	164 ไร่	869,000	869,000	869,000	869,000	3,476,000
(3) จัดทำแปลงเรียนรู้การผลิตข้าวสาเลี 4 ไร่/ปี	16 ไร่	144,000	144,000	144,000	144,000	576,000
(4) จัดทำแปลงทดสอบพันธุ์ข้าวนาที่สูง 2 ไร่/ปี	8 ไร่	60,000	60,000	60,000	60,000	240,000
(5) จัดทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวแบบเกษตรกรมีส่วนร่วม/เมล็ดพันธุ์สำรอง 24 ไร่/ปี	96 ไร่	810,000	810,000	810,000	810,000	3,240,000
(6) จัดทำแปลงขยายผลการเพิ่มผลผลิตข้าวบนพื้นที่สูง 190 ไร่/ปี	760 ไร่	1,045,000	1,045,000	1,045,000	1,045,000	4,180,000
(7) ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าว ติดตามให้คำแนะนำและขยายผล 760 ราย/ปี	3,040 ราย	624,200	624,200	624,200	624,200	2,496,800
(8) จัดทำเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน	9 คน 4 ปี	1,620,000	1,620,000	1,620,000	1,620,000	6,480,000
รวมงบประมาณ		5,285,000	5,285,000	5,285,000	5,285,000	21,140,000

รายละเอียดแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 - 2565)

จำแนกรายหน่วยงาน : หน่วยงาน 8. กรมพัฒนาที่ดิน

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)			รวม (บาท)
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
แผนงาน 3.1 จัดทำแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินรายแปลงอย่างมีส่วนร่วม					
โครงการที่ 3 กำหนดเขตที่ดินทำกินและวางแผนการใช้ที่ดิน					
1. จัดทำข้อมูลกำหนดเขตที่ดินทำกินและวางแผนการใช้ที่ดิน เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	10,500 ไร่	420,000	420,000	420,000	1,680,000
แผนงาน 3.2 เร่งรัดการพัฒนากระบวนการอนุรักษ์ดินและน้ำ					
โครงการที่ 1 การพัฒนาระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ					
1. การสำรวจออกแบบล่วงหน้าเพื่อจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	6,130 ไร่	339,000	750,000	750,000	2,589,000
2. การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	5,000 ไร่	5,430,000	10,860,000	10,860,000	38,010,000
โครงการที่ 2 การส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก					
1. การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	450,000 กล้า	-	-	-	-
โครงการที่ 3 การปรับปรุงความอุดมสมบูรณ์ของดิน					
1. ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน	100 ไร่	-	-	-	-
2. สานักการทำการใช้หมักชีวภาพ	600 ไร่	-	-	-	-
3. ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยหมักสูตรพระราชทานฯ	60 ไร่	-	-	-	-
4. ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด (โดโลไมท์)	100 ไร่	-	-	-	-
5. พัฒนาเกษตรกรกลุ่มใช้สารอินทรีย์ชีวภาพลดการใช้สารเคมี ทางการเกษตร (กลุ่มเดิม) ที่เข้มแข็ง	3 กลุ่ม	-	-	-	-
รวมงบประมาณ		6,189,000	12,030,000	12,030,000	42,279,000

หมายเหตุ กิจกรรมที่ไม่ส่งงบประมาณ เป็นการปรับใช้งบประมาณจากกิจกรรมอื่นนำมาดำเนินการในพื้นที่โครงการฯ

รายละเอียดแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ- 4 ปี (พ.ศ. 2562 - 2565)

จำแนกรายหน่วยงาน : หน่วยงาน 9. กรมชลประทาน

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)			รวม (บาท)
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน					
แผนงาน 4.1 การพัฒนาแหล่งน้ำและระบบการจัดการ เพื่อการกระจายโอกาสการใช้น้ำ					
1. โครงการเสริมสร้างระบบการจัดการเพื่อการกระจายโอกาสการใช้น้ำ ในชุมชน					
1.1 โครงการสร้างฝายพร้อมระบบส่งน้ำ					
(1) ฝายห้วยทึบเย่ 2 พร้อมระบบส่งน้ำ	1 แห่ง (ฝายหินเพื่อ)	-	4,500,000	-	4,500,000
(2) ฝายบ้านรังปีพร้อมระบบส่งน้ำ	1 แห่ง (แม่ระมิตหลวง)	-	9,000,000	-	9,000,000
(3) ฝายผาสามเหลี่ยมพร้อมระบบส่งน้ำและอาคารประกอบ	1 แห่ง (ผาแดง)	-	-	4,000,000.00	4,000,000
(4) ฝายบ้านป่าเกี๊ยะใหม่และบ้านน้ำรู พร้อมระบบส่งน้ำ และอาคารประกอบ	1 แห่ง (ป่าเกี๊ยะใหม่)	-	-	8,500,000	8,500,000
(5) อาคารบังคับน้ำห้วยไร่และอาคารบังคับน้ำห้วยผา พร้อมระบบส่งน้ำ	1 แห่ง (ห้วยหมี่)	-	-	13,000,000	13,000,000
(6) ฝายบ้านสันป่าเกี๊ยะพร้อมระบบส่งน้ำและอาคารประกอบ	1 แห่ง (ผาแดง)	-	-	11,500,000	11,500,000
(7) ฝายบ้านมูเซอห้วยพุงพร้อมระบบส่งน้ำและอาคารประกอบ	1 แห่ง (ป่าเกี๊ยะใหม่)	-	-	10,500,000	10,500,000
(8) ฝายบ้านอุจะพร้อมระบบส่งน้ำ	1 แห่ง (ห้วยแห้ง)	-	-	4,500,000	4,500,000

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	
(9) ฝ่ายบ้านแม่ระมีดหลวงพร้อมระบบส่งน้ำ	1 แห่ง (แม่ระมีดหลวง)	-	-	-	9,000,000	9,000,000
(10) ฝ่ายบ้านองแทะพร้อมระบบส่งน้ำ	1 แห่ง (ยองแทะ)	-	-	-	9,000,000	9,000,000
(11) ฝ่ายบ้านแม่พหลม พร้อมระบบส่งน้ำและอาคารประกอบ	1 แห่ง (แม่พหลม)	-	-	-	9,500,000	9,500,000
(12) ฝ่ายบ้านบวกควาย พร้อมระบบส่งน้ำและอาคารประกอบ	1 แห่ง (แม่สะลา)	-	-	-	15,500,000	15,500,000
(13) ฝ่ายบ้านหัวแม่เมืองพร้อมระบบส่งน้ำ	1 แห่ง (หัวแม่เมือง)	-	-	-	11,000,000	11,000,000
รวมงบประมาณ		-	13,500,000	52,000,000	54,000,000	119,500,000

รายละเอียดแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 - 2565)

จำแนกรายหน่วยงาน : หน่วยงาน 10. กรมทรัพยากรน้ำ

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)			รวม (บาท)
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน					
แผนงาน 4.1 การพัฒนาแหล่งน้ำและระบบการจัดการน้ำเพื่อการกระจายโอกาสการใช้น้ำ					
1) โครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำ สนับสนุนโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ	1 โครงการ	-	10,000,000.00	10,000,000.00	20,000,000.00
1.1) ก่อสร้างระบบกระจายน้ำ สนับสนุนโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ					
รวมงบประมาณ			10,000,000	10,000,000	20,000,000

รายละเอียดแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 - 2565)

จำแนกรายหน่วยงาน : หน่วยงาน 11. กรมทรัพยากรน้ำบาดาล

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)			รวม (บาท)
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน					
แผนงาน 4.1 การพัฒนาแหล่งน้ำและระบบการจัดการน้ำ					
เพื่อการกระจายโอกาสการใช้น้ำ					
1. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ					
1.1 พัฒนาแหล่งน้ำสำหรับกิจกรรมการเกษตรและใช้ในการอุปโภคบริโภค					
1) ศึกษาสำรวจศักยภาพแหล่งน้ำบาดาลเฉพาะแห่ง	6 แห่ง	-	50,000	50,000	150,000
2) เจาะบ่อน้ำบาดาล	6 บ่อ	-	480,000	480,000	1,440,000
3) ระบบประปาบาดาล	3 ระบบ	-	530,000	530,000	1,590,000
4) ซ่อมแซม/บำรุงรักษาบ่อน้ำบาดาล และส่วนควบ	9 แห่ง	-	300,000	300,000	900,000
รวมงบประมาณ		-	1,360,000	1,360,000	4,080,000

รายละเอียดแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 - 2565)

จำแนกรายหน่วยงาน : หน่วยงาน 12. กรมการพัฒนาชุมชน

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)			รวม (บาท)
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาอาชีพและการตลาด					
แผนงาน 1.3 การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพนอกภาคการเกษตร					
1. โครงการสร้างสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
1.1 สร้างสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้าน	118 หมู่บ้าน	3,457,400	3,457,400	3,457,400	13,829,600
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาสังคม					
แผนงาน 2.1 ส่งเสริมการดำเนินชีวิตภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
1. โครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง					
1.1 ขยายผลหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบการสร้าง สัมมาชีพชุมชน	7 หมู่บ้าน	350,000	350,000	350,000	1,400,000
แผนงาน 2.2 จัดทำแผนชุมชนเพื่อการบริหารจัดการองค์กรชุมชน					
สู่ชุมชนพึ่งพาตนเอง					
1. โครงการบูรณาการแผนชุมชนส่งเสริมสัมมาชีพชุมชน					
1.1 สนับสนุนการจัดเวทีบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบลส่งเสริม สัมมาชีพชุมชน	18 แห่ง	70,000	70,000	70,000	280,000
แผนงาน 2.4 เสริมสร้างและพัฒนาแกนนำชุมชน อาสาสมัครเครือข่าย ชุมชน และสร้างกระบวนการรณรงค์เพื่อนำไปสู่การป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่					
1. โครงการสร้างเสริมความเข้มแข็งกองทุนแม่ของแผ่นดิน					
1.1 การขับเคลื่อนกองทุนแม่ของแผ่นดิน	7 กองทุน	23,000	23,000	23,000	92,000

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การบริหารจัดการและกำกับดูแลแผนปฏิบัติการ แผนงาน 5.2 การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการฐานข้อมูล						
1. โครงการบริหารจัดการเก็บข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชน (จปฐ./กชช.2ค) ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช.2ค)						
1.1 บริหารการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)	5,249 ครัวเรือน	63,000	63,000	63,000	63,000	252,000
1.2 บริหารการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช.2ค)	118 หมู่บ้าน	3,000		3,000		6,000
รวมงบประมาณ		3,966,400	3,963,400	3,966,400	3,963,400	15,859,600

รายละเอียดแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 - 2565)

จำแนกรายหน่วยงาน : หน่วยงาน 13. กรมการแพทย์

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม		เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)			รวม (บาท)
			พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาสังคม						
แผนงาน 2.4 เสริมสร้างและพัฒนาแกนนำชุมชน อาสาสมัครเครือข่ายชุมชน และสร้างกระบวนการรณรงค์เพื่อนำไปสู่การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่						
โครงการพัฒนากิจกรรมการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน	1 โครงการ					
กิจกรรมที่ 1 ประชุมเชิงปฏิบัติการวางแผนการดำเนินงานของภาคีเครือข่าย	100 คน x 2 วัน	550,000	550,000	550,000	-	1,650,000
กิจกรรมที่ 2 พัฒนาศักยภาพทีมในระดับอำเภอ 7 พื้นที่	20 คน x 2 วัน x 7 ครั้ง	954,800	954,800	954,800	-	2,864,400
กิจกรรมที่ 3 พัฒนาศักยภาพแกนนำ อาสาสมัครและภาคีเครือข่าย การดำเนินงานระดับตำบล	30 คน x 2 วัน x 7 ครั้ง	1,064,000	1,064,000	1,064,000	-	3,192,000
กิจกรรมที่ 4 ประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงาน 7 พื้นที่	20 คน x 2 วัน x 7 ครั้ง	720,300	720,300	720,300	-	2,160,900
กิจกรรมที่ 5 ประชุมเชิงปฏิบัติการประเมินผลการดำเนินงานของพื้นที่	70 คน x 1 วัน	279,000	279,000	279,000	279,000	1,116,000
กิจกรรมที่ 6 นิเทศ กำกับติดตามการดำเนินงาน	7 ครั้ง	500,000	500,000	500,000	500,000	2,000,000
กิจกรรมที่ 7 ประชุมวิชาการศักยภาพการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาในชุมชน	150 คน x 3 วัน	-	-	-	932,400	932,400
กิจกรรมที่ 8 การบริหารจัดการภายใน		251,200	251,200	251,200	251,200	1,004,800
รวมงบประมาณทั้งสิ้น (บาท)		4,319,300	4,319,300	4,319,300	1,962,600	14,920,500

รายละเอียดแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 - 2565)

จำแนกรายหน่วยงาน : หน่วยงาน 14. กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)			รวม (บาท)
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาสังคม					
แผนงาน 2.5 พัฒนาศักยภาพชีวิตเกษตรกรรมและเข้าสู่วิถีชีวิตการของรัฐ					
โครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน	3,058 ราย	1,065,000	1,117,500	1,173,000	4,587,000
กิจกรรมที่ 1 การพัฒนาและส่งเสริมความรู้แก่กลุ่มเป้าหมายภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (การอบรม สนับสนุนวัสดุการเกษตร เป็นต้น)					
กิจกรรมที่ 2 ส่งเสริมการค้าเป็นวิถีชีวิตภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
กิจกรรมที่ 3 ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมชนเผ่าและความมั่นคงของชาติและการพัฒนาสังคม					
กิจกรรมที่ 4 ส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น					
กิจกรรมที่ 5 พัฒนาสังคมด้านสวัสดิการ					
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การบริหารจัดการและกำกับดูแลแผนปฏิบัติการ					
แผนงาน 5.1 การบริหารจัดการและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน					
3.2 ติดตามการดำเนินงานในพื้นที่ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ		710,000	745,000	782,000	3,058,000
(1) ติดตามและประเมินผล					
(2) พัฒนาคำรู้และทักษะเจ้าหน้าที่โครงการ					
(3) การบริหารจัดการโครงการ					
รวมงบประมาณ		1,775,000	1,862,500	1,955,000	7,645,000

รายละเอียดแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ- 4 ปี (พ.ศ. 2562 - 2565)

จำแนกรายหน่วยงาน : หน่วยงาน 15. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาสังคม						
แผนงาน 2.7 พัฒนาศักยภาพชีวิตเกษตรกรและเข้าสู่สวัสดิการของรัฐ						
2. โครงการส่งเสริมการพัฒนาคนสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต						
2.1 การส่งเสริมการเรียนรู้หนังสือ พูด อ่าน เขียนและสื่อสารภาษาไทย ในชีวิตประจำวันได้	126 กลุ่มบ้าน/ 4,500 คน	970,000	970,000	970,000		3,880,000
2.2 พัฒนาทักษะชีวิตเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสามารถพึ่งพาตนเอง มีอาชีพมีส่วนร่วมในการรักษาสีเขียวตลอด	126 กลุ่มบ้าน/ 37,500 คน	1,430,000	1,430,000	1,430,000		5,720,000
รวมงบประมาณทั้งสิ้น (บาท)		2,400,000	2,400,000	2,400,000	2,400,000	9,600,000

รายละเอียดแบบปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 - 2565)

จำแนกรายหน่วยงาน : หน่วยงาน 16. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาสังคม						
แผนงาน 2.5 เสริมสร้างและพัฒนาแกนนำชุมชน อาสาสมัครเครือข่ายชุมชน และสร้างกระบวนการรณรงค์เพื่อนำไปสู่การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่						
1. โครงการเสริมสร้างและพัฒนาแกนนำชุมชนอาสาสมัครเครือข่ายชุมชน และสร้างกระบวนการรณรงค์เพื่อนำไปสู่การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่						
1.1 โครงการพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชนรุ่นใหม่ และอาสาสมัครจิตอาสาเพื่อการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน	5 อำเภอ 1 จ.ชม. 1 อำเภอ 1 จ.มส.	400,000	400,000	400,000	400,000	1,600,000
1.2 โครงการเสริมสร้างศักยภาพเครือข่ายชุมชนในการเฝ้าระวังแก้ไขปัญหายาเสพติด	5 อำเภอ 1 จ.ชม. 1 อำเภอ 1 จ.มส.	300,000	300,000	300,000	300,000	1,200,000
1.3 โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพกลุ่มเสี่ยงวัยแรงงานเพื่อเฝ้าระวังและป้องกันปัญหายาเสพติด	5 อำเภอ 1 จ.ชม. 1 อำเภอ 1 จ.มส.	150,000	150,000	150,000	150,000	600,000
1.4 โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้านชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	แกนนำหมู่บ้านชุมชน จำนวน 13 ม/ช. ตำบลแม่ตื่น อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก	665,000	700,000	700,000	700,000	2,765,000
(1) จัดเวทีชี้แจงทำความเข้าใจหน่วยงานภาคี และแกนนำหมู่บ้านชุมชน						

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	
(2) จัดเวทีพัฒนากลไกหมู่บ้านชุมชน/ระบบข้อมูลและจัดทำแผนการแก้ปัญหาของชุมชน						
(3) สนับสนุนกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามสภาพปัญหา						
(4) จัดเวทีติดตาม หนุนเสริมการทำงานของแกนนำหมู่บ้านชุมชน						
(5) จัดเวทีสรุปผลการดำเนินงานและบทเรียนการแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ						
1.5 โครงการพัฒนาและเสริมสร้างแกนนำเยาวชนบนพื้นที่สูง	แกนนำเยาวชนพื้นที่สูง/เยาวชนกลุ่มเสี่ยง	400,000	400,000	400,000	400,000	1,600,000
(1) จัดเวทีพัฒนา ขยายเครือข่าย แกนนำเยาวชนบนพื้นที่สูง						
(2) สนับสนุนกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ให้แก่เยาวชนตามสภาพปัญหาและความต้องการ						
2. โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูล การมีส่วนร่วมสนับสนุนการปฏิบัติงานแก้ปัญหาเสถียรในพื้นที่						
2.1 โครงการจัดทำฐานข้อมูลผู้ค้า นายทุน ผู้ปลูกฝิ่นและการค้ายาเสพติดในพื้นที่โครงการฯ	5 อำเภอ 1 จ.ชม. 1 อำเภอ 1 จ.มส.	100,000	100,000	100,000	100,000	400,000
2.2 โครงการข่าวและประชาสัมพันธ์ผู้เกี่ยวข้องกับดินและยาเสพติดในพื้นที่โครงการ และพื้นที่ใกล้เคียง	5 อำเภอ 1 จ.ชม. 1 อำเภอ 1 จ.มส.	200,000	200,000	200,000	200,000	800,000
2.3 โครงการด้านการข่าวและปราบปรามยาเสพติด	- ชุดปฏิบัติการข่าวและปราบปรามในพื้นที่จำนวน 5 ชุด - นักค้า นายทุนในพื้นที่	700,000	700,000	700,000	700,000	2,800,000

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	
(1) จัดชุดปฏิบัติการข่าวและปราบยาเสพติด						
(2) จัดเวทีการข่าวและสถานการณ์เพื่อปราบผู้ค้ายา/นายทุนฝิ่น						
(3) สนับสนุนค่าตอบแทนชุดปฏิบัติการด้านการข่าว/ปราบปราม						
(4) สนับสนุนการปฏิบัติการปิดล้อม ตรวจค้น ขยายผล ดำเนินการ มาตรการทรัพย์สิน						
2.4 โครงการติดตามช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูยาเสพติด ในหมู่บ้านชุมชน		100,000	200,000	300,000	300,000	900,000
(1) สร้างการรับรู้ ความเข้าใจ ตามแนวคิด ผู้เสพ คือ ผู้ป่วย	ผู้เสพผู้ติดในพื้นที่					
(2) สนับสนุนทุนประกอบอาชีพให้แก่ผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ยาเสพติดที่สามารถเลิกใช้สารเสพติดและสามารถกลับมา ใช้ชีวิตในสังคมได้	ผู้ผ่านการบำบัด ฟื้นฟู จำนวน 5 ราย					
3. โครงการอำนวยความสะดวกและบริหารจัดการการแก้ปัญหาฝิ่นและยาเสพติด ในพื้นที่เป้าหมาย						
3.1 โครงการประชุมติดตามผลการดำเนินงานป้องกันแก้ไขปัญหาคัญ และยาเสพติดในพื้นที่โครงการฯ						
(1) โครงการประชุมติดตามผลการดำเนินงานป้องกันแก้ไขปัญหาคัญ และยาเสพติดในพื้นที่โครงการฯ	5 อำเภอ 1 จ.ชม. 1 อำเภอ 1 จ.มส. จนท.หน่วยงาน ภาครัฐ/ ภาคประชาสังคม	120,000	120,000	120,000	120,000	480,000
(2) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเตรียมความพร้อมหน่วยงานในพื้นที่						
(3) จัดเวทีเพื่อกำกับติดตามการดำเนินงานเป็นระยะ	หน่วยงานภาคี/ จนท.ปส.ภ.6					
3.2 โครงการพัฒนาองค์ความรู้และรูปแบบการเรียนการดำเนินงานป้องกัน แก้ไขปัญหาคัญและยาเสพติดในพื้นที่เป้าหมาย						

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	
(1) โครงการพัฒนาองค์ความรู้และสรุปงานวิจัยการดำเนินงานป้องกันแก้ไขปัญหาดินและยาเสพติดในพื้นที่เป้าหมาย	5 อำเภอ 1 จ.ชม. 1 อำเภอ 1 จ.มส.	300,000	300,000	300,000	300,000	1,200,000
(2) สรุปบทเรียนการแก้ปัญหาในพื้นที่	หน่วยงานภาคี/ จนท.ปส.ภ.7					
3.3 โครงการอำนาจการและบริหารจัดการการแก้ปัญหาในพื้นที่เฉพาะ	จนท.หน่วยงาน ภาครัฐ/ ภาคประชาสังคม	800,000	800,000	1,000,000	1,000,000	3,600,000
(1) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเตรียมความพร้อมหน่วยงานในพื้นที่						
(2) จัดเวทีเพื่อกำกกับติดตามการดำเนินงานเป็นระยะ	หน่วยงานภาคี/ จนท.ปส.ภ.6					
(3) สรุปบทเรียนการแก้ปัญหาในพื้นที่	หน่วยงานภาคี/ จนท.ปส.ภ.7					
แผนงาน 2.6 บำบัด รักษา พื้นฟู สมรรถภาพผู้เสพยาเสพติด และส่งเสริมอาชีพแก่ผู้ผ่านการบำบัดที่ไม่กลับไปเสพซ้ำ						
1. โครงการพัฒนาระบบและกระบวนการบำบัดและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด อย่างมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วน						
1.1 โครงการพัฒนาระบบบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยา และยาเสพติดพร้อมพัฒนาระบบการติดตามช่วยเหลือ โดยประสานความร่วมมือและบูรณาการหน่วยงานภาคี	5 อำเภอ 1 จ.ชม. 1 อำเภอ 1 จ.มส.					
(1) ติดตามและบูรณาการระบบบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาและยาเสพติด	5 อำเภอ 1 จ.ชม. 1 อำเภอ 1 จ.มส.	200,000	200,000	200,000	200,000	800,000
2. โครงการรณรงค์เพื่อนำไปสู่การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่						
2.1 โครงการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์การแก้ไขปัญหายาเสพติด ในพื้นที่โครงการฯ						
(1) โครงการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์การแก้ไขปัญหายา และยาเสพติดในพื้นที่โครงการฯ	5 อำเภอ 1 จ.ชม. 1 อำเภอ 1 จ.มส.	90,000	90,000	90,000	90,000	360,000

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	
3. โครงการส่งเสริมอาชีพ สนับสนุน และช่วยเหลือด้านอาชีพ เพื่อสร้างรายได้แก่ผู้ผ่านการบำบัดและครอบครัว						
3.1 โครงการส่งเสริมอาชีพ สนับสนุน และช่วยเหลือด้านอาชีพ เพื่อสร้างรายได้แก่ผู้ผ่านการบำบัดและครอบครัว	5 อำเภอ 1 จ.ชม. 1 อำเภอ 1 จ.มส.	100,000	100,000	100,000	100,000	400,000
รวมงบประมาณ		4,625,000	4,760,000	5,060,000	5,060,000	19,505,000

รายละเอียดแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 - 2565)

จำแนกรายหน่วยงาน : หน่วยงาน 17. กรมการปกครอง

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การบริหารจัดการและกำกับดูแลแผนปฏิบัติการ						
แผนงาน 5.1 การบริหารจัดการและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน						
1. โครงการอำนวยความสะดวก การประชุมประสานและบูรณาการหน่วยงาน ในระดับต่างๆ						
1.1 การเสริมสร้างประสิทธิภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสถียร	118 (บ้าน)	400,000	400,000	400,000	400,000	1,600,000
รวมงบประมาณทั้งสิ้น (บาท)		400,000	400,000	400,000	400,000	1,600,000

รายละเอียดแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 - 2565)

จำแนกรายหน่วยงาน : หน่วยงาน 18. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)			รวม (บาท)
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
แผนงาน 3.2 เฝ้าระวังการพัฒนากระบวนการอนุรักษ์ดินและน้ำ					
1. โครงการส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำตามแนวพระราชดำริ					
1.1 ปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ป่าอนุรักษ์	520,000 กล้า	66,000	264,000	264,000	858,000
แผนงาน 3.3 อนุรักษ์ ฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธารและความหลากหลายทางชีวภาพโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน					
1. โครงการส่งเสริมการปลูกป่าชาวบ้านเพื่อการใช้สอยในครัวเรือน					
1.1 โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ					
(1) ส่งเสริมชุมชนปลูกพืชท้องถิ่นเพื่อลดการทำลายป่า	690,000 กล้า	261,000	580,000	580,000	2,001,000
(2) จัดทำแนวกันไฟ	445 กิโลเมตร	436,900	616,800	616,800	2,287,300
(3) เพาะชำกล้าหาย	450,000 กล้า	-	750,000	750,000	2,250,000
(4) ฝายต้นน้ำแบบกลองเกเบียนหินทรายผสมซีเมนต์ขนาด 3 เมตร	75 แห่ง	-	620,000	620,000	1,860,000
(5) จัดทำกล้าไม้ขนาดใหญ่	300,000 กล้า	-	760,000	760,000	2,280,000
2. โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการบริหารจัดการป่าต้นน้ำลำธารโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน					
2.1 โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4 หมู่บ้าน	200,000	200,000	200,000	800,000
(1) ส่งเสริมและพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่ป่าอนุรักษ์					

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การบริหารจัดการและกำกับดูแลแผนปฏิบัติการ						
แผนงาน 5.1 การบริหารจัดการและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน						
1. โครงการอำนวยความสะดวก การประชุมประสานและบูรณาการหน่วยงานในระดับต่างๆ						
1.1 บริหารงานและอำนวยความสะดวก	5 หน่วยงาน	96,000	120,000	120,000	120,000	456,000
รวมงบประมาณ		1,059,900	3,910,800	3,910,800	3,910,800	12,792,300

รายละเอียดแบบปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 - 2565)

จำแนกรายหน่วยงาน : หน่วยงาน 19. กรมป่าไม้

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาอาชีพและการตลาด						
แผนงาน 3.2 เจริญการพัฒนาระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ						
2. โครงการวิจัยและพัฒนาพืชอาหารชุมชนและสมุนไพรท้องถิ่น						
2.1 การสำรวจแบบเร่งด่วนในพื้นที่ ประชุมร่วมกับประชาชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลการใช้ประโยชน์จากพืชอาหารชุมชนและพืชสมุนไพรท้องถิ่น	9 ชุมชน	-	-	640,000	-	640,000
2.2 การศึกษารูปแบบการปลูกและการขยายพันธุ์พืชอาหารชุมชนและพืชสมุนไพรท้องถิ่น	5 ชนิดพันธุ์	-	-	370,000	-	370,000
2.3 การศึกษาการแปรรูปและการใช้ประโยชน์พืชอาหารชุมชนและพืชสมุนไพรท้องถิ่น	5 ชนิดพันธุ์	-	-		370,000	370,000
2.4 บริหารงานและอำนวยความสะดวก	1 กิจกรรม	-	-	180,000	180,000	360,000
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การอนุรักษ์ พันธุ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม						
แผนงาน 3.2 เจริญการพัฒนาระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ						
2. โครงการส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำตามแนวพระราชดำริ						
2.5 เพาะชำหญ้าแฝก	4,000,000 กล้า	-	-	3,300,000	3,300,000	6,600,000
แผนงาน 3.3 อนุรักษ์ พันธุ์ป่าต้นน้ำลำธารและความหลากหลายทางชีวภาพโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน						
3. โครงการวิจัยและพัฒนาชนิดพันธุ์พืชอาหารและความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชนท้องถิ่น						
3.1 การสำรวจแบบเร่งด่วนในพื้นที่ ประชุมร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อคัดเลือกชนิดและพันธุ์ทางการศึกษา	9 ครั้ง	-	-	640,000	-	640,000

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	
3.2 การสำรวจชนิดพันธุ์พืชที่คัดเลือกในพื้นที่ (สถานะการกระจาย คุณค่าการใช้ประโยชน์ศักยภาพในการพัฒนา รูปแบบการปลูก การเก็บเกี่ยวและการแปรรูป ความรู้ในท้องถิ่นและความรู้สมัยใหม่ ในการจัดการ)	9 ครั้ง	-	-	930,000	1,610,000	2,540,000
3.3 การพัฒนาแนวทางการทางเทคนิคสำหรับพันธุ์ที่เลือกในพื้นที่ (ตามข้อมูลและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง)	1 เรื่อง	-	-	-	270,000	270,000
3.4 การสร้างแปลงสาธิตป่าต้นแบบอย่างมีส่วนร่วม	90 ไร่	-	-	-	600,000	600,000
3.5 กิจกรรมบริหารจัดการและอำนวยความสะดวก	1 กิจกรรม	-	-	300,000	300,000	600,000
7. โครงการปกป้องผืนป่าและร่วมพัฒนาป่าไม้ให้ยั่งยืน						
7.1 หลักเกณฑ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีส่วนร่วม (1) เครือข่ายราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่า (รสทป.)				820,000	1,100,000	1,920,000
รวมงบประมาณ			-	7,180,000	7,730,000	14,910,000

รายละเอียดแผนปฏิบัติการการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 - 2565)

จำแนกรายหน่วยงาน : หน่วยงาน 20. กรมการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	หมายเหตุ
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาอาชีพและการตลาด							
แผนงาน 1.3 การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ นอกภาคการเกษตร							
โครงการเงินอุดหนุนเพื่อส่งเสริมและพัฒนา การท่องเที่ยวโดยชุมชน	2 ชุมชน						สนับสนุนงบประมาณแก่ชุมชนที่ดำเนินการด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชน ในการดำเนินการด้านต่างๆ เช่น - จัดทำป้ายบอกทาง - ป้ายข้อมูลในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน - ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น ห้องน้ำ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ศูนย์ข้อมูล ศูนย์เรียนรู้ - อบรมพัฒนาบุคลากรในชุมชน เช่น การเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่น การเป็นเจ้าบ้านที่ดี เป็นบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความต้องการของชุมชน และจะต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการตามระเบียบกรมการท่องเที่ยวว่าด้วยการขอรับเงินอุดหนุน
- พัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะบ้านผาแดง ต.กิดช้าง อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่		200,000	200,000	200,000	200,000	800,000	

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	หมายเหตุ
		พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565		
- พัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง เพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะบ้านฟ้าสวย ต.เชียงดาว อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่		200,000	200,000	200,000	200,000	800,000	
รวมงบประมาณ		400,000	400,000	400,000	400,000	1,600,000	

3. มติคณะรัฐมนตรี

เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2562
และความเห็นชอบของหน่วยงาน

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ที่ ๑๔๓๘
วันที่ ๑๕๐๒๒
วันที่ ๑๔.๖
เวลา

ส่วนราชการ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๖๓๒, ๑๕๓๒

ที่ นร ๐๕๐๕/๙๕๕๕ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑

เสนอ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เพื่อโปรดพิจารณาแจ้งสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) พิจารณาดำเนินการต่อไป
ทั้งนี้ ได้นำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบแล้ว

(นายศรีบุญ ชูลลนา)
หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/๙๕๔๕

สำนักงานรัฐมนตรี	
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	
รับที่	๙๕๓๕
วันที่	๑๕ มี.ค. ๒๕๖๒
เวลา	๑๖.๓๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รองประธานกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง

- อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ สวพส./๖๘๗ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
๒. หนังสือสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ที่ สวพส./๖๔๖ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

ตามที่ได้เสนอผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลัง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามบัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๒ ว่า

๑. รับทราบและเห็นชอบผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๒. เห็นชอบการปรับปรุงแก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานโครงการหลวง พ.ศ. ๒๕๕๐ แล้วให้ดำเนินการต่อไป

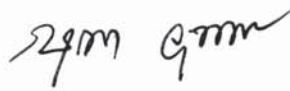
๓. เห็นชอบในหลักการแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง เพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕) และแผนปฏิบัติการโครงการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามแบบโครงการหลวงเพื่อการพัฒนาศักยภาพชุมชนบนพื้นที่สูง ระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕) สำหรับรายละเอียดงบประมาณ ให้เป็นไปตามความเห็นของสำนักงบประมาณ

-๒-

๔. ให้คณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้รับความเห็นของกระทรวงการคลัง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนยืนยันมา ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้าย ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวกรุณา จุฑานนท์)

ผู้อำนวยการกองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๖๓๒ (สกล) ๑๕๓๒ (ปักษ์ฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.soc.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ spt55@soc.go.th (เค 04-03-62)

บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑

๑. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๓.๓/๓๕๙๖ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๒
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ด่วนที่สุด ที่ พม ๐๒๐๘/๒๖๗๓ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๘/๗๔ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
๔. สำเนาหนังสือกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ด่วนที่สุด ที่ ดศ ๐๑๐๐.๔/๑๘๒๔ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
๕. สำเนาหนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๒๒๐.๒/๕๑๗ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
๖. สำเนาหนังสือกระทรวงพาณิชย์ ด่วนที่สุด ที่ พณ ๐๔๐๓/๘๙๔ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
๗. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๑.๙/๐๓๑๗๒ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
๘. สำเนาหนังสือกระทรวงยุติธรรม ด่วนที่สุด ที่ ยธ ๐๒๐๐๘.๒/๘๘๒ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๒
๙. สำเนาหนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๑๐.๐๔/๗๔๖ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒
๑๐. สำเนาหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ที่ สธ ๐๒๐๙.๐๔/๕๔๘ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
๑๑. สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๑๘/๔๗๔ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๒
๑๒. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๘/๑๐๐ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
๑๓. สำเนาหนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๔/๑๒๐๐ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
๑๔. สำเนาหนังสือสำนักงาน กสทช. ที่ สทช. ๒๒๐๔/๗๐๑๓ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

บัญชีรายชื่อผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แจ้งผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุน
งานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ ให้ทราบ ดังนี้

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
๔. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๕. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
๖. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๗. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
๘. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๙. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
๑๐. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๑๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
๑๒. ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
๑๓. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑๔. เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๑๕. เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
๑๖. เลขาธิการคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๐๓.๓/๗๐๓๖

กระทรวงการคลัง

ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๕ มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๕๗๖๑ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้กระทรวงการคลังเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี กรณีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอเรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เพื่อพิจารณา ดังนี้

๑. รับทราบและเห็นชอบตามมติการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๒. ให้ความเห็นชอบการปรับปรุงแก้ไขของคําร้องขอของคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานโครงการหลวง พ.ศ. ๒๕๕๐

๓. ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕)

๔. ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการโครงการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามแบบโครงการหลวงเพื่อการพัฒนาศักยภาพชุมชนบนพื้นที่สูง ระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕)
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับ ผลการประชุม กปส. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ ไม่เข้าข่ายการดำเนินการตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ เนื่องจากไม่ได้เป็นการเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติการดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการที่ก่อให้เกิดภาระต่องบประมาณหรือภาระทางการคลังในอนาคต ดังนั้น จึงเห็นสมควรที่คณะกรรมการรัฐมนตรีจะรับทราบมติการประชุม กปส. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ ให้ความเห็นชอบการปรับปรุงแก้ไขของคําร้องขอของคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานโครงการหลวง พ.ศ. ๒๕๕๐ และเห็นชอบในหลักการ (ร่าง) แผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕) และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการโครงการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามแบบโครงการหลวงเพื่อการพัฒนาศักยภาพชุมชนบนพื้นที่สูง ระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕) ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ อย่างไรก็ตาม การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการโครงการดังกล่าว มีข้อผูกพันเกี่ยวกับงบประมาณ ซึ่งจะมีผลผูกพันทรัพยากรหรือก่อให้เกิดภาระทางการเงินการคลังแก่รัฐ หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องจะต้องพิจารณาความคุ้มค่า ต้นทุน และผลประโยชน์ เสถียรภาพ และความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความยั่งยืนทางการคลังของรัฐด้วย เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิสุทธิ์ ศรีสุพรรณ)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ รักษาการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวปัทมา เห่งโสกา)

กรมบัญชีกลาง

กองการเงินการคลังภาครัฐ

ด่วนที่สุด

ที่ พม ๐๒๐๘/๒๖๓๓

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๑๐๓๔ ถนนกรุงเกษม แขวงมหานาค
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๕๕๔๕ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งขอให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เสนอความเห็น เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. เห็นควรให้ความเห็นชอบ ๑) มติการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/ ๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ๒) การปรับปรุงแก้ไขของคําระบอบของคณะกรรมการ กปส. ๓) แผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕) และ ๔) แผนปฏิบัติการโครงการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามแบบโครงการหลวงเพื่อการพัฒนาศักยภาพชุมชนบนพื้นที่สูง ระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕) ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ เพื่อให้การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับงานโครงการหลวง และการขยายผลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างกว้างขวาง

๒. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการได้เข้าร่วมบูรณาการดำเนินงานกับหน่วยงานต่างๆ ภายใต้แผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวงฯ แผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงฯ และแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะฯ มาโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเด็นการส่งเสริมอาชีพให้แก่ราษฎรบนพื้นที่สูงทั้งในเขตพื้นที่โครงการหลวงและพื้นที่ขยายผล พร้อมทั้งดูแลเรื่องการส่งเสริมสวัสดิการให้แก่ชุมชนบนพื้นที่สูงโครงการสำคัญ ได้แก่ โครงการพัฒนาเกษตรที่สูงโครงการหลวง โครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อการพัฒนาการเกษตรแบบยั่งยืน และโครงการพัฒนาสังคมด้านสวัสดิการให้แก่ชุมชนบนพื้นที่สูง ทั้งนี้ มีความเห็นเพิ่มเติมว่า โครงการภายใต้แผนแม่บทต่างๆ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน เมื่อถ่ายทอดแผนสู่การปฏิบัติงานจริงในพื้นที่ ควรให้ความสำคัญกับการบูรณาการของหน่วยงานในระดับพื้นที่ให้มากที่สุดทั้งทรัพยากรและบุคลากร เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน และเกิดประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมายอย่างสูงสุด ซึ่งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พร้อมให้การสนับสนุนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(อนันตพร กาญจนรัตน์)

สำเนาถูกต้อง

๒๘

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ด่วนที่สุด

ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๘/ ๓๕

กระทรวงคมนาคม

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว (ล) ๕๕๔๕
ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้กระทรวงคมนาคมเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้อง
เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงาน
โครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงคมนาคมพิจารณาแล้ว เห็นด้วยกับการพิจารณาให้ความเห็นชอบผลการประชุม
คณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่
๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ เนื่องจากมีมติสำคัญที่เกี่ยวข้องกับ
การดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานโครงการหลวงให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และ
จำเป็นต้องได้รับการพิจารณาให้ความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ โดยในส่วนที่
เกี่ยวข้องกับกระทรวงคมนาคม จะเป็นการดำเนินการภายใต้แผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี
(พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของหน่วยงานในสังกัด ได้แก่ กรมทางหลวง และ
กรมทางหลวงชนบท ซึ่งกระทรวงคมนาคมจะได้เร่งรัดการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนดังกล่าวโดยเร็วต่อไป
นอกจากนี้ กระทรวงคมนาคมเห็นควรสนับสนุนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการประชุมร่วมกัน เพื่อปรึกษาหารือ
แนวทางขั้นตอนการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่โครงการหลวง (โครงการพระราชดำริ)

/ตามมติ...

- ๒ -

ตามมติคณะอนุกรรมการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่โครงการหลวง ทั้งนี้ เพื่อให้หน่วยงานสามารถเข้าปฏิบัติงานในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถดำเนินงานให้แล้วเสร็จตามแผนที่ได้กำหนดไว้โดยเร็วต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อประกอบการพิจารณาต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายอานันท์ ปันยารชุน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน (ศุภกร)
โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๓๒๕๑
โทรสาร. ๐ ๒๒๘๑ ๔๑๙๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ supakorn.p@hotmail.com

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวปัทมา เพ็งโสภะ)
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
12 / 03 / 62

ด่วนที่สุด

ที่ ดศ ๐๑๐๐.๔/ ๑๘๒๔

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ
หลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว (ล) ๕๕๕๕
ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ประเด็นความเห็นเรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมพิจารณาแล้ว ไม่มีข้อขัดข้องต่อผลการประชุมดังกล่าว และพร้อมจะให้การสนับสนุนการดำเนินงานของโครงการหลวง โดยเฉพาะการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลของประชาชน เพื่อประโยชน์ด้านต่างๆ เช่น ระบุขนส่ง รูปแบบการตลาดแบบออนไลน์ รวมทั้งระบบสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาเครือข่ายศูนย์ดิจิทัลชุมชน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิเชฐ ดุรงคเวโรจน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๑ ๖๗๙๘

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๙๙๐

E-mail waleeporn.k@mdes.go.th

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวปัทมา เพ็งโสภะ)

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
๑๑ . ๐๓ . ๕๑

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๒๒๐.๒/๕๑๗

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๕๕๔๕ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสนอความเห็นเรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาแล้ว มีความเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อประกอบการพิจารณาอนุมัติหรืออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ โดยขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบกิจกรรมหรือโครงการที่เข้าข่ายที่จะต้องดำเนินงานตามเงื่อนไข ดังนี้

๑. ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เรื่อง กำหนดโครงการ กิจกรรม หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม อาทิ โครงการทุกประเภทที่อยู่ในพื้นที่ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบกำหนดให้เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ ทางหลวงหรือถนน (ตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง) ที่ตัดผ่านพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า พื้นที่อุทยานแห่งชาติ พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๒ พื้นที่อยู่ในหรืออยู่ใกล้พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ หรือแหล่งมรดกโลกที่ขึ้นบัญชีแหล่งมรดกโลกในระยะทาง ๒ กิโลเมตร และพื้นที่ที่ตั้งอยู่ใกล้โบราณสถาน แหล่งโบราณคดี แหล่งประวัติศาสตร์ หรืออุทยานประวัติศาสตร์และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติในระยะทาง ๑ กิโลเมตร และการชลประทานที่มีพื้นที่ตั้งแต่ ๘๐,๐๐๐ ไร่ ขึ้นไป

๒. ตามมติคณะรัฐมนตรีกำหนด เช่น การก่อสร้างถนนในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ ปี โครงการของส่วนราชการที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและความมั่นคง (มติคณะรัฐมนตรี ๖ ฉบับ เรื่อง การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำของประเทศไทย) การจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมประกอบการขอใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ (มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๖) และโครงการประเภทต่าง ๆ ที่ดำเนินงานในพื้นที่ป่าอนุรักษ์เพิ่มเติม (มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๔) เป็นต้น

สำหรับ...

-๒-

สำหรับหน่วยงานที่ร่วมบูรณาการดำเนินงานภายใต้โครงการหลวง ที่ต้องจัดทำรายงาน
การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมนั้น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบาย
และแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะสนับสนุนและให้คำแนะนำทางวิชาการ ตลอดจนเร่งรัด
การดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสมและหลักวิชาการ โดยให้ความสำคัญกับความเป็นอยู่
และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของราษฎรชาวไทยภูเขา รวมทั้งการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบริเวณ
พื้นที่ต้นน้ำลำธารให้มีสภาพสมบูรณ์ เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก
(สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานปลัดกระทรวงฯ

โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๖๓๐๗ โทรสาร. ๐ ๒๒๖๕ ๖๑๑๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ policy_group@hotmail.com

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวปัทมา เพ็งโสภะ)

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

12 / 03 / 62

ด่วนที่สุด
ที่ พณ ๐๔๐๓/คส.๔

กระทรวงพาณิชย์
๕๖๓ ถนนพหลโยธิน ต.บางกระสอ
อ.เมือง จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๕๕๔๕ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงพาณิชย์เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ขอเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงพาณิชย์ได้พิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้ว ไม่ขัดข้องในหลักการของมติที่ประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ ดังกล่าว เนื่องจาก การดำเนินงานตามมติที่ประชุมคณะกรรมการฯ ดังกล่าว จะเป็นการช่วยเหลือและสนับสนุนให้ประชาชนในพื้นที่สูงมีโอกาสในการประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงครอบครัว อย่างไรก็ตาม มีการขยายตัวของชุมชนเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวและขยายการเพาะปลูก รวมทั้งการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงและสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับโครงการฯ ควรคำนึงถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องและผลกระทบต่อระบบนิเวศน์และสิ่งแวดล้อม เพื่อรักษาความสมดุลธรรมชาติในระยะยาวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวชุตีมา บุญยประภัศร)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ รักษาการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมการค้าภายใน

กองส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตร ๑

โทร ๐ ๒๕๐๗ ๕๓๒๗

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๓๘๔

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวปัทสนา หังสอภา)

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

ด่วนที่สุด
ที่ มท ๐๒๑๑.๙/๐๓๗๒

กระทรวงมหาดไทย
ถนนรัชฎาภิเศก ๑๐๒๐๐

๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๕๕๔๕ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงมหาดไทยเสนอความเห็นที่เกี่ยวข้องเพื่อ
ประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงาน
โครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า มติที่ประชุมดังกล่าวซึ่งครอบคลุมทั้งในเชิงระเบียบ
กฎหมาย กลไกการบริหารงาน แผนปฏิบัติการโครงการ และแนวทางการพัฒนาด้านต่างๆ มีความสำคัญต่อ
ประสิทธิภาพการบริหารงานโครงการหลวงและทิศทางการพัฒนาในอนาคต โดยจะทำให้การดำเนินงาน
ในระยะต่อไปเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ยิ่งขึ้น อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและ
การพัฒนาพื้นที่อย่างยั่งยืน จึงเห็นชอบตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(อนุพงษ์ เผ่าจินดา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวปักษิรา เพ็งโสภา)

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

12 / 03 / 62

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักนโยบายและแผน

โทร/โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๖๐๒๙

คำชี้แจงเรื่องที่เสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องที่.....

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑

โดย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

๑. สรุปความเป็นมาของเรื่องที่เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

๑.๑ คณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ได้จัดให้มีการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ณ สำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑.๑.๑ ที่ประชุมมีมติรับทราบ จำนวน ๒ เรื่อง ได้แก่ (๑) ผลการดำเนินงานของมูลนิธิโครงการหลวง และหน่วยงานสนับสนุนตามแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ (๒) ผลการประชุมของคณะอนุกรรมการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่โครงการหลวง ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑

๑.๑.๒ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบ จำนวน ๑๑ เรื่อง ได้แก่ (๑) การปรับแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานโครงการหลวง พ.ศ. ๒๕๕๐ (๒) การปรับองค์ประกอบคณะทำงานสนับสนุนศูนย์พัฒนาโครงการหลวง (๓) การปรับแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) และการปรับแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) (๔) แผนปฏิบัติงานสนับสนุนงานโครงการหลวง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ (๕) แผนปฏิบัติงานในการแก้ไขปัญหาการใช้พื้นที่ตามแนวทางการดำเนินงานของโครงการหลวง (๖) การก่อสร้างอาคารสำนักงานมูลนิธิโครงการหลวง เชียงใหม่ (๗) (ร่าง) แผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ไขปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๔) (๘) (ร่าง) แผนปฏิบัติการโครงการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามโครงการหลวงเพื่อการพัฒนาศักยภาพชุมชนบนพื้นที่สูง ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๔) (๙) การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้การพัฒนามนุษย์บนพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง/สถานีเกษตรหลวงอ่างขาง (ANGKHANG MODEL) (๑๐) การจัดการประชุมงานวิชาการนานาชาติด้านการพัฒนาเกษตรที่สูงอย่างยั่งยืนตามพระราชปณิธานการสืบสาน รักษา และต่อยอดงานโครงการหลวง (๑๑) การศึกษาและทบทวนระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้และอุทยานแห่งชาติในโครงการพระราชดำริและโครงการเพื่อความมั่นคง

๑.๒ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เสนอผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

๒. ข้อเสนอให้คณะรัฐมนตรี พร้อมเหตุผล

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า การประชุม กปส. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ มีมติสำคัญเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานโครงการหลวงให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งเรื่องดังกล่าวเข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒)

-๒-

๓. สรุปความคิดเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๔. ความเห็นของกระทรวงมหาดไทย

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว มติที่ประชุมดังกล่าวซึ่งครอบคลุมทั้งในเชิงระเบียบกฎหมาย กลไกการบริหารงาน แผนปฏิบัติการโครงการและแนวทางการพัฒนาด้านต่างๆ มีความสำคัญต่อประสิทธิภาพการบริหารงานโครงการหลวงและทิศทางการพัฒนาในอนาคต โดยจะทำให้การดำเนินงานในระยะต่อไปเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ยิ่งขึ้น อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและการพัฒนาพื้นที่อย่างยั่งยืน จึงเห็นชอบตามข้อเสนอของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๑) รับทราบและเห็นชอบมติการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๒) เห็นชอบการปรับปรุงแก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานโครงการหลวง พ.ศ. ๒๕๕๐

๓) เห็นชอบแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๕)

๔) เห็นชอบแผนปฏิบัติการโครงการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามแบบโครงการหลวงเพื่อการพัฒนาศักยภาพชุมชนบนพื้นที่สูง ระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๕)

จึงเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

ด่วนที่สุด

ที่ ยธ ๐๒๐๐๘.๒/๖๖๒

กระทรวงยุติธรรม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๘
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๖๐๑๕ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง ได้ขอให้กระทรวงยุติธรรมพิจารณาเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้อง
เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑
ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี นั้น

กระทรวงยุติธรรม พิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วยตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลอากาศเอก

(ประจิน จั่นตอง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๓๖๐

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๒๗๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ woravut.k@moj.go.th

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวปัทมา เพ็งโสภา)
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
๑๒ / ๐๓ / ๖๒

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ ๐๒๑๐.๐๔/๗๕๖

กระทรวงศึกษาธิการ

กทม. ๑๐๓๐๐

๕

มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑ /๒๕๖๒

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๕๕๔๕ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

ตามที่ สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ได้ขอให้กระทรวงศึกษาธิการเสนอความเห็นเกี่ยวกับ
เรื่องผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑
เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีความละเอียดทราบแล้ว นั้น

กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาแล้ว ไม่มีข้อขัดข้องใดๆ ต่อผลการประชุมดังกล่าว และพร้อม
ให้ความร่วมมือในด้านการศึกษา โดยเฉพาะความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่สนับสนุนงานโครงการหลวง
และการติดต่อในระดับประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อจัดการศึกษาให้กับประชาชนในพื้นที่ โดยมีศูนย์การเรียนรู้
ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” สถานศึกษาในสังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัย (กศน.) ทำหน้าที่จัดการศึกษาให้กับประชาชน ทั้งการศึกษาสายสามัญ การศึกษาอาชีว
และการศึกษาตามอัธยาศัย ตอบสนองต่อสภาพปัญหา และความต้องการของประชาชน เพื่อประชาชนสามารถ
พัฒนาศักยภาพตนเองได้ โดยคำนึงถึงบริบทและวิถีชุมชน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สำเนาถูกต้อง

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงาน กศน.

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๑๗๔๖

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๒๘๕๘

(นางสาวปัทมา เพ็งโสภา)

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

12 / 03 / 62

ที่ สธ ๐๒๐๙.๐๔/๕๕๔

กระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่วนที่สด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๕๕๔๕ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งให้กระทรวงสาธารณสุขให้ความเห็น
ในเรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑
เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ
ถึงความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงสาธารณสุข พิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้ว ขอเรียนดังนี้

๑. รับทราบและเห็นชอบตามมติการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุน
งานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๒. เห็นชอบต่อการปรับปรุงแก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุน
งานโครงการหลวง (กปส.) ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานโครงการหลวง
พ.ศ. ๒๕๕๐ อันจะก่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานโครงการหลวงฯ
ส่งผลให้การขับเคลื่อนโครงการหลวงฯ เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างยั่งยืน

๓. เห็นชอบกับแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง เพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ
ระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕) ที่มีกระทรวงสาธารณสุขรับผิดชอบในด้านการบำบัด รักษา ผู้ติดยาเสพติด
โดยมีส่วนร่วมของชุมชน จำนวน ๑ โครงการ คือโครงการพัฒนากระบวนการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด
อย่างมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วน งบประมาณดำเนินการทั้งสิ้น ๑๔,๙๒๐,๕๐๐ บาท ในพ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕
และเห็นชอบที่มีการขยายกรอบระยะเวลาการดำเนินงานจากระยะ ๓ ปีเป็น ๔ ปี เพื่อสอดคล้อง
กับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และเสนอว่าควรให้มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
เช่น ตำรวจ ทหาร ฝ่ายปกครองและหน่วยงานส่วนท้องถิ่น ฯลฯ เพื่อให้การดำเนินงานครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย
มากยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปิยะสกล สกลสัตยาทร)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

สำเนาถูกต้อง

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

(นางสาวปักษิรา เพ็งโสภะ)
ผู้อำนวยการบริหารนโยบายและแผน

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๓๑๘/๕๗๕

สำนักงบประมาณ

ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๖ มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๕๕๔๕

ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงบประมาณเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี กรณีคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวงเสนอเรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๑. รับทราบและเห็นชอบตามมติการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑
๒. พิจารณาให้ความเห็นชอบการปรับปรุงแก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานโครงการหลวง พ.ศ. ๒๕๕๐
๓. พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง เพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕)
๔. พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการโครงการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามแบบโครงการหลวงเพื่อการพัฒนาศักยภาพชุมชนบนพื้นที่สูง ระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕) ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงบประมาณพิจารณาแล้วขอเรียนว่า เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) มีความสอดคล้องกับการปรับเปลี่ยนระบบการบริหารงานและการดำเนินงานของมูลนิธิโครงการหลวงในปัจจุบัน และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวกับงานโครงการหลวง สามารถพิจารณาสนับสนุนการปฏิบัติงานและขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕) ซึ่งมีสาระสำคัญในการน้อมนำพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในการช่วยเหลือชาวเขาให้เลิกปลูกฝิ่นซึ่งเป็นยาเสพติด เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ชาวเขามีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สามารถที่จะเพาะปลูกสิ่งที่เป็นประโยชน์

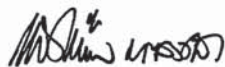
- ๒ -

และเป็นรายได้ให้กับเขาเขาได้ โดยแผนปฏิบัติการโครงการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามแบบโครงการหลวง เพื่อการพัฒนาศักยภาพชุมชนบนพื้นที่สูง ระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕) มีหลักการในการถ่ายทอด องค์ความรู้และประสบการณ์โครงการหลวงไปสู่ชุมชน เพื่อให้ชุมชนนำไปปรับใช้ในการประกอบอาชีพ ที่เหมาะสมกับสภาพภูมิสังคม และสนับสนุนภารกิจของศูนย์การเรียนรู้ชาวไทยภูเขาแม่ฟ้าหลวง เพื่อผลักดัน ให้สังคมบนพื้นที่สูงเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนการปฏิรูป ประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และแผนยุทธศาสตร์มูลนิธิโครงการหลวง ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดสัมฤทธิ์ผล เป็นรูปธรรม จึงเห็นสมควรที่ คณะรัฐมนตรีจะรับทราบและเห็นชอบในหลักการตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยคณะกรรมการ ประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวงเสนอ

ทั้งนี้ โครงการ/กิจกรรมภายใต้แผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง เพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕) และแผนปฏิบัติการโครงการถ่ายทอด องค์ความรู้ตามแบบโครงการหลวงเพื่อการพัฒนาศักยภาพชุมชนบนพื้นที่สูง ระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕) ที่จำเป็นและกำหนดให้ดำเนินการในงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้จัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีรองรับไว้แล้ว และหากมีความจำเป็นต้องใช้งบประมาณเพื่อดำเนินการเพิ่มเติม เห็นควรให้หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องพิจารณาปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อดำเนินการในโอกาสแรก สำหรับค่าใช้จ่ายในงบประมาณต่อ ๆ ไป ให้จัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ พร้อมรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามความจำเป็นและความเหมาะสม ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเดชาวิวัฒน์ ณ สงขลา)

ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวปักษิรา เพ็งโสภะ)

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

๑๕/๐๓/๖๕

กองจัดทำงบประมาณด้านเศรษฐกิจ ๒

โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๒๑๔๒

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๓๔๐

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๘/๖๐๐

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๕๕๔๕
ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีกรณีผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอเรียนว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เสนอผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ รวม ๔ ประเด็น และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็น ดังนี้

(๑) ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ มีสาระสำคัญเป็นการรายงานสรุปผลการพิจารณาของ กปส. เกี่ยวกับผลการดำเนินงานของมูลนิธิโครงการหลวงและหน่วยงานสนับสนุนตามแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง แนวทางการปรับปรุงองค์ประกอบของ กปส. การปรับปรุงองค์ประกอบคณะทำงาน แผนปฏิบัติงาน และการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องการดำเนินงานของโครงการหลวง คณะรัฐมนตรีจึงสามารถรับทราบและเห็นชอบผลการประชุมดังกล่าวตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอได้

(๒) การปรับปรุงแก้ไของค์ประกอบของ กปส. ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานโครงการหลวง พ.ศ. ๒๕๕๐ นั้น โดยที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานโครงการหลวง พ.ศ. ๒๕๕๐ ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ที่กำหนดให้นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลมีอำนาจหน้าที่วางระเบียบปฏิบัติราชการเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปโดยรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ และระเบียบดังกล่าวเมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้วให้ใช้บังคับได้ กรณีจึงเป็นเรื่องทางนโยบายที่อยู่ในอำนาจของคณะรัฐมนตรีที่จะพิจารณาให้ความเห็นชอบได้ตามความเหมาะสม

๒

(๓) แผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕) มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดกรอบในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมบูรณาการดำเนินการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงต่อไป อันเป็นแผนปฏิบัติการที่ กปส. จัดทำขึ้นตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานโครงการหลวง พ.ศ. ๒๕๕๐ คณะรัฐมนตรีจึงสามารถพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการดังกล่าวได้

(๔) แผนปฏิบัติการโครงการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามแบบโครงการหลวงเพื่อการพัฒนา ศักยภาพชุมชนบนพื้นที่สูง ระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕) มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดกรอบ ปฏิบัติงานตามโครงการให้เหมาะสมกับพื้นที่ และเพื่อบูรณาการการดำเนินงาน งบประมาณให้สอดคล้อง กับภารกิจของหน่วยงานสนับสนุน อันเป็นแผนปฏิบัติการที่ กปส. จัดทำขึ้นตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนด โดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานโครงการหลวง พ.ศ. ๒๕๕๐ คณะรัฐมนตรีจึงสามารถพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการดังกล่าวได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวจรรวรรณ เสงตระกูล)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ฝ่ายกฎหมายที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และการเกษตร

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๗๔๐๐ ต่อ ๒๓๐๙ (นายณัฐวุฒิ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๐๒๘๗

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวปัทรา เพ็งโสภา)

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

12 / 03 / 62

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๑๔/๖๒๐๐

สำนักงานสภาพัฒนาการ

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๕๕๔๕ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ขอให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานฯ ได้พิจารณาแล้ว มีความเห็น ดังนี้

๑. เห็นควรรับทราบมติการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการสนับสนุน การปฏิบัติงานของโครงการหลวงต่อไป และเห็นควรให้ความเห็นชอบหลักการแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูง แบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๕) และแผนปฏิบัติการโครงการถ่ายทอด องค์ความรู้ตามแบบโครงการหลวงเพื่อการพัฒนาศักยภาพชุมชนบนพื้นที่สูง ระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๕) เพื่อใช้สำหรับเป็นกรอบในการบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ เฉพาะ เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารและรายได้ที่เพียงพอ ยกกระดับความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของชุมชนบนพื้นที่สูง สร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน รวมถึงสร้างการมีส่วนร่วม ในการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการจัดแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสม

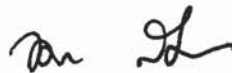
๒. อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติได้มีมติเห็นชอบให้เสนอแผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา โดยคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จและประกาศใช้ภายใน เดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนั้น หลังจากที่แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประกาศใช้แล้ว เห็นควร ให้สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) พิจารณาปรับปรุง (ร่าง) แผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่สูง แบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ ระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๕) และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการโครงการ ถ่ายทอดองค์ความรู้ตามแบบโครงการหลวงเพื่อการพัฒนาศักยภาพชุมชนบนพื้นที่สูง ระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๕) ซึ่งเป็นแผนระดับ ๓ ที่ต้องดำเนินการให้มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้อง ก่อนนำแผนปฏิบัติการฯ ไปดำเนินการร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ตามอำนาจหน้าที่ และกฎหมายที่มีอยู่ตามขั้นตอนต่อไป

๒

๓. เห็นควรให้ความเห็นชอบการปรับปรุงแก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการประสานงาน และสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานโครงการหลวง พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อให้สอดคล้องกับการปรับเปลี่ยนระบบการบริหารงานและการดำเนินงานของมูลนิธิโครงการหลวงในปัจจุบัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายทศพร ศิริสัมพันธ์)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักวางแผนการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

โทร. ๐-๒๒๘๐-๔๐๘๕ ต่อ ๑๕๑๑

โทรสาร ๐-๒๒๘๐-๐๘๙๒

E-mail : chuleeporn@nesdb.go.th

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวปัทสรา เพ็งโสภะ)

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

12 / 03 / 62

ที่ สทช.๒๒๐๔/๗๑๗

สำนักงาน กสทช.

๘๗ พหลโยธิน สามเสนใน

พญาไท กทม. ๑๐๔๐๐

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เรื่อง ชี้แจงผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือ ค่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๕๕๔๕ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.) ได้ดำเนินการตรวจสอบผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ ปรากฏว่าจำนวนเงินงบประมาณที่ปรากฏตามเอกสารหน้าที ๑๗ มีความคลาดเคลื่อน ดังนั้น สำนักงาน กสทช. จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการปรับแก้ไขจำนวนเงินงบประมาณดังกล่าวจากจำนวนเงินงบประมาณ ๒๐๑,๐๐๐,๐๐๐.-บาท (สองร้อยหนึ่งล้านบาทถ้วน) เป็นจำนวนเงินงบประมาณ ๑๔๔,๐๐๐,๐๐๐.-บาท (หนึ่งร้อยสี่สิบล้านบาทถ้วน)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดปรับแก้ไขรายละเอียดดังกล่าวด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายก่อกิจ ด้านชัยวิจิตร)

รองเลขาธิการ กสทช. รักษาการแทน

เลขาธิการ กสทช.

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวปัทมา เพ็งโสภะ)

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

12 / 03 / 62

สำนักงานพัสดุและบริหารทรัพย์สิน

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๗๑ ๐๑๕๑-๖๐ ต่อ ๓๓๑๓

จัดทำโดย

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

65 หมู่ 1 ถนนสุเทพ ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200

โทรศัพท์ 053-328496-8 โทรสาร 053-328494

www.hrdi.or.th